నేటి నిజం

తెలుగు దినపత్రిక

website:www.netinijam.com

E-mail : netinijam93@gmail.com

హైదరాబాద్ గురువారం 26-1-2023 RNI No.52865/93-Postal No\.H/SD/258/2021-2023 ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 సంపుటి :29 సంచిక: 129 పేజీలు:6 వెల: రూ.1/-

నమ్మలేని నిజాలు

పోరాట కాలం
నెత్తుటి మరకలు
విజయ ధ్వజం.

అంతా కొత్తది
పాతదంతా ఉత్తది
తూకం వేయాలి.

క్రాంతికి సలాం
చీకట్లకు చీవాట్లు
బుద్ధి మాంద్యత.

కథలహారం
ఇంటింటి భాగవతం
సమాజ చక్రం.

చింతపచ్చడి
పచ్చడి పరమాన్నం
చింతంత బలం

– రేడియమ్
సెల్: 9291527757

శ్రీనిజాలు

పెండింగ్ లున్న డిఏలు
తడిసి మోపెడయ్యె !
ఎట్టకేలకొకటి పెరిగె
ఉద్యోగుల డిఏ !.

ఒక శాతం చెందాతో
ఆరోగ్య పథకం !
నగదు రహితవిధానమే
కాకుంటె బతకం !

– కందుకూరి శ్రీరాములు
సెల్:9440119245

ఫైర్ సేఫ్టీ ఆడిట్ నిర్వహించాలి : కేటీఆర్

హైదరాబాద్, జనవరి 25:నగరంతో పాటు రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ప్రధాన పట్టణాల్లో ఫైర్ సేఫ్టీ ఆడిట్ నిర్వహించాలని ఐటీ, పురపాలకశాఖ మంత్రి కేటీఆర్ అన్నారు. బీఆర్కే భవన్‌లో హైదరాబాద్ నగరంలో భవనాల్లో అగ్నిప్రమాదాల ఘటనపై ఉన్నతస్థాయి సమీక్ష జరిగింది. మంత్రి కేటీఆర్ అధ్యక్షతన జరిగిన ఈ భేటీకి మంత్రులు మహమూద్ అలీ, తలసాని శ్రీనివాస్ యాదవ్, సీఎస్ శాంతికుమారి, డీజీపీ అంజని కుమార్, అగ్నిమాపక శాఖ ఉన్నతాధికారులు హాజరయ్యారు. ఈ సందర్భంగా నగరంలో నిబంధనలు ఉల్లంఘిస్తున్న భవనాలపై తీసుకోవాల్సిన చర్యలపై భేటీలో చర్చించారు. ఫైర్ సేఫ్టీ లేని భవనాల గుర్తింపు, వాటిపై తీసుకోవాల్సిన చర్యలు, పాత భవనాలు, అక్రమ నిర్మాణాల కూల్చివేత, సెల్లార్లపై అక్రమ వ్యాపారాల నిరోధంపై కార్యాచరణపై చర్చించారు. ఈ సందర్భంగా డెక్కన్ స్పోర్ట్స్ మాల్‌లో గల్లంతైన మృతులకు కుటుంబాలకు పరిహారం ప్రకటించారు. మూడు కుటుంబాలకు రూ.5లక్షల చొప్పున పరిహారం ఇవ్వాలని నిర్ణయించారు. అలాగే భవనాల విషయంలో మంత్రులు కీలక నిర్ణయం తీసుకున్నారు. అక్రమ భవనాల విషయంలో కీలక నిర్ణయాలు తీసుకున్నారు. ప్రత్యేకాధికారులతో కమిటీ ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయించారు.. ప్రమాదాల నివారణకు చేపట్టాల్సిన చర్యలను కమిటీ సూచించనున్నది. అలాగే అగ్నిమాపకశాఖకు భారీగా నిధులు కేటాయించాలని, ఈ బడ్జెట్‌లోనే కేటాయింపులు చేయాలని నిర్ణయం తీసుకున్నారు. అలాగే అగ్నిప్రమాదాల ప్రస్తుతం ఉన్న చట్టానికి సవరణలు చేయాలని నిర్ణయించారు. ఈ సందర్భంగా కేటీఆర్ మాట్లాడుతూ హైదరాబాద్‌తో పాటు రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ప్రధాన నగరాల్లో ఫైర్ సేఫ్టీ ఆడిట్ నిర్వహించాలన్నారు. అగ్ని ప్రమాదాల నివారణలో ప్రభుత్వం చేపట్టే చర్యల్లో భవన యజమానులను భాగస్వాములను చేయాలన్నారు. ఫైర్ సేఫ్టీ పేరుతో ప్రజలకు ఇబ్బందులు కలుగకుండా చర్యలు తీసుకోవాలని, అవసరమైతే ప్రస్తుత ఫైర్ సేఫ్టీ చట్టాలను మార్చాలన్నారు. ఫైర్ సేఫ్టీ విషయంలో సాంకేతికతను వినియోగించుకునే అంశాలను పరిశీలించాలని, విదేశాల్లో ఫైర్ సేఫ్టీ అధ్యయనం చేయాలన్నారు. అవసరమైన సామగ్రి అందించేందుకు ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందని, అత్యవసర సామగ్రికి సంబంధించి ప్రతిపాదనలు సిద్ధం చేయాలని అధికారులను ఆదేశించారు.

అన్ని వర్గాల సంక్షేమమే ప్రభుత్వ లక్ష్యం : మంత్రి తలసాని శ్రీనివాస్ యాదవ్

హైదరాబాద్, జనవరి 25:: తెలంగాణ ప్రభుత్వం అన్ని వర్గాల సంక్షేమానికి పాటుపడుతుందని రాష్ట్ర పశుసంవర్ధక శాఖ మంత్రి తలసాని శ్రీనివాస్‌యాదవ్ అన్నారు. ఉప్పల్ భగాయత్ లో అగర్వాల్ సమాజ్ ఆత్మగౌరవ భవనానికి బుధవారం శంఖుస్థాపన చేశారు. ఈ సందర్భంగా ఏర్పాటు చేసిన కార్యక్రమంలో మంత్రి మాట్లాడారు.

దేశవ్యాప్తంగా విద్యుత్, తాగునీరు, శాంతి భద్రతల సమస్య ఉందని తెలంగాణలో మాత్రం లేదని పేర్కొన్నారు. ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ ముందుచూపుతో అభివృద్ధి, సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేపడుతూ దేశానికి ఆదర్శంగా నిలుస్తుందని అన్నారు. హైదరాబాద్ రహదారులకు రోడ్ల కనెక్టవిటీని పెంచామని తెలిపారు. అగర్వాల్ సమాజ్ సభ్యులు వ్యాపారపరంగా దేశవ్యాప్తంగా తిరుగుతారని అక్కడి పరిస్థితులు తెలంగాణలో ఉన్న పరిస్థితులను అర్థం చేసుకోవాలని సూచించారు.

అన్ని సామాజిక వర్గాల ఆత్మగౌరవం పెంపొందించేందుకు భవనాల నిర్మాణం చేపడుతుందని తెలిపారు. అగర్వాల్ సమాజ్ భవనం కోసం కోట్లాది రూపాయల విలువ చేసే 3 ఎకరాల భూమిని ప్రభుత్వం కేటాయించిందని వివరించారు. అగర్వాల్ సమాజ్ చేస్తున్న సామాజిక సేవా కార్యక్రమాలు అభినందనీయమని పేర్కొన్నారు.

తెలంగాణ స్టేట్ స్టాటిస్టికల్ అబ్‌స్ట్రాక్ట్ పబ్లికేషన్ ఆవిష్కరణ

హైదరాబాద్, జనవరి 25: తెలంగాణ స్టేట్ స్టాటిస్టికల్ అబ్‌స్ట్రాక్ట్ పబ్లికేషన్‌ను రాష్ట్ర ప్రణాళికా సంఘం వైస్ చైర్మన్ బోయిన్‌పల్లి వినోద్ కుమార్ ఆవిష్కరించారు.

రాష్ట్ర గణాంక భవన్‌లో జరిగిన ఈ కార్యక్రమంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆర్థిక సలహాదారులు డాక్టర్ జిఆర్ రెడ్డి, ఎకనామిక్ అండ్ స్టాటిస్టికల్ శాఖ డైరెక్టర్ జి దయానందం, రాష్ట్ర రిమోట్ సెన్సింగ్ అప్లికేషన్ సెంటర్ అడిషనల్ డైరెక్టర్ జనరల్ డాక్టర్ శ్రీనివాస్ రెడ్డి, టీఎస్ డీపీఎస్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ రామకృష్ణ, కన్సల్టెంట్ రామభద్రం, స్టాటిస్టికల్ అదనపు డైరెక్టర్ శివకుమార్, తదితరులు పాల్గొన్నారు.రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆర్థిక పురోగతి, జీడీపీ, అభివృద్ధి సంక్షేమ పథకాల వివరాలు ఈ ప్రచురణలో సవివరంగా పేర్కొన్నారు.

చదువులు సమాజానికి ఉపయోగపడేలా ఉండాలి : మంత్రి నిరంజన్‌రెడ్డి

వనపర్తి, జనవరి 25: విద్యార్థులు ఎంత గొప్ప చదువులు చదివినా అవి సమాజానికి ఉపయోగపడే విధంగా ఉండాలని రాష్ట్ర వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి నిరంజన్‌రెడ్డి అన్నారు. జాతీయ సేవా పథకం కార్యక్రమంలో భాగంగా వనపర్తిలో ప్రత్యేక పశు వైద్య శిబిరాలను మంత్రి ప్రారంభించారు.

ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ మానవుడు సృష్టిలో మేధోసంపతి గల జీవి అని పేర్కొన్నారు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం వ్యవసాయం తరువాత పశుపోషణకు ప్రాముఖ్యత ఇస్తుందని వెల్లడించారు. మానవ సమాజం జీవరాశుల చుట్టూ అనుసంధానమై ఉందని మానవులకు అవసరమైన జీవులను పెంచాలని సూచించారు. మానవుల ఆహార మార్పులలో పశువులు చాలా అవసరమని అన్నారు.

పశుపోషణ ఉత్పత్తి పెంపొందించేందుకు కృషి చేయాలని సూచించారు. భవిష్యత్‌లో పశువైద్య ఆవశ్యకత ఎక్కువగా ఉంటుందని అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో జిల్లా కలెక్టర్ యాస్మిన్ భాషా, పీవీ నరసింహారావు తెలంగాణ పశు వైద్య విశ్వ విద్యాలయం ఉపకులపతి డాక్టర్ రవీందర్ రెడ్డి, స్థానిక ప్రజాప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు.

కంటి వెలుగును పోలీసు సిబ్బంది సద్వినియోగం చేసుకోవాలి : డీజీపీ అంజనీకుమార్

హైదరాబాద్, జనవరి 25:పోలీసు సిబ్బందికి నిర్వహిస్తున్న కంటి వెలుగును సద్వినియోగం చేసుకోవాలని డీజీపీ అంజనీ కుమార్ సూచించారు. బుధవారం డీజీపీ కార్యాలయంలో అధికారులు, ఉద్యోగుల కోసం ఏర్పాటుచేసిన కంటివెలుగు ప్రత్యేక వైద్య శిబిరాన్ని ఆయన ప్రారంభించారు.

వారం రోజుల పాటు ప్రత్యేక వైద్య శిబిరం కొనసాగుతుందని ఆయన వివరించారు. ప్రతి రోజు సుమారు వంద మందికి కంటి వైద్య పరీక్షలు నిర్వహించనున్నట్లు వెల్లడించారు. ప్రతి ఒక్కరికి కంటి చూపు ఎంతో ప్రధానమైనదని, కళ్లను ఎప్పటికప్పుడు పరీక్షించుకోవాలని సూచించారు. డీజీపీ కార్యాలయ అధికారులు, ఉద్యోగుల కోసం ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు చేసినట్లు డీజీపీ తెలిపారు. డీజీపీ కార్యాలయంలో కంటి వెలుగును ఏర్పాటు చేయాలని కోరిన మీదట సంబంధిత అధికారులు వెంటనే స్పందించినందుకు ధన్యవాదాలు తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమంలో లో పలువురు సీనియర్ పోలీసు అధికారులు పాల్గొన్నారు..

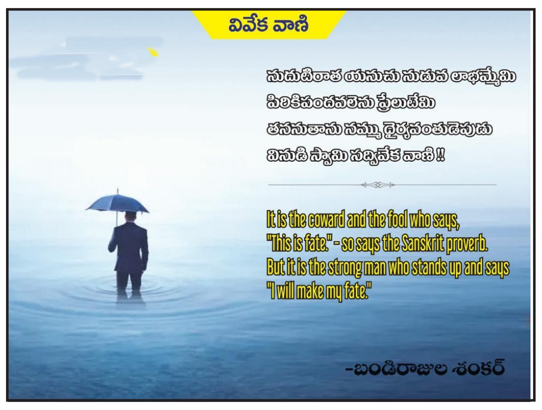

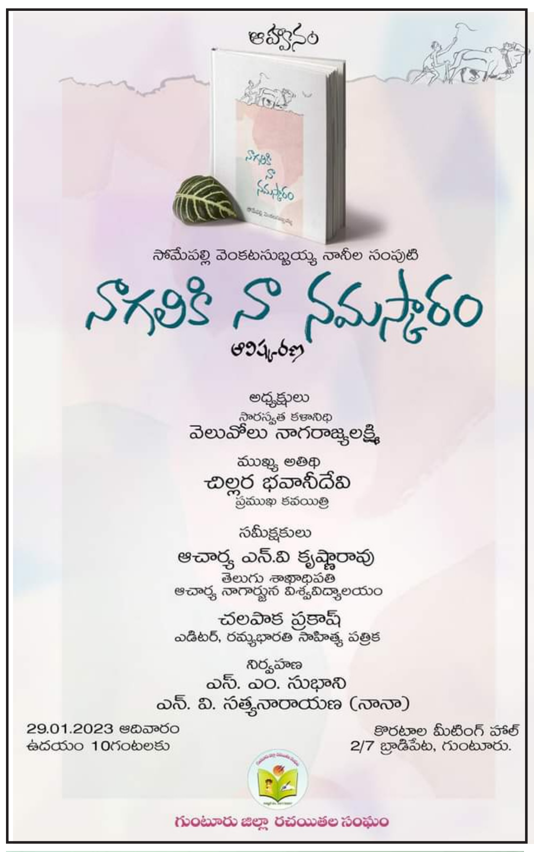

ముంబైలో ఘోర అగ్నిప్రమాదం.. ఎలక్ట్రిక్ బస్సులో చెలరేగిన మంటలు

ముంబై, జనవరి 25: ముంబైలో బుధవారం ఘోర అగ్నిప్రమాదం చోటుచేసుకుంది. బాంద్రా ప్రాంతంలో బృహన్ ముంబైకి చెందిన విద్యుత్ బస్సులో భారీగా మంటలు చెలరేగాయి. అందరూ చూస్తుండగానే నడిరోడ్డుపై బస్సు అగ్నికి ఆహుతైంది. ఒక్కసారిగా బస్సులో మంటలు చెలరేగడంతో స్థానికులు తీవ్ర భయాందోళనకు గురయ్యారు.

సమాచారం అందుకున్న అగ్నిమాపక సిబ్బంది వెంటనే రంగంలోకి దిగి భారీ ఎత్తున ఎగసిపడుతున్న మంటలను అదుపుచేశారు. ఘటనకు సమీపంలో పెట్రోల్ బంక్ ఉండటంతో మంటలు వ్యాపించకుండా అధికారులు ఆర్పివేశారు. ఈ మంటల్లో బస్సు పూర్తిగా కాలిపోయింది. ప్రమాదంలో ఎవరికీ ఎలాంటి గాయాలూ కాకపోవడంతో అంతా ఊపిరిపీల్చుకున్నారు.

హృదయాలను కదిలించేది గజల్

'ప్రపంచ విపంచి' గజల్ సంపుటిని ఆవిష్కరించిన డా॥ కె.వి. రమణాచారి చిత్రంలో డా॥ కె.ఐ. వరప్రసాద్‌రెడ్డి, అయాచితం శ్రీధర్, శ్యామల, వడ్డేపల్లి కృష్ణ, జూలూరు గౌరీశంకర్.

డా॥ కె.ఐ. వరప్రసాద్‌రెడ్డికి గజళ్ళ సంపుటిని అంకితమిస్తున్న డా॥ వడ్డేపల్లి

హృదయాన్ని కదిలించే శక్తి గజల్‌కు ఉందని ప్రభుత్వ సలహాదారు డా॥ కె.వి.రమణాచారి అన్నారు. సోమవారం రవీంద్రభారతి సమావేశ మందిరంలో కలహంసి ఆర్ట్స్ కొమర్రాజు ఫౌండేషన్ ఆధ్వర్యంలో డా॥ వడ్డేపల్లి కృష్ణ రచించిన 'ప్రపంచ విపంచి' (గజళ్ల సంపుటి) ఆవిష్కరణ, అంకితోత్సవ సభ జరిగింది. తెలంగాణ గ్రంథాలయ పరిషత్ చైర్మన్ డా॥ అయాచితం శ్రీధర్ అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో సంపుటిని ఆవిష్కరించిన ఆయన మాట్లాడుతూ వడ్డేపల్లి ఇది వరకు పద్యాలు, గేయాలు, రేడియో గీతాలు, సినిమా పాటలు, ఇప్పుడు గజళ్లు ప్రపంచానికి అందించారన్నారు.

ఈ సంపుటిని శాంతా బయోటెక్నిక్స్ అధినేత డా॥కె.ఐ. వరప్రసాద్ రెడ్డికి అంకితమిచ్చారు. సాహిత్య అకాడమీ చైర్మన్ జూలూరు గౌరీశంకర్, గజల్ కవి సురారం శంకర్, కవయిత్రి డా॥ గడ్డం శ్యామల, గాయని స్వరూపలు ఉన్నారు. 'కలహంసి' కార్యదర్శి డా॥ కె.వి. రమాకాంత్‌రావు, ఫౌండేషన్ అధ్యక్షులు కె.వి. జ్ఞానకుమార్ పాల్గొన్నారు

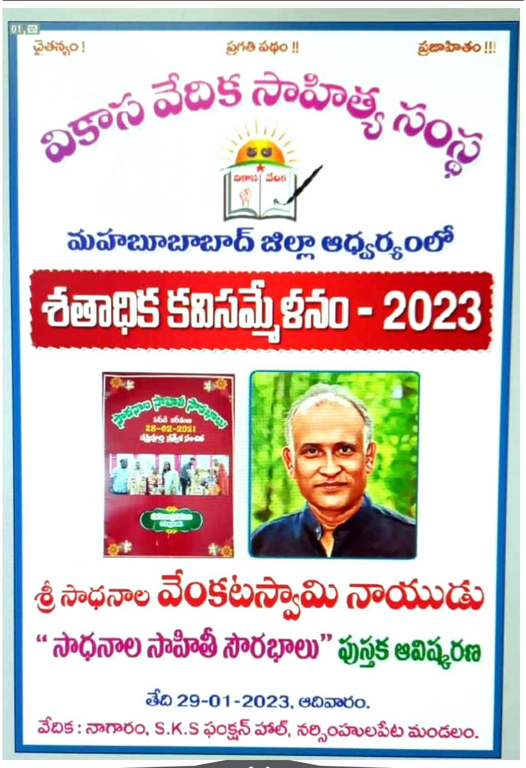

చరిత్రలో నేటినిజం

(జనవరి 26 శివలాల్ యాదవ్ జననం...)

-రాధశ్రీ
సెల్:9494481210

ఆడబిడ్డల్ని బతకనిద్దాం

సమాజంలో బాలికలు ఎదుర్కొంటున్న అసమానతలు వివక్ష పై ప్రజల్లో అవగాహన కల్పించాలనే లక్ష్యంతో జాతీయ బాలికా దినోత్సవం జనవరి 24, 2008 నుండి కేంద్ర ప్రభుత్వం నేషనల్ గర్ల్స్ డెవలప్మెంట్ మిషన్ కేంద్ర ప్రభుత్వం మహిళా శిశు సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖ ఆధ్వర్యంలో నిర్వహిస్తారు. బాలికా దినోత్సవ సందర్భంగా బాలికల సాధికారిత సమాజంలో బాలికల సంరక్షణ హక్కులు ఆరోగ్యం విద్య భద్రత సామాజిక ఎదుగుదల బాలికలకు సమాన హక్కులు సమాన అవకాశాలు స్వేచ్ఛ బాలికను గౌరవించడం అన్ని రంగాలలో బాలురతో సమానంగా అవకాశాలు ఇవ్వడం బాలికల పట్ల వివక్షతను తొలగించడం సాంఘిక ఆర్థిక సమానత్వ కల్పన జెండర్ సమానత్వం సామాజిక భద్రత మొదలగు అంశాల మీద అవగాహన కల్పించే కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరుగుతుంది.

ఆడపిల్లనే అనే సంస్కృతి

ఆడపిల్ల అంటే ఆడపిల్లనే అనే సంస్కృతి సమాజంలో నెలకొనడం బాలికల పాలిట శాపం గా పరిణమించింది. తల్లి గర్భంలో పెరుగు తున్నది ఆడ శిశువు అని తెలియగానే "భ్రూణ హత్యలకు'' పాల్పడటం సర్వసాధారణమైంది.

ఆడపిల్లలు నిర్లక్ష్యం

కుటుంబం నుండే ఆడపిల్ల నిర్లక్ష్యం పెంపకంలో వివక్షతకు గురికావడం విచారకరం. కుటుంబం నుండి మొదలైన వివక్షత నిర్లక్ష్యం చిన్న చూపు బాలికల అభివృద్ధికి వారి సాంస్కృతిక సాంఘిక ఆర్థిక సామాజిక వికాసానికి గొడ్డలి పెట్టు గా పరిణమించింది.సమస్యల విషవలయంలో చిక్కుకు పోయిన ఆడపిల్లల అభివృగద్ధి సంక్షేమం ఆశించిన మేరకు జరుగలేదు. ఆడ పిల్లలను కించపరచడం సామాజిక రుగ్మత అయ్యింది.

చట్టాలు విఫలం

బాలికలకు విద్య వైద్యం ఆహారం చట్టబద్ధమైన హక్కు ఆరోగ్య సంరక్షణ సామాజిక భద్రత బాల్య వివాహాలు నుండి బాలికలకు విముక్తి కల్పించాలని ప్రవేశపెట్టిన అనేక చట్టాలు పథకాలు ఆశించిన ఫలితాలు సాధించలేదు . సమస్యలే ఆడపిల్లల ఆస్తులుగా అవమానాలు నిర్లక్ష్యం అనారోగ్యం వేతన వివక్ష వారికి ఆభరణాలుగా పరిణమించాయి.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల నిర్లక్ష్యం

కేంద్ర ప్రభుత్వం 2015లో చేపట్టిన “ “భేటీ బచావో బేటి పడావో' అనే పథకం ఆడపిల్లల అభివృద్ధికి వారి సాంఘిక ఆర్థిక వికాసం కోసం ప్రవేశ పెట్టిన పథకం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల అమలులో నిర్లక్ష్యం వల్ల ఆశించిన ఫలితాలు రావడం లేదు. కేంద్ర మహిళా శిశు సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖ ఆధ్వర్యంలో 2015 ఏప్రిల్ నుండి జాతీయ బాలికా దినోత్సవం కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించడానికి నేషనల్ గర్ల్స్ డెవలప్ మెంట్ మిషన్ కార్యక్రమ రూపకల్పన జరిగింది.

బాలికల సంరక్షణ కొరకు ఆడపిల్లలకు షరతులతో కూడిన ధనలక్ష్మి పథకం' కిశోరి శక్తి యోజన సుకన్య 'స్వమృద్ధి యోజన పౌష్టి ఆహార పథకం మొదలగు పలు పథకాలను ప్రభుత్వం అమలు చేస్తుంది 1989వ సంవత్సరంలో ఐక్యరాజ్యసమితి బాలల హక్కుల అంతర్జాతీయ ఒడంబడికను రూపొందించి సభ్య దేశాలలో ఆడపిల్లల సామాజిక ఆర్థిక సాంఘిక సాంస్కృతిక హక్కుల పరిరక్షణకు పూనుకున్నది.

స్త్రీల నిరక్షరాస్యత

జనాభాలో నేటికీ 20 కోట్ల మంది మహిళలు నిరక్షరాస్యులుగా ఉన్నారు. వీరిని అక్షరాస్యులను చేసినప్పుడు మాత్రమే మహిళా సాధికారత సాధ్యమవుతుంది.

తగ్గుతున్న స్త్రీ పురుష నిష్పత్తి

రోజురోజుకీ ఆడపిల్లల సంఖ్య తగ్గిపోతుంది. ఇలాగే కొనసాగితే చాలా సమస్యలు ఎదుర్కోవలసి వస్తుంది 2011లో స్త్రీ పురుష నిష్పత్తి ప్రతి 1000 మంది పురుషులకు 940 మంది స్త్రీలు ఉన్నారు. ఇందులో ఆరు సంవత్సరాల లోపు వయసు కలిగిన బాలికలు ప్రతి వెయ్యి మంది బాలురకు 914 మంది మాత్రమే ఉన్నారు.

బాల్యవివాహాలు

దేశంలో 26.5శాతం బలవంతపు బాల్య వివాహాలు జరుగుతున్నాయి.ప్రపంచములో జరుగుతున్న 40 శాతం బాల్యవివాహాలు మన దేశములో జరుగుతున్నాయని యూనిసెఫ్ వెల్లడించింది . మన దేశములో 40 శాతం బలవంతపు బాల్య వివాహాలు పశ్చిమబెంగాల్లో చోటుచేసుకోవడం గమనార్హం.

భ్రూణహత్యాలు

ఆడపిల్లను మైనస్ గా భావించి మగ శిశువును ప్లస్‌గా పరిగణించే మానసిక స్థితి సమాజంలో నెలకొనడం వల్ల పుట్టుకతోనే ఆడపిల్లల భ్రూణహత్యాలకు బలై వివక్షతకు గురి అవుతున్నారు.

బాలికలు పేదరికం

బాలికలకు ఉన్నత విద్య సమస్యగా మారింది. నేటికీ 40 శాతం పైగా బాలికలు పదవ తరగతి కంటే ముందే బడి మానేస్తున్నారు బడి మానుకొని గ్రామాలలో వ్యవసాయ రంగంలో అసంఘటిత ప్రైవేట్ రంగంలో బాలకార్మికులుగా పనిచేస్తున్నారు. శ్రమ దోపిడీకి లైంగిక వివక్షతకు భిక్షాటనకు గురవుతూ తమ అమూల్యమైన బాల్య దశను పేదరికం ఆకలిచావులు అల్ప పౌష్టికాహారం అనారోగ్యానికి గురౌతున్నారని అనేక అధ్యయనాలలో తేలింది. .

ప్రభుత్వం బాలికల సంరక్షణ చర్యలు

ప్రభుత్వం బాలికల సమగ్ర వికాసానికి సంరక్షణకు అవసరమయ్యే విధానాలను అమలు చెయ్యాలి.

బాలికల భద్రత “ లింగ నిష్పత్తి విద్య వైద్యం ఆరోగ్యానికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి. బాలికలకు బాలురతో పాటు సమాన అవకాశాలు సమాన హక్కులు స్వేచ్ఛ కల్పించాలి.

బాలికల అభివృద్ధియే లక్ష్యంగా జాతీయ విద్యా విధానంలో పలు పథకాలు ప్రవేశపెట్టడం బాలికలకు నాణ్యమైన ఉన్నత విద్యను అందించడం సమాన విద్యావకాశాల సాధనకు” ప్రతేక నిధిని” కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేయడం అభినందనీయమైనచర్య. బాలికల హక్కుల రక్షణ భద్రత పౌరసమాజం సామాజిక బాధ్యతగా గుర్తించాలి. ఆడపిల్లలను మగపిల్లలతో పోటీ పడేట్లు ప్రోత్సహించాలి .అన్ని రంగాలలోసమాన అవకాశాలు కల్పించాలి.

ఆడపిల్లల అభివృద్ధి దేశాభివృద్ధి గా భావించాలి. దేశ ప్రగతి పురోగతిలో ఆడపి ల్లలు మానవ వనరులుగా ఎదగడానికి ప్రభుత్వం కృషి చెయ్యాలి. బడుగు బలహీన వర్గాల్లో బాలిక లకు ఉచిత విద్య వైద్యం అందించాలి. సమాజంలో మహిళల పట్ల గౌరవం ఆర్థిక స్థాయి.సామాజిక హోదా పెంచాలి.

బాలికల సంరక్షణ ప్రభుత్వం

బాల్య వివాహాలు బాలికల అక్రమ రవాణా' అత్యాచారాలు లైంగిక వివక్ష మొదలగు సమస్యల నుండి ఆడ పిల్లలను సంరక్షించే బాధ్యత ప్రభుత్వం తీసుకోవాలి .పౌరసమాజం యువజన సంస్థలు మహిళా స్వచ్ఛంద సంస్థలు సంఘాలు ఆడపిల్లల సంరక్షణ హక్కుల రక్షణకు పాటుపడాలి .

బాలికలు డిజిటల్ విద్య

ప్రభుత్వం బాలికలకు డిజిటల్ విద్య టెక్నాలజీ ఆధునాతన సాంకేతిక ఉన్నత విద్య ఉపాధి దోహక విద్యను ఉచితంగా అందుబాటులోకి తేవాలి. బాలికలకు వృత్తి నైపుణ్య విద్యను అందించాలి. బాలికల సామాజిక ఆర్థిక స్థాయి పెంచే పథకాలను అమలు చేయాలి .

మహిళా రిజర్వేషన్స్

కేంద్ర రాష్ట్ర 'ప్రభుత్వ 'ప్రైవేట్ రంగ ఉద్యోగ నియామకాల్లో 50 శాతం మహిళలకు రిజర్వేషన్ సౌకర్యం కల్పించాలి. ప్రభుత్వం మహిళా బిల్లును ప్రవేశ పెట్టి రాజకీయాలలో స్త్రీల వాటా పెంచాలి.

మహిళా సాధికారిత

ప్రభుత్వం మహిళా సాధికారిత సాధనకు ఉద్యమించాలి. శాస్త్ర సాంకేతిక 'పారిశ్రామిక 'వ్యవసాయ వ్యాపార 'వాణిజ్య' రాజకీయ రంగాలలో మహిళా వికాసానికి ప్రభుత్వం పెద్ద పీట వెయ్యాలి .బాలికల కొరకు ప్రత్యేక పాఠశాలలు కళాశాలలు ఏర్పాటు చేసి ఇంటర్మీడియేట్ వరకు ఉచిత వొకేషనల్ విద్య అందించాలి.

ఆడపిల్లలను పుట్టనిద్దాం బతుకనిద్దాం చదువనిద్దాం ఎదుగనిద్దాం అన్న నినాదం విధానమైనప్పుడే బాలికల దినోత్సవం ఆశయాలు నెరవేరుతాయి. స్త్రీ లేకపోతే సృష్టిలో జీవం లేదు. స్త్రీ లేకపోతే అసలు సృష్టి లేదు. అందువల్ల ఆడపిల్లలను రక్షించుదాం. అమ్మాయిలను ఆదరిద్దాం. బాలికల భవితకు బంగారు బాటలు వేద్దాం .

–నేదునూరి కనకయ్య
9440245771

సమాజమా!

ఆడపిల్లనని అలుసుగా చూడకు
అబలని నాపై ముద్ర వేయకు
లింగబేధాలతో బాల్యాన్ని చిదమకు
నీ భవితకు నే సమిధనని మరువకు మా. !!సమా!!

సంద్రమంత లోతైన మది నాది
పుడమి పైన తరువంతా ఓర్పు నాది
కూసింత ఆధారమై నీవు నిలిస్తే
జీవితంలో మల్లెపరిమళం పరిచేస్తా..!!సమా!!

కనికరమే లేకుండా కాటేయజూడకు
భద్రకాళి గా మారక్షణము పట్టదు
ఆడదంటే కాదుగా అంగడి బొమ్మ
ఆదరణలో తనకు సాటి ఇలనలేదుగా !!సమా!!

తల్లి చెల్లి ఆలీ బిడ్డగా నీతో ఉంటూ
నిరంతరం నీ గెలుపే నాదనుకుంటూ
పరుల సేవయే తన పరమావధిగా
పదికాలాలు బ్రతుకు బడుగు జీవిగా !!సమా!!

(అంతర్జాతీయ బాలికా దినోత్సవం సందర్భంగా)

-సి. హేమలత
9666779103

నేటినిజం
సాహితీ కెరటాలు
website: www.netinijam.com

ప్రజల కొరకు నాయకుడు

చేపకి దాహం వేయదు
అది నీళ్లలోనే ఉంటుంది కనుక
పక్షికి నడక భయముండదు
అది గాలిలోనే ఎగురుతుంది కనుక
సింహానికి బయముండదు
అది మృగాల మధ్యనే ఉంటుంది కనుక
కట్టెకు కాలిపోతాననే భయం లేదు
దాని గర్భంలోనే అగ్ని ఉంటుంది కనుక
గుట్టకు కూలిపోతాననే భయం లేదు
దాన్ని మోస్తున్నది బలమైన ధరిత్రికనుక
నింగికి పడిపోతాననే భయం లేదు
దానికి అన్నివస్తువులూ నేస్తాలు కనుక
నేలకు ఆగిపోతాననే భయం లేదు
అనంతశక్తి తనను త్రిప్పుతుంది కనుక
నిజమైన నాయకునికీ భయం లేదు
ప్రజల కొరకే వాళ్ల మధ్య ఉంటాడు కనుక.

- ఆచార్య మసన చెన్నప్ప
సెల్: 9885654381

నీవు సల్లగుండాలె

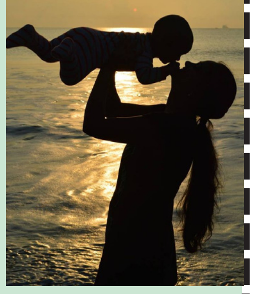

(వచన కథా కావ్యం-4)

పేరెవరు పెట్టినారో
మహానుభావునికి ...
సుదర్శనం!
మనిషే చక్రంగా మారి
బతుకుతాడని
పేరు పెట్టినోళ్ళకు మాత్రం
ఏమెరుక?
చేతిలో చక్రం
బుర్రలో చక్రం
కాళ్ళలో చక్రం
నడిపే బండికి షట్చక్రాలు !
చక్రం ప్రగతికి గుర్తన్నారు కానీ
అస్థిరతకూ అది అద్దమని
ఎంతమంది గుర్తిస్తారు.
ఈ సార్థక నామాన్ని కాదని,
ఎన్నటికీ పొసగని ' దర్శన్' అనే పొట్టి పేరును,
ముద్దు పేరును
మెడలో తగిలించుకొని తిరుగుతుంటాడు!
భరిస్తేనే కదా భార్యా భర్త !
మరి ఇద్దరి భారాన్నీ ఒకరే భరిస్తుంటే
ఏమనాలి?
తెలుగులో పొసగని సంస్కృత సమాసంలా
ఆమె
బతుకు బండిని నిరంతరాయంగా
గుంజుకుంటూ వస్తున్నది...
ఏనుగు మోత - ఏనుగు మేత వంటి
ఆయన భారాన్ని
మౌనంగా భరిస్తున్నది !
అతనితో నాలుగు వసంతాల జీవితంలో
నలభయ్యేళ్ళ అనుభవాలను పోగుచేసుకున్నది !
ఇంక ఈ జీవితం తన వల్ల కాదు.
ఇంతకంటే చావైనా, బతుకైనా
ఒంటరిగానే సాగిపోవడం మేలనుకుంటున్న తరుణంలో...
ఇదిగో! ఇలా...
సంధిగ్ధతకు సడలని రూపంలా
సంసారానికి ప్రతిరూపమై అవతరించింది...
ఈ చిట్టితల్లి!
ఇది తమ ముడిని బిగిస్తుందో
చిక్కు ముడిని చేసి ఆడిస్తుందో....
ఆమె ఆలోచనలకు అడ్డుకట్ట వేసిందో స్పర్శ!
అది తనకు బాగా పరిచయమైంది...
ఒక్కసారి
ఒళ్ళు జలదరించి,
జలధరమైన కళ్ళు ధారాపాతంగా వర్షించినాయి.
ఊహకూ, అనుభవానికి మధ్యన పేరుకున్న
అడ్డు తెరను నిర్దాక్షిణ్యంగా చీలుస్తూ
స్పష్టంగా ప్రత్యక్షమైన 'సుదర్శనం'
కన్నీటి పొరల మధ్య నుండి కూడా
అతణ్ణి ఆమె స్పష్టంగా దర్శిస్తున్నది!
ఎందుకంటే
ఆమె చూస్తున్నది చర్మచక్షువులతో కాదు
మనో నేత్రంతో !
బెంగాలు వెళ్ళినవాడు ఇప్పట్లో రానేరాడని
బెంగటిల్లుతున్న ఆమె ఆలోచనలను
తలకిందులు చేస్తూ.... అతను !!!
కలో, నిజమో తేల్చుకోలేని స్థితిని
అతని మోటు సరసం పటాపంచలు చేసింది.
మెత్తని గాయమైన బుగ్గను.
మొత్తంగా పులకించిన మనసును
సమాయత్తం చేసి, అతణ్ణి చూసింది !
నిజమే!!
అతడు నిజంగా నిజం!
'బెంగాలు ప్రయాణాన్నే కాదు,
అటువంటి ఉద్యోగాన్ని వదిలేసి వచ్చిన !'
అంటున్న అతని మాటల్ని వింటూ
మరోమారు పులకించి.
గుండెలో గువ్వగా మారి పోయింది.
ఆలు బిడ్డలను ప్రేమతో ఆలింగనం చేసుకొని
ఆనందాశ్రువులు రాల్చాడు.
సుదర్శన !
ఈ దృశ్యం కనులార చూస్తున్న
అత్త- అమ్మ కాని అత్తమ్మ
'సల్లంగుండుండి బిడ్డ ! ' అని
మనసారా కోరుకున్నది!

-దోరవేటి
సెల్:9866251679

సిద్దిపేటలో వెన్నెల సాహితీ సంగమ వార్షికోత్సవ సభ
యార్లగడ్డ 'పచ్చికడుపు వాసన'కు పురస్కారం

కవులకు ప్రత్యేక గౌరవాన్ని ఇచ్చేవి అవార్డులే

-ప్రముఖ కవి యార్లగడ్డ

కవులకు ప్రత్యేక గౌరవాన్ని ఇచ్చేవి అవార్డులేనని ప్రముఖ కవి, యార్లగడ్డ రాఘవేంద్రరావు అన్నారు. ఆదివారం సాయంత్రం సిద్దిపేట ప్రెస్‌క్లబ్‌లో నరసింహారెడ్డి అధ్యక్షతన వెన్నెల సాహితీ సంగమవార్షికోత్సవం సభ నిర్వహించారు. ఈ సభలో యార్లగడ్డ రాఘవేంద్రరావు రచించిన '**పచ్చికడుపు వాసన**' అనే కవితా సంపుటికి పురస్కార అవార్డును అందజేశారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ 'పచ్చికడుపు వాసన' సంపుటిలోని కవితలను మానవ సంబంధాలు, సామాజిక అంశాలు, ప్రాకృతిక ప్రేరణ వగైరాలతో రచించానని తెలిపారు. చైతన్యానికి స్ఫూర్తి అయిన సిద్దిపేటలో ఈ అవార్డును తీసుకోవడం సంతోషంగా ఉందన్నారు. వర్తమాన కవులకు అవార్డులిస్తే కవితలపై మరింత ఆసక్తి కలుగుతుందన్నారు. కవులను ప్రోత్సహించడంలో వెన్నెల సాహితీ సంగమం కీలక పాత్రను పోషిస్తోందని ఆయన అభినందించారు. కనిపించకుండా వినిపించే వారే కవులు అని కార్యక్రమానికి ముఖ్య అతిథిగా హాజరైన ప్రముఖ కవి ఆప్కారీ సూర్యప్రకాశ్ అన్నారు. కవులకు అవార్డులు గొప్ప పురస్కారాలని, అవార్డు ఇవ్వడం తేలిక కానీ నిర్వహించడం కష్టమైన పని అని ఆయన చెప్పారు. అనంతరం గాలిరెడ్డి రచించిన 'పదహారేళ్ల' పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరించారు. పలువురు కవులకు జీవన సాఫల్య అవార్డులను అందజేశారు. వెన్నెల సాహితీ సంగమ గౌరవ అధ్యక్షులు రామచంద్రరావు, గాలిరెడ్డి, మహ్మద్‌పాషా, అశోక్, మహేష్, మల్లారెడ్డి పాల్గొన్నారు.

యార్లగడ్డ రాఘవేంద్రరావుకు పురస్కారం అందజేస్తున్న కవి సూర్యప్రకాశ్, వెన్నెల సాహితీ సంగమం ప్రతినిధులు.

గణతంత్ర దినోత్సవ ప్రత్యేకత

భారతదేశ చరిత్రలో జనవరి 26, 1950వ సంవత్సరం భారతీయులందరం గుర్తు పెట్టుకోవాల్సిన అతి ముఖ్యమైన రోజు. 200 సంవత్సరాలపాటు బ్రిటీష్‌వారి పరిపాలనలో మగ్గిన మన దేశానికి మన దేశానికి ఆగస్టు 15, 1947న స్వాతంత్ర్యం వచ్చింది. అప్పటివరకూ మనదేశ పరిపాలనా విధానం పూర్తిగా బ్రిటీష్ రాజ్యాంగం ప్రకారం జరిగేది. వారిని మనదేశం నుంచి వెళ్లగొట్టిన తరువాత మన దేశాన్ని మనమే పరిపాలించుకునేందుకు ఒక రాజ్యాంగాన్ని తయారు చేసుకోవాల్సి వచ్చింది.

అలా.. 1950, జనవరి 26న రాజ్యాంగం నిర్మించబడి, డాక్టర్ బాబూ రాజేంద్ర ప్రసాద్ మొట్టమొదటి రాష్ట్రపతిగా, భారతదేశం పూర్తి గణతంత్ర దేశం అయ్యింది. ఆ రోజు నుంచి భారతదేశం పూర్తిగా ప్రజా ప్రభుత్వంగా రూపుదిద్దుకుంది. గణతంత్ర రాజ్యం అంటే.. ప్రజలే ప్రభుత్వము, ప్రభుత్వమే ప్రజలు అని అర్థం.

కాగా.. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత భారత రాజ్యాంగాన్ని తయారు చేసేందుకు ఎంతోమంది మేధావులు, ఎన్నో దేశాల రాజ్యాంగాలను పరిశీలించారు. ఎన్నో రకాల అంశాలతో చాలాకాలంపాటు రాజ్యాంగ ఏర్పాటుకు కృషిచేసి రూపొందించారు. రాజ్యాంగాన్ని తయారు చేసేందుకు డాక్టర్ బాబూ రాజేంద్ర ప్రసాద్ అధ్యక్షతన రాజ్యాంగ పరిషత్‌ను ఏర్పాటు చేశారు.

1947 ఆగస్టు 29న డాక్టర్ బీఆర్ అంబేద్కర్ ఛైర్మన్‌గా రాజ్యాంగ ముసాయిదా కమిటీ ఏర్పాటయ్యింది. అనేక సవరణల అనంతరం 1949 నవంబరు 26న భారత రాజ్యాంగాన్ని రాజ్యాంగ పరిషత్ ఆమోదించింది. రెండు సంవత్సరాల, 11 నెలల, 18 రోజుల కాలంలో పూర్తి చేసిన భారత రాజ్యాంగం ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద లిఖిత రాజ్యాంగంగా గుర్తింపు పొందింది.

సాహస బాలలకు సలాములు

1950 జనవరి 26వ తేదీ నుంచి అమలుజరిపారు. ఆనాటి నుంచి భారతదేశము "సర్వసత్తాక, సామ్యవాద, లౌకిక, ప్రజాస్వామ్య, గణతంత్ర" రాజ్యంగా అవతరించబడింది. అప్పటినుంచి ఈరోజును గణతంత్ర దినోత్సవంగా జరుపుకుంటున్నాము. ముఖ్యంగా మనదేశ రాజధాని ఢిల్లీ నగరంలో భారత రాష్ట్రపతి ఆధ్వర్యంలో ఈ గణతంత్ర వేడుకలు అత్యంత వైభవంగా జరుగుతాయి. ముందుగా రాష్ట్రపతి దేశం కోసం ప్రాణాలర్పించిన నాయకుల గురించి ప్రసంగిస్తారు. ఆ తరువాత వివిధ రంగాలలో నిష్ణాతులైన విద్యార్థులకు పతకాలను అందజేస్తారు. అదే విధంగా ఈ రోజును పురస్కరించుకుని దేశ రాజధానిలోనూ, రాష్ట్ర రాజధానుల్లోనూ గొప్ప గొప్ప పెరేడ్‌లను నిర్వహిస్తారు. అనేక పాఠశాలల నుంచి వేలాదిమంది విద్యార్థులు ఈ పెరేడ్‌లలో పాల్గొంటారు.

దేశ రాజధాని న్యూఢిల్లీలోనే కాకుండా.. ఆయా రాష్ట్ర రాజధానుల్లోనూ, ప్రతి ఒక్క ఊరిలోనూ, ప్రతి ఒక్క పాఠశాలలోనూ జనవరి 26ను పురస్కరించుకుని జాతీయ జెండాను ఎగురవేసి వందనం చేస్తారు. ఈ సందర్భంగా భారతదేశ స్వాతంత్ర్యానికి కృషి చేసిన అమరవీరుల త్యాగఫలాలను కొనియాడుతూ, వారి ఆశయాలను ముందుకు తీసుకెళ్తామని ప్రతి ఒక్కరూ ప్రతిజ్ఞ చేస్తారు. Republic Day: ఎందరో త్యాగధనుల పోరాట ఫలితంగా 1947 ఆగస్టు 15న బ్రిటిష్ పాలన నుంచి విముక్తమై భారతదేశం స్వతంత్ర దేశమైంది. బ్రిటిష్ పార్లమెంట్ ఆమోదించిన 1947 భారత స్వాతంత్రం చట్టం కింద రాజ్యాంగ అధినేత గా 6వ జార్జి ప్రభువు, ఎర్ల్ మౌంట్ బాటన్ గవర్నర్ జనరల్ గాను మనకు స్వాతంత్ర్యం సిద్ధించింది. మన దేశానికి స్వతంత్ర రాజ్యాంగం ఆనాటికి లేనందున 1935 భారత ప్రభుత్వ చట్టం ఆధారంగా పాలన కొనసాగింది. దేశ రాజ్యాంగాన్ని రూపొందించేందుకు 1947 ఆగస్టు 28న రాజ్యాంగ నిర్మాణ కమిటీ ఏర్పాటైంది. ఈ కమిటీ అధ్యక్షునిగా బాబా సాహెబ్, అంబేద్కర్ బాధ్యతలు చేపట్టారు. రాజ్యాంగ ముసాయిదాను రాజ్యాంగ సభ (తాత్కాలిక పార్లమెంట్)కు సమర్పించగా,

దాదాపు రెండేళ్ల పాటు 308 మంది సభ్యులు విపులంగా చర్చించి, సవరణలు చేసి భారత రాజ్యాంగాన్ని తయారు చేశారు. దానిని ఇంగ్లీష్, హిందీ భాషలలో చేతిరాతతో తయారు చేసి 1950 జనవరి 24న సంతకాలు చేసి ఖరారు చేశారు.

అలా తయారైన రాజ్యాంగం అమలులోకి వచ్చిన రోజే "భారత గణతంత్ర" దినం 1950 జనవరి 26. చారిత్రాత్మకంగా ఈ రోజుకు ఉన్న ప్రాముఖ్యం దృష్ట్యా జనవరి 26వ తేది గణతంత్ర దినంగా ఎంపిక చేశారు. భారత స్వాతంత్ర్యం పోరాటానికి నాయకత్వం వహించిన 'భారత జాతీయ కాంగ్రెస్' 1930లో 'పూర్ణ రాజ్య' కోసం ప్రకటన చేసి ప్రతి సంవత్సరం జనవరి 26ను పూర్ణ స్వరాజ్య జయంతి దినోత్సవం జరపాలని జాతికి పిలుపునిచ్చింది. భారత గణతంత్ర దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకుని దేశమంతటా వాడవాడలా ప్రజలు జాతీయ పతకాన్ని ఎగురవేసి సంబరాలు జరుపుకొంటారు.

✸ స్వతంత్ర భారత రాజ్యాంగ నిర్మాణానికి రాజ్యాంగ సభకు పట్టిన కాలం: 2 సంవత్సరాల, 11 నెలల, 18 రోజులు.
✸ రాజ్యాంగ సభ 11 సార్లు, 165 రోజుల పాటు సమావేశమైంది. ఇందులో 114 రోజులు రాజ్యాంగం రాయటానికే పట్టింది.
✸ రాజ్యాంగ రాతప్రతిని తయారుచేసే క్రమంలో రాజ్యాంగ సభ ముందుకు 7,635 సవరణ ప్రతిపాదనలు వచ్చాయి. వీటిలో 2,473 ప్రతిపాదనలను పరిశీలించి, చర్చించి, పరిష్కరించింది.
✸ భారత రాజ్యాంగాన్ని 1949 నవంబర్ 26న సభలో ఆమోదించారు. 1950 జనవరి 24న సభ్యులు ఈ ప్రతిపై సంతకాలు పెట్టారు. మొత్తం 284 మంది సభ్యులు సంతకాలు చేసారు.
✸ 1950 జనవరి 26న భారత రాజ్యాంగం అమల్లోకి వచ్చింది. ఆ రోజున రాజ్యాంగ సభ రద్దయి, భారత్ తాత్కాలిక పార్లమెంటు గా మారింది.
✸ 1952లో జరిగిన మొదటి సాధారణ ఎన్నికల తరువాత కొత్త పార్లమెంటు ఏర్పడే వరకు ఈ తాత్కాలిక పార్లమెంటు ఉనికిలో ఉంది.
✸ మన రాజ్యాంగం యొక్క అసలు ప్రతులు రెండు మాత్రమే ఉన్నాయి, హిందీలో ఒక ప్రతి, ఇంగ్లీష్ లో ఒక ప్రతి ఉన్నాయి, ఆ ప్రతులు పాడవకుండా ఉండేందుకు హీలియం వాయువు నింపిన బ్రీఫ్‌కేసులలో పార్లమెంట్ భవనంలో భద్రపరిచారు, వాటి నకలును ఫోటో కాపీలు మాత్రమే మనకు అందుబాటులో ఉంటాయి.
✸ మన రాజ్యాంగం జనవరి 26వ తేది ఉదయం 10:18 నిమిషాలకు అమలులోకి వచ్చింది.
✸ 1930వ సంవత్సరంలో జనవరి 26వ తేదిని స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం లేదా పూర్ణ స్వరాజ్ దినోత్సవంగా జరుపుకొనేవారు, అంటే ఆరోజున భారతదేశం పూర్తి స్వేచ్ఛ కోసం పోరాడడానికి నిర్ణయించుకున్న రోజు.

అలా తయారైన రాజ్యాంగం అమలులోకి వచ్చిన రోజే "భారత గణతంత్ర" దినం 1950 జనవరి 26. చారిత్రాత్మకంగా ఈ రోజుకు ఉన్న ప్రాముఖ్యం దష్ట్యా జనవరి 26వ తేది గణతంత్ర దినంగా ఎంపిక చేశారు. భారత స్వాతంత్ర్యం పోరాటానికి నాయకత్వం వహించిన 'భారత జాతీయ కాంగ్రెస్' 1930లో 'పూర్ణ రాజ్య' కోసం ప్రకటన చేసి ప్రతి సంవత్సరం జనవరి 26ను పూర్ణ స్వరాజ్య జయంతి దినోత్సవం జరపాలని జాతికి పిలుపునిచ్చింది. భారత గణతంత్ర దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకుని దేశమంతటా వాడవాడలా ప్రజలు జాతీయ పతకాన్ని ఎగురవేసి సంబరాలు జరుపుకొంటారు.

- రవిచంచల
8500330700

వందే భారతం

ప: వందేమాతరమంటూ భారతాన్ని చుట్టేస్తూ
వంద మైళ్ళ వేగంతో పరుగులు పెడుతోందీ..(2)
చ1: మేకిన్ ఇండియా మెరుపులు మెరిపిస్తూ ఉందీ
దశ దిశలా దేశ ఖ్యాతి వెల్లి విరుస్తోందీ
కాలంతో పోటీ పడి కదలి పోతు ఉందీ
ప్రతీ క్షణం ప్రగతి రథం దూసుకు వెళ్తుందీ.!(వందే)
చ2:నా దేశం నా రైలని భరతజాతి
అంటోంది
మువ్వన్నెల జండాలను ముచ్చటగా ఊపుతోంది
విమానంలో ప్రయాణాన్ని తలపిస్తూ ఉందీ
విజ్ఞానపు వెలుగులనూ పంచి పెడుతు ఉందీ.! (వందే)
చ3: ఆధునికం,చురుకుదనం ప్రత్యేకత ఉందీ
రాజధాని, శతాబ్దీల నవతరమంటోందీ
చుట్టూరా తిరుగు సీట్ల చైర్ కారు ఉందీ
పెద్ద కిటికి అద్దాలతొ ముద్దులొలుకుతోంది.! (వందే)
చ4: ఆటోమేటిక్ తలుపులు,సీసీటీవీ కెమెరాలు
జీవ శూన్య ప్రదేశాలు,ధూమ మయం హెచ్చరికలు
సెన్సార్ తో నల్లాలూ, ఎలక్ట్రిక్ అవుట్లెట్ల
సాంకేతిక పరిమళాలు వెద జల్లుతు ఉందీ.! (వందే)
చ5:ఢిల్లీ నుండి వారణాసి,ఢిల్లీ నుండి కట్రా
గాంధీనగర్ టూ ముంబై,ఢిల్లీ నుండి ఉనా
చెన్నై నుండి మైసూరు,బిలాస్‌పూర్ టూ నాగపూర్
హౌరా నుండి జల్పైగురి,సికింద్రాబాద్ టూ వైజాగ్.!(వందే)
చ6: ఆకలంటు తెలియకుండ అన్నం పెడుతోంది
ఆగకుండ వైఫై తో ఆహ్లాదం పంచుతోంది
గంటల కొద్దీ సమయం తగ్గిస్తూ ఉందీ
సురక్షితంగ గమ్యాన్నీ చేరుస్తూ ఉందీ.!(వందే)

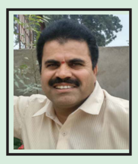

-పెసరు లింగారెడ్డి
9010292500

మువ్వన్నెల జెండా...!!!

నేడెజాతి స్వేచ్ఛాపర్వము
భారతీయులకు సగర్వము
తరతరాల బానిసబ్రతుకు
తెగిపడినసంకెళ్లుసర్వము..!

స్వేచ్ఛ పొందిన భారతి
ప్రజలంత నివ్వ హారతి
గగనసీమన రెపరెపలు
మువ్వన్నెలవెన్నెలకాంతి..!

అల్లూరి విప్లవకెరటము
గాంధీజీఅహింసవాదము
నేతాజీ రణ బావుటా...
నెహ్రూజీశాంతిమంత్రము!

అంబేద్కరు రాజ్యాంగము
గణతంత్ర మేను పర్వము
పటేల్ దృఢ సంకల్పమే..
భరతప్రజస్వేచ్ఛాఫలము!

స్వరాజ్యమేజన్మహక్కు
పలికినసింహమేతిలకు
లాలలజపతురాయుడిల
పోరి తొలిగించెను చిక్కు!

గాంధీజీ సత్యాగ్రహము
సహాయపునిరాకరణము
పరుల పాలనకు పాతర
ఎగిసె త్రివర్ణ పతాకము...!!!

డెబ్బై మూడు వసంతాలు
భరతమాత సంతసాలు
అశోక చక్ర ధర్మమే
దేశరక్ష కెంత మేలు!

పంటపండెపచ్చదనము
పాడి వెల్గె తెల్ల దనము
త్యాగశక్తి కాషాయము
త్రివర్ణమయమైఎగురుము...!!!

-డా.గన్నోజు
శ్రీనివాసాచారి
8555899493

యుద్ధం

బతకటం ఒక యుద్ధం
కులం కోసం కాదు.

బతకటం ఒక యుద్ధం
మనిషి మనిషి కోసం కాదు.

బతకటం ఒక యుద్ధం
ఆకలి కోసం కాదు.

బతకటం ఒక యుద్ధం
ఆవేశం కోసం కాదు

బతకటం ఒక యుద్ధం
పెత్తనం కోసం కాదు

బతకటం ఒక యుద్ధం
రక్త దాహార్తి కోసం కాదు

బతకటం ఒక యుద్ధం
శత్రువు మరణం కోసం కాదు.

బతకటం ఒక యుద్ధం
దేశం దాస్య శృంకళాల
విముక్తి కోసం పోరాటం కోసం
దేశ సౌభ్రాతృత్వం కోసం
వీరుడిలా పోరాట
యుద్ధం కోసం బతకటం...
జై హింద్....
జై హింద్...

-ఎలగొండ రవి
9848770345

జనగణమణ

ప॥గగనానికి ఎగిసింది మువ్వన్నెల ఝుండా
హిమశిఖరాన మెరిసింది మువ్వన్నెల ఝుండా
గగనమే హద్దుగా.. కీర్తిశిఖలు అద్దగా.. ॥గగనానికి॥

॥ చ ॥కన్నవారినే కన్న పుణ్యభూమి నాదంటూ
ఆవేశం పౌరుషాల అగ్గిసెగలు రాజేసి
నాదేశం నాదంటూ దాస్యాన్ని తెగతెంచి
ఎగసి ఎగసి ఎగసి ఎగసి ఎగిరింది ఝుండా
హిమశిఖరాన ఎగిరింది మువ్వన్నెల ఝుండా
జనగణమణ జనగణమణ జనగణమణ .

భువనాన్ని శాసించే మేథస్సుకు మూలధనం
సాధించిన స్వాతంత్ర్యం పాలించే గణతంత్రం
భారతీయ ఖ్యాతి సకలజగతిన వెలుగొందగా
రెపరెపరెప రెపరెపరెప ఎగిరింది ఝుండా
ఎగసిఎగసి ఎగసిఎగసి ఆకాశం నిండా
జనగణమణ జనగణమణ జనగణమణ ..

జాతి మనది.. ఖ్యాతి మనది
కలిసినడుచు రీతి మనది
పసిడి భవిత బాటలోన కలిసిమెలిసి నడుద్దాం..
మహనీయులు కలలుగన్న భరతావని సాధిద్దాం..
జనగణమణ జనగణమణ జనగణమణ..

ఒకే జాతి భారతి..
ఒకే మతం భారతం..
ఒకే జాతి భారతి..
ఒకే మతం భారతం..
జనగణమణ జనగణమణ జనగణమణ.. ॥గగనానికి॥

- పేరిశెట్టిబాబు
9247170800

సాల్యూట్ సైనికా

సైనికా! ఓ సైనికా!
మా కలం గళం మీ వెంటే..!

కన్నులగప్పి కాటేయ జూసే
చొరబాటుదారుల ఎత్తుజిత్తులకు
మీ గన్నులే మాకు వెన్నుదన్నులు...!

కొవ్వెక్కిమదమెక్కి
పగబట్టి చొరబడే
ఉగ్ర పంజాలను
ఉక్కుసంకల్పంతో
పరుగులు తీయించే ...
మీ శౌర్యధైర్యాల
రక్తతర్పణ ధార సింహనాదాలై
దేశరక్షణమేమో ధృడచిత్తభావమై
శతకోట్ల జీవాత్మ శ్రేయమే ధ్యేయమై
విద్యుక్తధర్మమే శిరోధార్యమకుటమై
త్రి కాలాలలో
త్రికరణ శుద్ధిగ
తీక్షణ చూపుతో
మంచు కొండల్లో
నివాసముంటు నిశాచరుల్లా
పరాయి దేశపు తురాయి బుద్ధిని
ఎప్పటి కప్పుడు అంచన వేస్తు
ఫిరంగి ధాటికి సరింగ నిలబడి
మందుగుండులు మరేవి వచ్చిన
శత్రు మూకను తరిమె ప్రతాపం...!

శతకోటాత్మల బంధుడవు
బలి మూకలకీశుడవు
మా పాలిట కేశవుడవు
భరతజాతికే ప్రణతుడవు..!

నా భారత జవాను
నీవే మాకు దివాను
నీ చేతిలో గన్నున్నది
మా చేతిలో పెన్నున్నది
నీ లక్ష్యం నీ ధ్యేయం
ఉత్తమోత్త కర్తవ్యం
గతి తప్పిన జనాలకు
దేశభక్తి ఏ పాటిదో...

భరత జాతి ఐక్యతకు
బాద్షావు నీవేనోయ్
దండలోని దారమల్లే
నీ దారే ఆదర్శం..!

జో కొట్టే జవానుడా
జై కొడతాం మేమంతా..!
నిన్ను తలచినంతనే
భావ యుక్తి పైకెగసి
అక్షరాలే అనునయంగ
పుష్పాంజలి ఘటిస్తాయి..!

మీ రక్తం ఏరులైతే
మా రక్తం సిరా చుక్క
ఆత్మార్పణ చేస్తాయి..
పెన్నుగ గర్జిస్తాయి..!

మిన్నొరిగినా,గన్నొరిగినా
మీ వెనుకే మా పెన్నులు
యువరక్తం నింపుకొని
నిటారుగా రొమ్ము విరిచి
కలం కదిలి జవానైత..!

నా గళమే ఓ దళమై
నా కలం త్రివిద దళం
భారతీయ బంధు దళం..!

సైనికుడా! సైరికుడా!
మీ కోసం మా ప్రార్థన !
మా యోచన మీ సలాం
మీ సేవే మా గులాం ...!

కలకాలం కలం బలం
మీ కోసం మేం రాస్తాం...!
గళమంతా మీ పాటే
గీతాంజలి మేమౌతాం...!

హృదినిండా కొలువున్నవు
మదినిండా నీ సేవోయ్!
జై జవాన్..! జై కిసాన్ ..!
జై విజ్ఞాన్ ..! జై భారత్..!

-డా.పాండాల
మహేశ్వర్
9912180054

నేటి నిజం ముద్రాక్షర రూపంలో!

నేటి నిజం ముద్రాక్షర రూపంలో!
శ్వేత పత్రంపై ఆవిష్కృతమౌతున్న వేళ!
తరాల అంతరాలే కాదు అంతరంగాలు సైతం!
మనుగడను ప్రశ్నార్థకం చేస్తున్న వేళ!
స్వేచ్ఛ, స్వార్థాన్ని నిస్సిగ్గుగా మోస్తున్న వేళ!
మానవతా విలువలకు తిలోదకాలిస్తున్న వేళ!
పేదవాడి ఆక్రందన పెదవికి చేటైన వేళ!
మధ్యతరగతి మానసా లూ!
త్రిశంకుస్వర్గాన్ని తలపోస్తున్న వేళ!
విస్తుపోతున్న ఋతువులూ!
తమ గతుల్నీ సవరిస్తున్న వేళ!
మహనీయుల త్యాగ ఫలం!
నేడు అక్షరాలకే పరిమితమై నిలుస్తున్న వేళ!
ధర్మం,నీతీ,న్యాయం,సత్యం, శాంతి కి!
ఆలవాలమైన నా భారత భారతి!
నేటి జనత ను!
సమత మమత లతో!
దాతృత్వం,మంచి,మానవతలతో!
దేశ,దైవ భక్తులతో!
క్రమశిక్షణతో!
మీరంతా "సువర్ణభారతి" సఫలమయ్యే దిశగా!
పురోగమించండని పిలుపు నందిస్తోంది!
ధర్మం,నీతీ, న్యాయాలకు ప్రతీకగా!
మువ్వన్నెల పతాక రూపంలో!
నింగికెగసిన నా భారతమ్మ!
గగన వీధిన తేజోకిరణమై ప్రకాశిస్తోంది!
ఈ స్వాతంత్ర్య దినోత్సవ పర్వదిన శుభవేళ!

-దోస పాటి.సత్యనారాయణ మూర్తి
9866631877

యువతకు స్ఫూర్తి ప్రధాత స్వామి వివేకానంద

స్వామి వివేకానందను ఒక మతానికే పరిమితం చేశారు కానీ వివేకానంద సర్వ మతాల సారం ఒక్కటే ధర్మం అన్నారు. దేశానికి బలమైన యువత దేశం కోసం పరితపించే వారు కావాలని ఆశించారు. పెరిగిన శాస్త్ర సాంకేతిక పరిజ్ఞానంలో యువత పుస్తకాలు చదవడం చాలా వరకు తగ్గింది నిరంతరము తమ రంగంలో విశేషమైన కృషి చేస్తున్నారు సంతోషం. కానీ చిన్న చిన్న సమస్యలకు ఒత్తిడికి లోనై ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారు. అందుకే సమాజంపై పిల్లలకు అవగాహన కల్పించే పుస్తకాలు చదవడం అలవాటు చేయాలి చిన్న నాటినుండే. పిల్లలు, యువత ఎక్కువ సమయం సోషల్ మీడియాలో గడుపుతున్నారని పలు నివేదికలు తెలుపుతున్నాయి. దాని వల్ల ఎన్ని అనర్థాలు జరుగుతున్నాయో మనం రోజు వార్తలలో చూస్తున్నాం పిల్లలకు గొప్ప గొప్ప మహానుభావుల పుస్తకాలు చదవాలని తల్లిదండ్రులు సూచించాలి. పుస్తక పఠనం ద్వారా మంచి సంస్కృతి అలవడుతుందని స్వామి వివేకానంద సందేశం ఇవ్వారు. దేశ సేవకు యువత అంకితం కావాలని, దేశ అభివృద్ధిలో ప్రజలందరు భాగస్వామ్యం కావాలని ఆశించారు. వివేకానంద చేసిన సేవకు గుర్తింపుగా 1984 లో నాన్ని "జాతీయ యువజన దినోత్సవం"గా ప్రకటించింది. స్వామి వివేకానంద జీవితం మొత్తం యువతకు ఆదర్శమే దానిలో ముఖ్యమైనవి "లేవండి, మేల్కొనండి మరియు గమ్యం చేరేవరకు ఆగవద్దు", జాగ్రత్తలు కండి అని యువతకు సూచించారు. మందలో ఉండకు వందలో ఉండటానికి ప్రయత్నించు, పడుతున్నందుకు కాదు పడినా కూడా లేస్తున్నందుకు ఇలాంటి సూక్తులు ఎన్నో యువతకు దిశా నిర్దేశం చేస్తున్నాయి. వివేకానంద దుడు గొప్ప తత్వవేత్త అతని ముఖ్య బోధనల ప్రకారం అద్వైత వేదాంతం తత్వ శాస్త్రములోనే కాకుండా సామాజికంగా రాజకీయంగా కూడా ఉపయోగ పడుతుంది. రామకృష్ణుడు నేర్పిన ముఖ్యమైన పాఠాలలో "జీవుడే దేవుడు" అనేది అతని మంత్రముగా మారింది. భారతదేశాన్ని జాగృతం చెయ్యడమే కాకుండా స్వామి వివేకానంద అమెరికా, ఇంగ్లాండులలో యోగ, వేదాంత శాస్త్రములను తన ఉపన్యాసం, వాదనల ద్వారా పరిచయం చేసిన ఘనత అతనికి ఉంది. తన గురువైన రామకృష్ణ పరమహంస గారి కోరిక మేరకు అమెరికా వెళ్ళి అక్కడ హిందూ మత ప్రాశస్త్యం గురించి ఎన్నో ఉపన్యాసాలు చేశాడు. భారతదేశాన్ని ప్రేమించి, భారత దేశం మళ్ళీ తన ప్రాచీన ఔన్నత్యాన్ని పొందాలని ఆశించిన వారిలో ముఖ్యుడు స్వామి వివేకానంద. అతని వాగ్ధాటికి ముగ్ధులైన అమెరికా ప్రజానీకం బ్రహ్మరథం పట్టింది. అమెరికాలో జరిగిన ప్రపంచ మత జాతర (పార్లమెంట్ ఆఫ్ వరల్డ్ రెలిజియన్స్) లో 1893 లో ప్రవేశపెట్టాడు. షికాగోలోను, అమెరికాలోని ఇతర ప్రాంతాలలోను ప్రజల అభిమానాన్ని చూరగొన్నాడు. స్వామి వివేకానంద (జనవరి 12 1863 నుండి జూలై 04 1992) జీవించారు. తన జీవితకాలమంత దేశ సేవకు అంకితం అయ్యారు. స్వామి వివేకానంద భావాలు నేటి యువత దానికి మార్గ నిర్దేశం అవుతున్నాయి.

నేడు పాశ్చాత్య సంస్కృతి దేశంలో చాప కింద నీరులా పాకిపోతున్న తరుణంలో యువత బానిసలు అవుతూ ఫ్యాషన్ అనే మోజులో ఉన్నారు. మన దేశ సాంస్కృతిని ప్రపంచ దేశాలకు పరిచయం చేసిన స్వామి వివేకానంద యువత దేశ భవిష్యత్తు ప్రపంచానికి చాటిలా ఉన్నత శిఖరాలు అధిరోహించాలని సూచిస్తూ యువశక్తి నైపుణ్యాన్ని బయటకి తీసుకు రావాలని దేశ అభివృద్ధి యువత ద్వారానే సాధ్యం అవుతుందని భావించి యువతకు దిశా నిర్దేశం చేశారు. యువత ప్రపంచంలో ఉన్న కెరటం నాకు ఆదర్శం లేని యువత మన దేశంలో ఉన్నారు. ప్రపంచంలో ఉన్న ప్రముఖ కంపెనీలకు చైర్మన్లుగా దేశ యువత ఉన్న దేశంలో ఉద్యోగ ఉపాధి అవకాశాలు లేక మరి కొంతమంది యువత ఖాళీగా ఉన్నారు. ఒక వేళ అవకాశం ఉన్న ఉద్యోగాలపై ఆసక్తి లేక చాలా కాలం కాలయాపన చేస్తున్నారు. ప్రస్తుత యువత ఉద్యోగ విషయంలో మా చదువుకు తగిన ఉద్యోగం రావడం లేదని సాకులు చెప్పున్నారు. మన దేశ స్వాతంత్ర్యం నుండి నేటివరకు అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశంగానే చెప్పుకుంటున్నాం, అభివృద్ధి చెందిన దేశంతో పోటీ పడాలి అంటే ఇక్కడ ఉన్న యువత సమర్థవంతంగా పని చేయాలి కానీ సాధారణంగా ఉద్యోగాలు ఇవ్వడం లేదని ప్రభుత్వాలపై ఆరోపిస్తూ వారి ఉద్యోగ ఉపాధి అవకాశాలు కోల్పోతున్నారు. కొంత మంది ఆర్థిక వేత్తలు, మేధావులు మన వ్యక్తిగత అభివృద్ధి దేశ అభివృద్ధి అన్నారు ఎందుకంటే దేశంలో ప్రజలందరూ ఏదో ఒక పని చేసే తప్పకుండా అభివృద్ధి పతంలో ముందుకు పోతుందని చాలా సందర్భాల్లో వివిధ వేదికల ద్వారా ప్రముఖులు తెలియ పరిచారు మన దేశం అనేక వనరులు, ముడి సరుకు ఎక్కువగా ఉంది వాటిని సరైన పద్ధతిలో వినియోగిస్తే వివిధ పరిశ్రమల ద్వారా ఉపాధి పొందవచ్చని ఒక వర్గం వారి వాదన ఏది ఏమైనప్పటికీ నేటి యువత దేశానికి ఆసరగా నిలిచే కుల, మతాల మధ్య రాజకీయం తీసుకుంటుంది. చదువుకున్న మేధావులు కూడా మత విద్వేషాలు రెచ్చగొట్టే వ్యక్తిగత ప్రయోజనాలను పొందాలని చూస్తున్నారు. ఆనాడు దేశం కోసం అన్ని మతాల, కులాల వారు ఐక్యమత్యంగా పోరాడితేనే మన దేశానికి స్వాతంత్ర్యం సిద్ధించింది. దేశంలో అన్ని మతాల వారు కలిసిమెలిసి సోదరభావంతో జీవనం సాగిస్తున్నారు కొన్ని విచ్ఛిన్న శక్తులు దేశంలో విద్వంసాలు సృష్టించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు దేశ ఐక్యతకు యువత కలిసి రావాలని దేశ అభివృద్ధికి పాటు పడాలని స్వామి వివేకానంద సూచించారు.

- మిద్దె సురేష్
9701209355

మెరుపులాట

కళ్ళు స్నేహితుని కోసం
వేదకులాడుతూనే ఉంటాయి.
మానవ జీవితంలో
అత్యంత ప్రతిభావంతుడైన వ్యక్తి కోసం
ఎదురుచూపుల మెరుపు.
ప్రయోజన కారుల కోసం వెతుకులాట
జీవితం ఎప్పుడూ ఎదురుచూపులో నిలిచే ఒక తపన.
జీవితం ఒక గానం జీవితం ఒక ప్రాణం
జీవితం ఒక ఉత్సవం
ప్రతి చోటా ఇదే పాట పాడుతూనే ఉంటాను
విశాల వేదికపై నవయుగ ఆలోచనలకు
మనోగానాన్ని ఆలపిస్తాను
మనసు నిర్మలమైనటువంటి చోట
ఏదో సాధించాలని తపనపడే
ఎదురుచూపు
జీవితమంతా ఎదురుచూపు
ప్రపంచమంతా ఎదురుచూపు
అన్నింటా ఎదురుచూపు అంతటా ఎదురుచూపు
ఎదురుచూపుల ప్రపంచంలో సాగిపోయే మనసుడు
అతని రాక కోసమే ఈ ఎదురుచూపు
నిశ్చల నిర్ణయ నిర్మల ఎదురుచూపుల
ఆరాటంలోనే సాగిపోతుంది

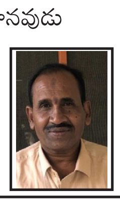

-డాక్టర్ సిహెచ్ ఆంజనేయులు
7702537453

చేదు పాట

నీవనుకున్న 'నేను'లు
నేననుకున్న 'నీవు'లు
ఒకానొకరోజు తారసపడి
అవాక్కై ఖంగుతిని
నిరుత్సాహపడిపోతారు
వాళ్ళనుకున్న వాళ్ళలో
వీళ్ళు పొసగక
వీళ్ళ వీళ్ళ వ్యవహారాల్లో
వాళ్ళు ఇమడక..!
వాస్తవం యొక్క
విద్యుద్ఘాతం తగిలి
మరల కొంత
సమయానికి తేరుకుని
వాళ్ళు వెంటనే
నటించడం మొదలెడతారు
ఏం తెలియనట్టు
కొత్త ధోరణి ఒకటి వెతుక్కుని...
వీళ్ళకేమో మెల్లగా
ఇక అవగతమయ్యి
వాళ్ళ వాళ్ళలో
అనుసంధానం అవ్వడానికి
నానా యాతనలు పడి
ఇక అవ్వదూ అనుకుంటూ
ఏ ఫుట్ పాత్ మీదనో నడుస్తూ
కాలిని నేలకేసి తంతారు
చెమటలతో పిడికిళ్ళు
కళ్ళు పళ్ళు బిగిస్తూ ఆకాశంకేసి...
వాళ్ళేమో– హమ్మయ్యా
మొత్తానికి తప్పించుకున్నాం
అని గట్టిగా ఊపిరి వదిలి
పక్కకు తిరిగి
తాము చేసినదానికి
లోలోపల తిట్టుకుంటూ
భయంతో నవ్వుకుంటూ
ఆపుకుంటూ చింతిస్తూ
సావధాన చిత్తులవుతుంటారు
ఇంకోసారి మళ్ళీ
అటువంటివాటిలో మాత్రం
విధానం మారిపోయి ఇంకా
పదునుగా అయ్యుంటుంది!
వీళ్ళేమో కొన్నాళ్ళు
విపరీతంగా బాధపడి
'అసలైన వీళ్ళ'నుండి
దూరం వచ్చేసి
తమను వాళ్ళలాంటి వాళ్ళకు
తగ్గట్టుగా తలదన్నేట్టుగా
మార్చుకుని చూపించడానికి
ప్రయత్నం కొనసాగిస్తూనే
వుంటారు కసితో తడబడుతూ
కఠిన హృదయస్థితుల్లో...
ఇలాగే వాళ్ళూ వీళ్ళూ
రూపాంతరం చెందుతూ
జీవితాన్ని క్యాంటాల్లో
పొందుపరుస్తూ వుంటారు
నిరంతరం ఎగిరి పడుతూ...
చివరికి ఈడ్చి కొట్టబడి
ఏ దిక్కునో ఓ చోట సర్దుకుని
చేదు పాట పాడుతుంటారు
లోలోపల..!!
కానీ అది అస్సలు చెప్పుకోరు
అప్పటికీ ఓ పట్టాన ఒప్పుకోరు
వాళ్ళూ వీళ్ళూ...
వీళ్ళల్లో వాళ్ళల్లో
వేరే ఇంకెవరెవరో..!!!

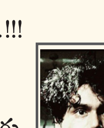

-రఘు వగ్గు
9603245215

ఏవైనా మనకే....

ఏమైందో ఏమో!
ఈ మధ్య ఏపుగా పెరగడానికి
మొక్కలెందుకో మొరాయిస్తున్నాయి
ఆకాశంవైపు చూడాల్సినమొక్కలు
నేలచూపులు చూస్తున్నాయి
నలుగురికి నీడనివ్వాల్సిన మొక్కలు
ఆకులను దులపరించుకుంటున్నాయి
వసంతాన్ని ఆస్వాదించాల్సిన మొక్కలు
శిశిరాన్నాహ్వానిస్తున్నాయి

నువ్వైన్నైనా చెప్పు
మొక్కలెప్పుడు మొక్కలే !
వాటిలోని సౌకుమార్యాన్ని
వెలికితీయాలేకానీ
ఎలా వుండాలో నేర్పుతాయి
వాటిలో దైవత్వాన్ని దర్శించాలే గానీ
ఎందుకు చేరదీయాలో చెబుతాయి

వాటిని వాటికే
కొత్తగా పరిచయం చేయాలే కానీ
సమాజానికెంత ప్రాణప్రదమో
నిరూపిస్తాయి.

అవి లేత మొక్కలు
అవి పెరుగుతున్న మొక్కలు
అవి పరిమళాలను వెదజల్లే మొక్కలు
ఎప్పుడైనా అవి నీడనిచ్చే మొక్కలు.

మనసమక్షంలో పెరుగుతున్న మొక్కలవి
కట్టుకట్టినా మనమే
కంచెలేసినా మనమే
ఎండిపోకుండా చూసేబాధ్యత మనదే
ఏపుగాపెంచే బాధ్యతా మనదే
పదిమందికి
నీడనిచ్చాక వచ్చే ప్రశంసలూ మనకే..

-ఎన్.నరేశ్ చారి
9701334516

నేటి మనిషి స్థితి

కస్సు,బుస్సు లాడబోకుమా
కలహాలనేవి పెరుగుతుండును..!
క్రోధమును అదుపులపెట్టుకో
కయ్యాలు జరుగక వుండును...!!

చేసేటి కార్యముల వల్ల
ఒత్తిడనేది పెరుగుతుండెను..!
మానసిక ప్రశాంతత కరువై
మాటల యుద్ధము జరుగుతుండెను..!!

నేడు భుజించేటి భోజనమున
కారము,మసాలలెక్కువాయెను..!

కూర దినుసుల మోతాదుపెంచి
కమ్మంగ వండుకొని తినెను...!!

అలవాటు పడిన భోజన ప్రియులు
అంతులేకుండా తినుచుండెను..!
లేని రోగాలు తెచ్చుకొని
ఆర్థిక భారం పెంచుకొనెను..!!

ఆదాయము తగ్గిపోవుటచే
అవేశానికి గురవుతుండె..!
అర్థం చేసుకునే తెలివి లేక
అనర్థాలకు దారి తీస్తుండె..!!

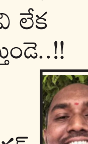

- పసుల.శంకర్
9542181301

నీవల్లే

గాలి వానకు
మట్టి గోడలు కూలినట్టు
భూకంపం వచ్చి
భూమి చీలినట్టు
ఎందరి మాన ప్రాణాలు
శిథిలమై పోతున్నయో కదా
ఇవన్నీ నీవల్లే...?

మాటకు విలువ లేదు
మనిషికి మర్యాద లేదు
ముఖాన చిరునవ్వు లేదు
బ్రతుకులు భరోసా లేదు
ఇవన్నీ నీవల్లే...?

బ్రతుకులు సాగలేదు
ఆకలి తీరలేదు
చదువులు సాగలేదు
సంపద లేనే లేదు
ఇవన్నీ నీవల్లే...?

నాలుగు గోడలమధ్య
ఎన్ని కన్నీల్లో
ఎన్ని రోదనలో
ఎన్ని రుగ్మతలో
ఇవన్ని నీవల్లే...?

బాధ్యత మరవగ
వచ్చిన కష్టాలే ఇవన్నీ
ఒక్కసారి మనసుపెట్టి
ఆలోచించు...
నీ బాధ్యత గూర్చి
నీ గూర్చి నిన్ను
నమ్ముకొన్న నమ్మకాల గూర్చి
సంతోషాలు అయిన
దుఃఖాలు అయిన
అన్ని "నీవల్లే"

-లక్ష్మీ శ్రీనివాస్
9676601182

నానీలు

కత్తులు లేవు
కఠినమైన మాటొక్కటి
మనసును తాకి
గాయపర్చింది.

రక్తం ఏరులై
పారతుంది
"కులం" కుంపటి
రాచుకున్న ప్రతి చోట

గుండెలోన బరువు
దిగింది
గుప్పెడు అక్షరాలు
గుండెను తాకాయి.

- విశ్వనాథ
నరసింహం
సెల్:9490971589

పుస్తక సమీక్ష

వైవిధ్యంతో కూడిన కవితల సమాహారం బిడ్డా ఎప్పుడొస్తవ్.....

సామాజిక సేవాచింతన మానవత్వంతో కూడిన వ్యక్తిత్వం కలబోసుకున్న వ్యక్తులలో సరళత్వము, సాధుత్వము, నిరాడంబరత, సంప్రదాయ పరిరక్షణ, దీక్షవంటి ఉదాత్త లక్షణాలు నిత్యనూతనంగా వర్ధిల్లుతుంటాయి. సమాజం కోసం ఎదో చేయాలన్న ఆలోచన ఉన్నవారిలో చుట్టూ కనిపించే రుగ్మతలను చూచి ఆర్ద్రహృదయులౌతారు. చిత్తం చింతతో తపిస్తుంది అట్టివారికి కవితాశక్తి ఉంటే ఇంకేం ఉంది కలం ఆయుధమౌతుంది. చక్కని చిక్కని కవితామృతం పవిత్ర గంగాజలం వలె సమోద్దీపమై పునీతులను చేస్తుంది. ఉపన్యాసకులుగా విద్యార్థులకు బోధన గావించి. అధ్యయనం, అధ్యాపనములను తన అస్త్రశస్త్రాలుగా ధరించారు. గేయ రచనా సామర్థ్యంతో అలవోకగా సరళసుందరమైన రచనలు చేశారు. అందరిచే ఔరా అనిపించుకున్న స్పురద్రూపులు డాక్టర్ మహమ్మద్ "హసేన" గారు.

ఎవరినీ నొప్పించకుండా తన చుట్టూ ఉన్న సమాజం కోసం వ్యక్తిగత శ్రమ సమయం కేటాయించవలసి వచ్చినా దాని గురించి ఆలోచించకుండా. నలుగురికి ఉపయోగమైతే కొవ్వత్తిలా కరగడానికి సిద్ధమైపోతారు. ఇటువంటప్పుడు కొంత చేతి చమురు (ఆర్థిక భారం) వదిలినా దాని గురించి ఆలోచించరు. సమాజ శ్రేయ కాంక్షాభిలాషులకైతే వారికి కొంత సాహిత్యానుశీలన కలిగించామనే భావన వారిని తాదాత్మ్యపరుస్తుంది అనడంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు. "హసేనా" గారి కవిత్వంలో సామాజిక అంశాలు స్పురించే విధంగా ఉన్నాయి. కవి స్వయంగా అధ్యాపక వృత్తిలో ఉన్నవాడైనందున విద్యకు సంబంధించిన విషయాలపై దృష్టి సారించారు.

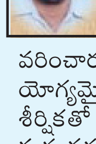

"అభ్యాసం" శీర్షికతో ఉన్న కవితలో ప్రపంచమే ఉత్తమ గ్రంథం, కాలమే ఉత్తపు గురువు అధ్యయనమే అజ్ఞానందకారాన్ని తొలగించగలదు నువ్వొక జ్ఞానిలా మారాలంటే అభ్యసనం ఆవశ్యకతను తెలియజెప్పారు. దీక్షబూని చదువ దీపించు విజ్ఞత ప్రతిభ వెలయుదాన "ప్రగతి గల్లు". చదువు ప్రాధాన్యతను తెలిపారు. ఇది తన యొక్క భోధనానుభవంతో చెప్పిన అక్షర సత్యం. విద్య గూర్చి విద్య మనిషి జీవితాభివృద్ధికి దోహదపడాలని అభిలషించారు.

"నువ్వు నేను" కవితలో ప్రేమ స్వచ్ఛమైనప్పుడు ప్రేమను గెలిపించడానికి పెద్దల్ని ఒప్పిద్దాం" అనే మాటతో నేటి ప్రేమికులకు గట్టి సందేశం ఇచ్చారు ఈ కవిత ద్వార ప్రేమకు స్థాయి బేధాలుండకూడదనే సందేశం ఇస్తు మనిషి జీవితంలో ప్రేమ పాత్ర గొప్పది. అది ఒక మాధుర్యం నిజమైన ప్రేమ మనుషుల మధ్య దూరాన్ని తగ్గిస్తుంది. కానీ "అతిసర్వత్ర వర్జయేత్" అన్నారు.

"శేష ప్రశ్న" కవితలో సంపాదన పెరుగుతున్నట్లే వృద్ధాశ్రమాలు పెరుగుతున్నాయి కన్నవారికి చివరి దశలో సుఖసంతోషాన్ని కలిగించా లనే సదాశయం వెలువరించారు ఇది అత్యంత ఆమోదయోగ్యమైనది. **"వనమహోత్సవం"** శీర్షికతో ఉన్న కవితలో వృక్షాల మనుగడ మానవాళి మనుగడకు దోహదం చేస్తాయి అనే ఆలోచనను వ్యక్తులలో రేకెత్తించారు. "మాస్కు మనిషికే కానీ మనసుకు కాదుకదా అంటూ సామాజిక సమరసతను తెలియ జేస్తారు. మనుషుల మధ్య బంధాలు, అనుబంధాలు సామాజిక జీవన విలువలను తెలియజేస్తుంది ఈ కవిత. **"అవనిలో స్త్రీ అర్ధభాగం"** అలాంటి వారిని రక్షించాలి, ఆధరించాలి అనే సందేశాన్ని అందించారు మరో కవితలో. బాల్యం నుండే పిల్లలకు నైతిక విలువల్ని బోధించాలని తద్వార సమాజ శ్రేయస్సును కోరే వ్యక్తులుగా వారిని, వారి మనస్సులను ప్రేరేపించాలని అభిలషించారు ఓ కవితలో. మానవ జీవితం అనుకరణతో ముందుకు సాగుతుంది. పుణ్యాత్ముడు మన సమాజానికి హితకారి అవుతాడు. పెద్దలను చూసి అనుసరిస్తు మంచి కార్యాలను చేస్తూ ముందుకు సాగాలని సూచిస్తారు. ఓటు మనకున్న వజ్రా యుధం లాంటిది దానిని నోటుకో, నోరు రుచి మరిగిన పూటుకో (సారాయికో) దుర్వినియోగం చేసుకొని మనం మన తలరాతల్ని మార్చే అవ కాశాన్ని కుహనా రాజకీయ నాయకుల చేతికివ్వరాదని హెచ్చరి స్తారు. హలం పట్టిన రైతన్న ఎందరి ఆకలినో తీరుస్తాడు పంటకు పట్టిన కలుపును తీసి పైరు పండిస్తాడు. కలం పట్టిన కవి సమాజంలోని చెడు అనే **"కలుపును"** తన కలం బలంతో తొలగించాలనే సదాశయంతో తన కలాన్ని హలంలా ఉపయోగించి చెడును పారద్రోలాలనే భావన వ్యక్తనీ చేస్తాడు "నేనే కవిని" అను శీర్షికతో వున్న కవితలో.

అమర జవాన్ కల్నల్ సంతోష్ బాబు బలిదానం మరియు త్యాగనిరతి గూర్చి నేటి యువతరానికి ఈ లక్షణాలు ఉండాలని సూచిస్తారు. "ఆలి అంటే తాళి కాదు ఎదురులేని కాళి" ఇది అక్షరసత్యం స్త్రీ తను తలచుకుంటే జీరో (జివతీని) లా ఉన్న మగాడిని హీరో (ఊవతీని) గా చేయగలదు. స్త్రీ ఉన్నతికి ప్రతి పురుషుడు దోహదపడాలని ఆకాంక్షిస్తారు. ప్రతి పురుషుని విజయం వెనక స్త్రీ శ్రమ, త్యాగం దాగి ఉంటుందనే అక్షరసత్యాన్ని వివరంగా తెలిపినారు మరో కవితలో.

"బిడ్డా ఎప్పుడొస్తావ్" కవిత అద్భుతమైన ప్రేమను కనబరుస్తుంది. తల్లి తన నుండి దూరమైన తనయుడిని గుర్తుకు తెచ్చుకునే వేదన వర్ణించడం మాటల్లో చెప్పలేనిది. సృష్టికి మూలం "స్త్రీ". అమ్మకు పర్యాయ పదాలెన్ని ఉన్నా కన్న తల్లికి ప్రత్యామ్నాయం ఎవరు లేరు రారు కూడా. **"నువ్వు లేకుండా ఎలా బ్రతకాలి బిడ్డ"** అనే వాక్యం ఎంతటి కఠిన హృదయం ఉన్నవారు అయినా చలించక మానరు. అమ్మ ప్రేమ వెలకట్టలేనిది ఎప్పటికి కూడా.

"శంఖ చక్రముల్ చేబట్టిరా" కవితలో ప్రస్తుతం సమాజంలో జరుగుతున్న దారుణ మారణ హోమాలకు అడ్డుకట్ట వేయడానికి ఆనాటి దుష్టశిక్షకుడు, శిష్టరక్షకుడైన శ్రీకృష్ణుడు అవసరమే నేడు అంటారు. జన్మస్థానం ఏదైనా జన్మసార్థకత ఉండాలని" ఎక్కడ జన్మించామని కాదు మన జన్మ ఎలా సార్థకమైనదని అర్థం చేసుకోవాలి అంటూ నీ జన్మపది మంది మేలుకు పావన చరితం కావాలి అంటారు. "నాన్న" శీర్షికతో ఉన్న మరో కవితలో తన ఎదుగు దలను కళ్ళార చూడకుండనే దూరమై వారి నాన్న గూర్చి వివరించిన తీరు మనసులను కరిగిస్తుంది. నాన్న ప్రేమకు దూరం కావడం నాన్న లేని లోటును ఈ కవిత ద్వారా తెలియ జేశారు. **"విజేత"** కవితలో శ్రమకు మనం బానిసలుగా మారినప్పుడే గెలుపు బావుట ఎగురవేస్తాము అంటూ ఆశావాదంతో కూడిన ఆత్మవిశ్వాసం అవసరం అనే విషయం యువతకు సందేశాన్నిస్తుంది. హితాన్నికోరేవాడే స్నేహితుడు నువ్వు ఏది ఇస్తే నీకు అదే తిరిగి వస్తుంది అన్నట్లుగా పురాణాలలోని ఆదర్శ పాత్రల ద్వార **"స్నేహం"** విలువను రమ్యంగా తెలిపారు **"నిజమైన స్నేహితుడు"** కవితలో.

స్పష్టత, సూటిదనం, సంక్షిప్తత, లోకజ్ఞత తన కవితలలో పాటించి అందించారు. పాత, కొత్తల మేల వినీపులు "హసేన" గారు అందించిన కవితలు ఎందరికో స్ఫూర్తిదాయకంగా నిలుస్తాయనడంలో ఏ మాత్రం అతిశయోక్తి లేదు. కవిగా వక్తగా, వ్యాస రచయితగా, నిరంతర సాహిత్య సేద్యంలో, నీలగిరి మాగాణంలో తన కలం అనే హలంలో విత్తనాలువేసి సేద్యంచేసి చక్కని వృక్షాలుగా ఎదిగింపజేశారు. పూర్వపు సమాజపు పోకడలను, నేటి మానవుల మనస్తత్వాలను పాఠక లోకానికి అందించినతీరు అభినందనీయం. మనకు సంక్రమించిన మంచి లక్షణాలను కాపాడి ముందు తరాల వారికి అందించాల్సిన గురుతర బాధ్యత నేటి సమాజంపై వుంది. సత్ప్రగతి, ధర్మాచరణ, ఐక్యత, భావనలను బాగా చెప్పారు. సాహిత్యం అనేది నిండుగా పారే జీవనది లాంటిది సమాజహితం గూర్చే సాహిత్యాన్ని అందించే ప్రయత్నం చేయాల్సిన అవసరం నేడు ఎంతగానో ఉందనే విషయాన్ని తేల్చిచెప్పినారు.

కవి, రచయిత అయినవాడు జాగరూకుడై సమాజాన్ని జాగృతం చేసి జాతిని, జాతీయత భావప్రధాన నడిపించడానికి దోహదంచేసే వైతాళికుడిగా మారాల్సిన అవసరం నేడెంతో ఉందన్న విషయం రచయిత రచన జగత్కల్యాణానికి ఉపయోగపడేలా ఉండాలని చక్కగా సూచించారు. విజ్ఞానదాయకమైన సమాజాన్ని సృష్టించడం సాహిత్య లక్షణం. డాక్టర్ మహ్మద్ హసేన గారికి ప్రపంచంలోని వస్తుసముదాయం అంతా కళామయంగా కన్పించింది. అన్ని తనకు కవితా వస్తువులే అనే భావన వారు ఎన్నుకున్న కవితల్లో ద్యోతకం అవుతుంది. తాను **"సాధకుడు"** ఎందుకంటే పట్టుదల ఆసక్తి శ్రమ ఉన్నాయి. ఆధారం దొరికితే తీగ అల్లుకు పోయినట్లుగా తన భావాల తీగను సులువుగా అల్లగల నైపుణ్యం వీరిది.

అక్షరాలలో అక్షయమైన, అమేయమైన సందేశాన్నిచ్చారు. చదవడానికి వాక్శుద్ధి, వినడానికి శ్రవణపేయము ధ్వనించాయి కవి చక్కని భావుకుడు కావడం వలన అన్ని విషయాలు చక్కగా వివరించాడు.

ఎదగాలని, చదవాలని, జనజీవితము సుఖశాంతికి నిలయాలై ఉండాలని బోధించే ఆచార్యుడు. వీరు కేవలం అధ్యాపకులే కాదు సమాజాన్ని బాగుపరచే విద్యార్థుల ఎదుగుదలకు "కర్మిష్టి" అయిన వ్యక్తి. వీరొక నడిచే పాఠశాల సాహిత్య సమాజ నిర్మాత వీరికి నా అభివాదాలు.

మనం రక్తసంబంధంతో కొంతమంది బంధువులను సంపాదించుకుంటాం. అక్షర సంబంధంతో ఊరు, జాతి, లింగ, వయో వివక్ష లేకుండా మరికొంత మంది సాహిత్యబంధువులను తయారు చేసుకుంటానీ. అలాంటి రెండో కోవకు చెందిన వ్యక్తి హసేన గారు. సాత్విక వ్యక్తి సరస సాహితివేత్త వీరి ప్రకృతి పరిశీలన విశాల దృక్పథం, ఈ గ్రంథంలో విస్తృతంగా కన్పిస్తాయి. కవి భావనాపటిమ సంఘీభావ దృష్టి వీరి రచనల్లో కన్పిస్తుంది. మనిషి కవిగా మారడం మరోజన్మ ఉపనయనం సంపాదించుకున్నారు హసేన గారు. తనకు కనిపించే వస్తువులలో యధార్థం గ్రహిస్తాడు. దాని నుండి విజ్ఞానం పంచేందుకు వీరి ప్రయత్నాన్ని అభినందిస్తున్నాను.

ఈ కవితా సంపుటి చదువుతున్నంతసేపు ఒకచోట సాత్వికుడిగాను మరోచోట ధీరోదాత్తుడి గాను ఒక కవితలో స్వాప్నికుడి గాను ఇంకో కవితలో భగ్న ప్రేమికుడిగాను కనిపిస్తాడు. ఒకచోట రాముడి గొప్పతనం గురించి మరోచోట శ్రీకృష్ణుడి అవతారం ఆవశ్యకత గురించి తెలియజేస్తారు. జన్మనిచ్చిన అమ్మను, నాన్నను గుర్తు చేస్తాడు. వారికి రుణపడి ఉండాలని ఆదేశిస్తాడు. ఇందులో ఉన్న మొత్తం 47 కవితలలో దేనికవే వస్తు వైవిధ్యము, అక్షర వైవిధ్యముతో కూడి ప్రత్యేకతను సంతరించు కున్నాయి.

సాహిత్యంపట్ల ఎంతో మమకారం తృష్ణ ఉంటే తప్ప ఇంత సుదీర్ఘ ప్రయాణం చేయడం కష్టం. అచంచలమైన దీక్షతో సాహిత్య వ్యవసాయం చేయడం మహాదానందం.

ప్రతులకు:డా॥ మహ్మద్. హసేన
ఇ.నెం.12-6-85
హైటెక్ డ్రీమ్‌హోమ్స్ కాలనీ,
కలెక్టరేట్ దగ్గర
నల్లగొండ-508 001
9908059234

-ఆసూరి మరింగంటి
లక్ష్మణాచార్యులు
సెల్ నెం.9866974520

లోక కవి వేమన

జనపదులను ఆకర్షించిన ప్రజా కవి, సంఘ సంస్కర్త. "విశ్వదాభిరామ వినురవేమ" అనే పలుకు వినని తెలుగువాడు ఉండనే ఉండదు. ఎండకు ఎండని వాడు, చలికి వనకనివాడు, వానకు తడవని వాడు ఈ లోకంలో ఉండరు. అలాగే ఒక్క వేమన పద్యం రాని తెలుగు వారు ఉండరంటే అది అతిశయోక్తి కాదు. వేమన సుమారు 1652 నుండి 1730 కాలం వారై ఉండవచ్చు. వేమన కొండవీటి రెడ్డి రాజవంశానికి చెందినవారు అని ప్రసిద్ధి. బ్రౌన్ చెప్పిన ప్రకారం ఇతను జంగమ కులానికి చెందిన శివకవి, మరికొందరు కడప మండలంలోని ఒక చిన్న పల్లెలో మధ్యతరగతి కులస్తులకు జన్మించారని అంటారు.

బ్రౌన్ ద్వారా వేమన పద్యాలు 1839లో పుస్తకం రూపంలో తొలిసారిగా వెలుగులోకి వచ్చినట్లు తెలుస్తుంది. పండిత పామర జనరంజకంగా, అర్థమయ్యే భాషలో పద్యాలు చెప్పి, ప్రజల్ని ఒప్పించి మెప్పించాడు. ఆట వెలదులతో ఆటలాడుకోవడం తన కవిత్వంలో ఉన్న ప్రత్యేకత. తన కవిత్వంలో సామెతలు, జాతీయాలు, నుడికారాలు, తెలుగు పదబంధాలు ఇమిడ్చాడు.

వేమన జీవితం:

వేమన కాలం, జీవితం గురించి బ్రౌన్ మహాశయుడు, వంగూరి సుబ్బారావు, వావిళ్ళ వెంకటేశ్వర శాస్త్రి, బండారు తమ్మయ్య, ఆరుద్ర, రాళ్లపల్లి అనంత కృష్ణ శర్మ, వేమూరి విశ్వనాథ శర్మ, కొమర్రాజు వెంకట లక్ష్మణరావు, పంచాగ్నుల ఆదినారాయణ శాస్త్రి, కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి, త్రిపురనేని వెంకటేశ్వరరావు, ఎన్ గోపి తదితరులు పరిశోధనలు చేశారు.

ఆయన పద్యాలలో ఆయన జీవితం గురించి ...

నందన సంవత్సరమున
ముందుగా కార్తీకమందు
వింధ్యాంద్రి సేతువులకును
నందున నొక వీరు దేరు పడెరా వేమా

ఊరుకొండ వీడు వునికి పశ్చిమ వీధి
మూక చింతపల్లె మొదటి వీడు
అరసి చూడ బయలు ఆదిముక్తి శివుడయా
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ

వేమన పూర్వులు మొదలు మూగచింతపల్లిలో నివాసముండి, వేమన కాలం నాటికి వారి కొండ వీడుకు మారి ఉంటారు. కొండవీడు పశ్చిమ వీధిలో శివాలయం దగ్గర ఉండి ఉంటారు. ఇది సరిగ్గా ఉన్నదని వేమన పై పి.హెచ్డీ చేసిన ఎన్.గోపి అంగీకరించడం జరిగింది.

వేమన ప్రాంతం

వేమన పద్యాలలో వాడిన ప్రాంతాన్ని సూచించే పదాలు(పచ్చ, దుడ్డుట, చిత్తలి లాంటివి) రాయల సీమ ప్రాంతంలో వాడుకలో ఉన్న పదాలు, కావున ఆయన రాయల సీమ చెందినవాడని చెప్పుతారు.

వేమన కులం:

వేమన బ్రాహ్మణుడు కాదని, కాపు(రైతు) అని కొందరంటారు . బ్రౌన్ మహాశయుడు జంగం కులానికి సంబంధించిన వాడని అన్నాడు. ఆయన పద్యాలను పరిశీలించిన వారు రెడ్డి, కాపు కులానికి చెందిన వాడై ఉండవచ్చును అన్నారు. వ్యవసాయ వృతిగా కలవాడు కావున రైతు కుటుంబానికి చెందిన వాడని చెబుతారు. ఏది ఏమైనా వేమన ఈ ప్రాంతానికి చెందినా ,ఏ కులానికి చెందినవాడైనా ప్రజల హృదయాలను చేరుకున్నవాడు. ఇప్పటికీ ప్రజల నాలుకలపై పద్యరూపంలో నాట్యం చేస్తున్నాడు.

వేమన పద్యాల తీరు-పదాల హోరు-మాటల జోరు

లోకనీతులను, సామాజిక చైతన్యాన్ని, సమాజ రుగ్మతలను, ఎండగట్టడం వేమన పద్యాల లక్షణం. ఆయన స్పృశించని, అంశం గాని, సమస్యలుగానీ లేవు. సమాజాన్ని విభిన్న కోణాలనుంచి దర్శించి ఆ వైశిష్ట్యాన్ని తన పద్యాలలో ప్రకటించాడు . కుటుంబ వ్యవస్థ, మతం, విగ్రహారాధన, దొంగ సన్యాసులు, కుహనా గురువులు, మూఢ నమ్మకాలు అడుగడుగున సామాజిక అస్తవ్యస్థతలను తన కలంతో కొరడా ఝులిపించగలిగాడు. లోతైన భావం, సరళమైన భాష, చక్కటి ఉదాహరణలతో, మదిని దోచుకునే విధంగా చెప్పాడు. అన్ని అటవెలది ఛందంలోని చెప్పాడు. మొదటి రెండు పాదాలలో లోకనీతిని మూడవ పాదంలో దానికి సంబంధించిన సామ్యం(పోలిక) చూపిస్తాడు. నాలుగోపాదం "విశ్వదాభిరామ వినురవేమ" అనేది మకుటం భాసిల్లింది.

అల్పుడెపుడు పలుకు ఆడంబరముగాను
సజ్జనుండు పలుకు చల్లగాను
కంచుమ్రోగినట్లు కనకంబు మ్రోగునా
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ.

విద్య లేనివాడు విద్వాంసు చేరువ
నుండగానే పండితుండుకాదు
కొలది హంసల కడ కొక్కెరలున్నట్లు

విశ్వదాభిరామ వినురవేమ

"మానవతావాదిగా వేమన"

వేమన విద్యాధికుడు,పండితుడు కాదు.కానీ జీవితాన్ని,జీవితంలోని ఆధ్యాత్మిక ,భౌతిక సమస్యల్ని పరిశీలించి అందలి సత్యాలను పునరాలోచించిన ప్రజాకవి .ఆయన వాడిన ఉత్ప్రేక్షలు ఉపమానాలు అన్నీ గ్రామీణ వాతావరణంనుండి స్వీకరించినవే .వేమన ఆటవెలదులతో పాఠకలోకాన్ని మంత్రముగ్దుల్ని చేశాడు. మనిషి హీనస్థితికి కారణమైన వ్యవస్థలను ప్రశ్నించాడు , తిరుగు బాటు చేశాడు.చెప్పే అంశాన్ని హాస్యంతో పరిహసించిన పద్యాలు కూడా ఉన్నాయి .తను చెప్పదలచుకున్న విషయాలకోసం ఆయన వాడిన ఆయుధం హేతువు, తర్కశీలత్వం.ఆయన అనుభవసారాన్ని చూసిన సంఘటనలను ,అనుభూతులను పద్యాల రూపంలో మనకందించాడు.

మానవతా ధర్మం

చంపదగినయట్టి శత్రువు తన చేత
చిక్కనేని కీడు చేయరాదా
పొసగ మేలు చేసి పొమ్మనుటే మేలు

నైతికత్వం గురించి

ఇంటియాలి విడిచి ఇల జారకాంతల
వెంట తిరుగువాడు వెర్రివాడు
పంట చేను విడిచి పరిగె ఏరినయట్లు

పరిహాసంతో కూడిన హాస్యం

గొడ్డుటావు బిదుక గుండ జేకానిపోవ
పండులూడ దన్నుబాలనీదు
లోభివానినడుగ లాభం లేదయా

సమానత్వ భావన

రాతిబసువని గాని రంగుగా మ్రొక్కుచూ
గునుకుబసవని గని గ్రుద్దుచుంద్రు
బసవభక్తులెల్ల పాపులె తలపోయ

వర్ణ వివక్షత గురించి

జాతి భేదమెంచి జన్మముల్ తెలియక
ముక్తి గానలేరు మూర్ఖ జనులు
జాతులెంచనేల జన్మంబు తెలియుము

ఆయన పద్యాలలో ప్రకటించబడిన మానవతా ధర్మం, నైతిక ప్రబోధం, సర్వమానవ సమానత్వం, అస్పృశ్యత, ఆర్థిక భావాలను,తాత్విక విశ్లేషణలను బట్టి చూస్తే వేమన మానవతా వాదిగా కనిపిస్తాడు. సంకల్పం గొప్పదిగా ఉండాలి. అలవాట్లు, ఆచారాలు, పండుగలు, ఆత్మ పవిత్రతను, చేకూరుస్తాయని, బురదను తయారు చేసేది నీరు, శుభ్రపరిచేది కూడా నీరు అని చెప్పారు. సంకల్పం చేతనే పవిత్రంగా ఉండగలమని కూడా తన పద్యాల ద్వారా స్పష్టం స్పష్టం చేశారు. దీనిని బట్టి సాహితీవేత్తలు అందరు కూడా వేమనను లోకకవిగా కీర్తించారు. తెలుగు వారు ఉన్నంతవరకు, తెలుగు నెల ఉన్నంతవరకు, ఆయన కీర్తి అజరామరంగా ఉంటుంది.

వేమనకు ప్రత్యేకమైన గుర్తింపు"

వేమన కవిత్వం గాయపుమందు. గాయానికి కాక కత్తికే పూసినట్లుందును అని రాళ్లపల్లి అనంత కృష్ణ శర్మ గారి అభిప్రాయం. ఈయనకు గుర్తింపు తెచ్చిన వాళ్ళలో కొమర్రాజు , సురవరం, మల్లంపల్లి, వేటూరి వంటి వారు. వేమనను సంఘసంస్కర్తగా కొనియాడారు. కేంద్ర సాహిత్య అకాడమి అవార్డు గ్రహీత ప్రముఖ పాత్రికేయుడు నార్ల వెంకటేశ్వరరావు చేత వేమన జీవిత చరిత్రను వ్రాయించి 14 భాషల్లో అనువదింపజేశారు. ఐక్యరాజ్యసమితి యునెస్కో విభాగం వారు ప్రపంచ భాషా కవుల్లో గొప్ప వారిని ఎంపిక చేసిన సందర్భంలో వేమనను ఎన్నుకొని ఆ రచనలను పలు భాషలలోకి అనువదించారు. ఇటీవల వేమన జయంతిని అధికారకంగా నిర్వహించాలని ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము ఉత్తర్వులు జారీ చేయడం ఆశించదగ్గ పరిణామం. శుభ పరిణామం.

కాలం ఏదైనా ప్రాంతం ఏదైనా ఆయన అందరివాడు. ప్రజల హృదయాలను చేరిన వాడు. సామాన్య మానవులకు అర్థం అయ్యే రీతిలో సరళ భాషలో ప్రయోగాలు, రాసిన పద్యాలు తెలుగువారి నాలుకపై (జాలువారుతాయి)అప్పటికీ ఇప్పటికీ ఎప్పటికీ కదలాడుతాయన్నది నిత్య సత్యం.

-కె.వి.గోపాలాచార్య
9014179943

వాడు మనిషి

బాధలను చూసి పరితపించేవాడు,
కష్టాలను చూసి చలించిపోయేవాడు
కాల్చుకుని తినే కటిక దారిద్ర్యము నుండి
మనిషిని మూర్ఖులును చేసే అవిద్య నుండి
బయలుపడేందుకు తన వంతుగా రాత్రి పగలు
కృషిచేసేవాడు
ఎటువంటి ఆటంకములు, అవరోధములు
ఎదురైనా
వాటినంటిని అధిగమించి,
తను నమ్మిన సిద్ధాంతంనికి కట్టుబడి
తాను వెళ్లే దారిలో రాళ్లు వున్నా, ముల్లులు వున్నా
వాటిని సరిచేసుకుంటా, సవరించుకుంటు
నడుచుకుంటూ వెళ్లి,
సమాజాన్ని పట్టి పీడస్తున్న సామాజిక రుక్మతలపై
పోరాటం సల్పి
విజయాన్ని సాధించే వరకు

అవిశ్రాంతముగా ఓ ఉత్సాహం తో సాగేవాడు
వాడు నిజమైన మనిషి
ముందు నుండి తను నడుస్తూ,
వెనుక వారికి దారి చూపుతాడు
తాను కరిగి పోతున్న ఇతరుల జీవితాల్లో
వెలుగుపూలు పూయిస్తాడు
అలుపెరుగనిపోరాటం చేస్తూ
నిత్య నూత్నమై ప్రకాశిస్తాడు
ఆ మనిషి పాదాలకు వందనాలు చేద్దాం
ఆ మనిషి చేతలకు చేయూతనిద్దాం.

- విశ్వనాథ నరసింహం
సెల్: 9490971589

శతాబ్దాలుగా'...నేను !

నా కళ్లల్లో..
ఒక స్వప్నం కదలాడుతూ ఉంది
నేను దానిని చూడలేదు
అయినా అది అక్కడే
కదులుతూ ఉంది శతాబ్దాలుగా..!

నా ఉదరంలో..
ఒక ఆకలి గంట మ్రోగుతూ ఉన్నది
నేను దానిని గ్రహించలేదు
అయినా అది అక్కడే
ధ్వనిస్తుంది శతాబ్దాలుగా..!

నా కాళ్లలో..
ఎంతో చెమట నీరు ఉంది
నేను దానిని చూడలేదు
అయినా అది అక్కడే
పారుతూ ఉంది శతాబ్దాలుగా..!

నా ఆత్మలో..
ఒక ఆశల నెచ్చెలి ఉంది
నేను దానిని గ్రహించలేదు
అయినా అది కూడా
ఆవిరై ఉంది శతాబ్దాలుగా...!

ఒక రోజు స్వప్నం చెదిరిపోయింది
ఒక పూట ఆకలి నశించిపోయింది
ఒక రాత్రి చెమటచుక్క ఆవిరై పోయింది
ఒక క్షణంలో ఆశలు నిరాశై చెదిరిపోయాయి
అయినా....!
రేపటి ఆశతో శిలనై మిగిలేవున్నా..!!

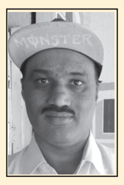

-డాక్టర్ పగిడిపల్లి సురేందరు
8074846063

కాలుష్యమా ఖబర్దార్ !

ఎక్కి ఎక్కి ఏడుస్తున్న ఓజోన్ పొరకు కన్న తల్లి అయ్యింది నా భావం, కౌగలించుకొని కన్నీరు తుడిచి ఓదార్చింది నా మమతల మధుర రాగం, కలి గొన్న పులి అయింది నా మనో బలం

కాలుష్యం జింకను వెంటాడి సజీవంగా తినేసింది. ఓజోన్ పొర కడుపు కాలిపోతుంటే ఒడిలో కూర్చో బెట్టుకొని ప్రేమ ముద్దలతో కాలే కడుపు నింపింది నా పేగు బంధం. సూర్య కిరణాలను ఓజోన్ పొరలతో జల్లెడ పట్టి భూమికి చిలకరించి మానవాళికి జీవం పోసింది జాలు పారే నా మానవత్వం. వెంటిలేటర్ పై ఉన్న ఓజోన్‌కు నాణ్యమైన చికిత్స చేయించి కొండంత బలం చేకూర్చింది సెలయేరులా దుమికే నా భావం.హరి చందనాలతో మంగళ స్నానం చేయించి ఇంద్ర ధనుస్సునే చీరలుగా కట్టించింది చెలరేగే నా ఉత్సాహం.

నా సంతోషం అలంకరించిన పల్లకి అయింది. ఓజోన్ ను కూర్చుండ బెట్టి అత్తరు చిలికించుతు మేళతాళాలతో నిండు పున్నమి వెన్నెలలో విశ్వమ్మంతా తిప్పింది గుభాలించే నా మనసు. ప్లాస్టిక్ రాక్షసులుగా రూపాంతరం చెంది వికృత చేష్టలతో పుడమి తల్లిని సామూహికంగా హత్యాచారం చేస్తుంటే నా ఊహలు రక్షణ కవచాలుగా చుట్టు ముట్టి వాటిని నిర్ధా క్షిణ్యంగా ఎన్కౌంటర్ చేసింది. అవని కి ఊపిరి పోసి శీలం కాపాడింది.

కాలుష్యము పంచభూతాల కాళ్ళకు చేతులకు ఉక్కు సంకెళ్లు వేసి కొట్టుకుంటూ ఈడ్చుకొని పోతుంటే అడ్డుతగిలి ఎదిరించి శృంఖలాలు పగులగొట్టింది. చెర నుండి విడదీసింది స్వేచ్ఛా వాయువులను ఇచ్చింది. కల్ప వృక్షమైన నా ఆలోచన. నా ఊహల తరంగాలు ఆటోమేటిక్ సాఫ్ట్ వేర్ సిస్టమ్‌గా తయారైంది,

మనిషి మేధస్సు లోకి చొచ్చుకొని పోయి కాలుష్యం సృష్టించకుండా చేసింది. ప్రకృతి పరవశించి ఆనంద నాట్యం చేసింది.

-పూసాల సత్యనారాయణ
9000792400

పుస్తక సమీక్ష

ఏదీ నిత్యం కాదనేదే సత్యం

ఒక కవిగా, విద్యార్థులకు పాఠాలు చెప్పే ఆచార్యుడిగా, తండ్రి మక్కెన రామ సుబ్బయ్యగారి సంస్మరణలో సాహిత్యకారులకు గౌరవించే ఒక సాహితీ ప్రేమిగా ఆచార్య మక్కెన శ్రీను లోకానికి పరిచయమే! కొద్దికాలం నుండి వీరు తన దృష్టిని కథారంగంవేపు మళ్ళించినట్లు విశదమౌతుంది ఈ కథా సంపుటి గమనించాక.

ఏది సత్యం కథా సంపుటిలో 10 కథలున్నాయి. లోగడ ఇవి విశాలాక్షి, విశాఖ సంస్కృతి లాంటి ప్రముఖ మాసపత్రికల్లో, ప్రతిలిపి అనబడు అంతర్జాల పత్రికలో ప్రచురించబడి, సంపుటిగా ఇప్పుడు పాఠకులకు అందించబడుతున్నాయి. ప్రఖ్యాత కథకులు డాక్టర్ ఎం.సుగుణ రావు ఈ సంపుటికి ముందుమాటలో చెప్పినట్లుగా నిత్య జీవిత సత్యాలను తన కలం గళంతో తనదైన దృష్టితో రాస్తూ మనకందిస్తున్నారు. కాలంతో సాగుతూ వర్తమానంలో పయనిస్తూ ప్రతీ కథలోనూ ఒక ఉదాత్త సందేశాన్నిస్తూ, పాఠకులకు పరిచయం, చేయబడుతోన్న కథలివి. అనవసరపు వర్ణనలు చిన్నెలు వన్నెలకు పోకుండా, అర్థవంతమైన చిత్రాలను కూర్చి కథలకు మరింత పరిమళం ఈ రచయిత అద్ది అందిస్తున్నారు.

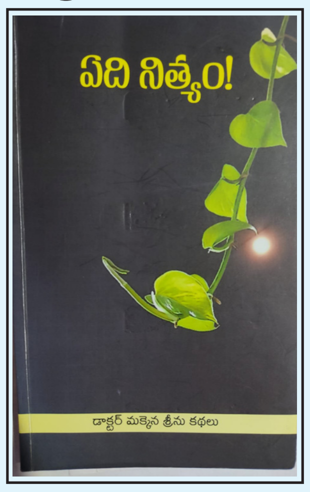

దాంపత్య జీవితంలో ఎన్నో ఏళ్ళు కలిసి ప్రయాణం చేసినా భార్యా భర్తల ఆలోచనలు వేరు వేరుగా ఉంటాయి. భర్త ఆలోచనలు ముందు పయనిం చాల్సిన జీవనయానంపై ఉంటే, భార్య ఆలోచనలు తమ సంతానం మీద వారు కలుగచేయబోయే సంతృప్తి మీద ఉంటుంది. ఏం జరుగబోతుందో, ఎలా ఎదుర్కోవాలో అన్న ఆదుర్దా ఒకరిదైతే, పిల్లలున్నారు వారు చూసుకుంటారు అన్న ధీమా, నిశ్చింత మరొకరిది. 'తాతల కాలం నుండి వస్తోన్న ఈ భూమి. మా తాత, మానాన్న, నేను చెమట చింధించి పంట పండించిన ఈ ఆస్తిని కొడుకు అమ్మమంటున్నాడే అన్న బాధ ఒకరిది. కాలానుగుణంగా వచ్చే మార్పులను అనుసరించటం వారికి చేయూత నివ్వటమే మన కర్తవ్యం అంటూ విచక్షణా జ్ఞానాన్ని కలుగ చేస్తుంది భార్య. దాంపత్య సాంగత్యం లోని పరమార్థం ఇదేనంటూ చివరకు ఆ దంపతులిరువురు ఏకాభిప్రాయానికి రావటం **'సాంగత్యం''** కథలోని సారాంశం.

కడుపున పుట్టిన కూతురుకంటే అల్లుడే విచక్షణతో ఆలోచించి, కూతురి వేధింపుల నుండి అత్తగారిని ఆదుకుంటే, 'ముద్దు మురిపాలతో పెంచుకున్న (నా) కొండా దూరమైనా నాకు కొడుకులు లేనిలోటు తీర్చావయ్యా నా కొండా!' అని సంతోషిస్తుంది తల్లి సుగుణమ్మ 'దూరపు కొండలు' కథలో. ఇలాంటి సంఘటనలు సర్వసాధారణం కాకపోవచ్చు.

అసాధారణాలకు కూడా ఆకృతినిచ్చి కథలల్లటమే రచయిత తల ప్రత్యేకత. ఇట్టి ప్రత్యేకతను **'దూరపు కొండలు'**లో మనకు కనిపింపచేస్తారు శ్రీనుగారు.

బాస్ ఆదేశించాడని అవివేకపు పనికి పూనుకుంటాడు రాజశేఖర్. ఆచరణలోగాని అది ఎంతటి అవివే కమో తెలిసివస్తుంది. 'ప్రాణం పోయినా విలువ పోగొట్టుకోకూడదు. బ్రతికినన్నాళ్ళూ ధర్మంగ బతకాల' అన్న రిక్షావాలా, ముమ్మాటికీ 'మార్గదర్శి' ఎంత చిన్నవారు చెప్పినా నీతి గొప్పగానే ఉంటుందంటుందీ కథ.

వృత్తులు అదృశ్యం కాలేదు. అవి ఇంకా మనమధ్యనే ఉన్నాయి. స్థితిని మార్చుకున్నాయి. ఉదాహరణకు హాస్పిటల్ సేవలో చాకలి మంగలి లాంటి సర్వవృత్తులు న్యాయన్న సత్యం **'ఏది సత్యం'**లో చదువుతాము. మన కళ్ళెదుటే కనబడుతూ మనం గమనించని వైవిధ్యమైన సత్యాన్ని చూపారు రచయిత **'ఏది'** సత్యం కథలో. స్థితులు మార్చుకున్నా, సమాజం గతి తప్పలేదు అని నిరూపించే ప్రయత్నానికి రచయితకు అభినందనలు చెపాల్సిందే!

మిలిటరీలో చేరి దేశ రక్షణకు మనవంతు పాత్ర పోషిస్తే మాత్రమే దేశభక్తి అనిపించుకోదు. రైతు, కుమ్మరి, కమ్మరి, వైద్యం, వ్యాపారం అన్నింటినీ చిత్తశుద్ధితో నిష్కల్మషమైన చిత్తంతో ఏ వృత్తిని నిర్వహించినా అది దేశభక్తి క్రిందకు వస్తుంది అంటారు రచయిత మక్కెన శ్రీను 'దేశభక్తి కథలో. దేశానికి ప్రయోజనం చేకూర్చే ఏ పని అయినా, దేశభక్తి క్రిందకు వస్తుందన టం రచయితకున్న లోతైన విశ్లేష ణాశక్తికి నిదర్శనం.

'విధి' అవశ్యప్రాప్యంబు.. అద్దానినెవ్వరు తప్పించెదరు.. అన్న బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంతంగారి హరిశ్చంద్రలోని పద్యం ఉదహరిస్తూ, అందున్న తాత్త్విక సత్యాన్నాధారం చేసికుని వ్రాసిన **"ఎవరు తప్పించ గలరు!"** అన్నకథ- ఏ నిమిషానికి ఏది జరుగునో ఎవరూహించెదరు అన్న సినిమా పాటను గుర్తుకు తెస్తుంది. అవును.. ఎప్పుడేమి జరుగుతుందో.. ఊహాతీతం. అంతా మంచే జరుగుతుందన్న భరోసాలోనే బ్రతుకు ఉంది. క్లుప్తత సారళ్యత సత్సందేశం ఉన్న కథలివి, రచయితకు అభినందనలు..

ప్రతులకు: డా॥ మక్కెన శ్రీను
టి.ఎఫ్-3, బొడ్డపాటి మ్యాన్షన్
బైబిల స్కూల్ ఎదురుగా, గుణదల
విజయవాడ-520 004
సెల్: 98852 1[illegible]

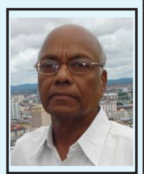

-కూర చిదంబరం
సెల్: 8639338675

ఆడపిల్ల

ఆడజన్మ అక్షరాలకందని అద్భుతకావ్యం ,
అనంత సృష్టికి ప్రతిరూపం ,
ఆడపిల్ల మా ఇంటి మహా లక్ష్మి నాటి మాట ,
స్త్రీ పుట్టుకను నేరంగాభావించే భ్రూణ హత్యల
కాలం నేటి మాట ,
ఆడపుట్టుక లేక ఆది అంతంలేదు
అన్ననానుడి నగ్నసత్యం
ఆడదే జగతికి మూలం,
ఆప్యాయతాను రాగాలను పంచి ఇచ్చే
అనురాగమయి ,
పుట్టినింటిలో ఆడపడుచు
మెట్టినింటిలో గృహాలక్ష్మి ,
ఆలిగా భర్త ప్రేమను పొంది
తల్లిగా బిడ్డకు జన్మనిస్తుంది,
అన్నదమ్ముల వివాహ వేడుకల్లోనూ
పుట్టినింట పండగలు,
పబ్బాలకూ సంతోషాలను
తెచ్చి పెట్టేది ఆడపిల్లే ,
ఆడదే అవనికి ఆధారం ,
తమ ఔన్నత్యంతో
దేశాన్ని పరిపాలించిన స్త్రీ జాతికి
వన్నె...గౌరవాలను ఆపాదించిన
వీరవనితలూ ఒకింటి ఆడపడుచులే ,
ఆత్మస్థైర్యంతో పురుషులతో
సమానహోదాను దక్కించుకున్న
మహోన్నతులు ఆడపడుచులు ,
భరత మాతకు ముద్దు బిడ్డలు ఆడపడుచులు ,
సహనశీలియైన పుడమి తల్లికి
వారసులు ఆడపడుచులు,

-రాయవరపు సరస్వతి
7989665525

ఈ క్షణాలు

ఇన్ని క్షణాల్ని ముత్యాల్లా
దొంపుకుని
చిన్ని కిటికీలోంచి
ప్రపంచాన్ని తెరుచుకుని
సమయాల్ని అలంకరించుకుంటాను.

జ్ఞాపకాలు పావురాల్లావాలతాయి.
మంచు దృశ్యాలు పరచుకుంటాయి.

రాత్రులు వేలాడుతూ
స్వప్న లోకంలో
ఆశల్ని రుచిచూపుతాయి.

మౌన క్షేత్రాలు
మనసుని తేలిక పరుస్తాయి.

ప్రణాళికలు
మనిషిని క్రమబద్ధీకరిస్తాయి.

ఉత్సాహాలు మేల్కొని
ఆరోగ్యమయ ప్రపంచంలో
విజయ తీరాలని చేరుస్తాయి.

నిరంతర శ్రమ
పరిశ్రమ ఆత్మ విశ్వాసాన్ని నిలిపి
చెదిరిపోని కలల్ని
దృశ్యాలుగా ఆవిష్కరించి నిలుపుతుంది.

- గవిడి శ్రీనివాస్.
7019278368
9966550601

గురుజాడలు

జనం కోసం జాగృతి కొరకు
కలం ఖడ్గం కదిలిందిమరి
మనసు తాకెడి భావ సుమాలు
నేడు కూడా వాడ వాడలు.

- రేడియమ్
సెల్: 9291527757

ఏది మానవత్వం?

సూర్య గమనమాగదెపుడు
భూ భ్రమణం సాగునెపుడు
మానవతం ఆగిపోదు
పయనించును కలకాలం...!

నేను నిన్ను గౌరవిస్త
సాటి మనిషిగానెపుడు
దేవున్ని నేనెపుడు
భక్తితోనే పూజిస్త
ముక్తి కొరకు ధ్యానిస్తా...!

దయ్యంగా నీ భావన
ప్రచారాలు ప్రగల్భాలు
ప్రార్థనంటే సమభావం
సంతోషం సర్వశుభం
విశ్వశ్రేయ పరమార్థం..!

పూజలన్నీ వ్యర్థమనే
అపచారపు ఏడుపులేల?
నీ సంస్కృతి నీకు గొప్ప
నా సంస్కృతి నాకు గొప్ప
ఉనికినేల ప్రశ్నిస్తవు?
ద్వంస రచన హింసలేల?

నా నేల ప్రార్థనాలయం
సత్యం శివం సుందరం
నా కాళ్ళక్రింది భూమి లాగి
నన్ను పూడ్చి సమాధి చేస్తున్నవు
నీ వారసత్వ కట్టడాల్లో
ఇటుక నేనైతినిగద
నా వారసత్వపు కళాకృతుల
పునాదులేల పెకిలిస్తవు?

ఏది గెలుపు ఏది బలుపు ?
ఏది సత్యం ఏది పైత్యం ?
ఏది మంచి ఏది చెడు ?

చరిత్ర చెప్పెడి నిజాలు
పుటలు తెరువు కనబడతయి
విషలౌకిక నీ కోరలు
నాస్తికత్వ నడవడికలు
బుద్ధిని కాటేస్తున్నయి
భూమిని కబళిస్తున్నయి...!

అంతరంగ మనోరథం
బానిసత్వ భ్రమలో పడి
స్వేచ్ఛ శీల సౌభాగ్యం. !
అవసరాల అనుభూతిలో
కుడితిల బడ్డెలుకలోలె
కుహనా కుట్రలకు బలిగ
సాగిపోతూ చతికిలబడి
సాగుతున్నదీ నైజం
స్వార్థం వీడె వైనం
మానవతకు దారియిదా
దానవతకు పరాకాష్ట..!

ఏమయినా ? ఏదైనా ?
పరిస్థితిదే పరిణామం
కాలానిదే తుది న్యాయం!
ఆలోచన బాగున్నా
నోట మాటలెన్నున్నా
ఆచరణం మానవతం
అదే మనకు పరమార్థం...!

-డా.పాండాల మహేశ్వర్
9912180054

లోగుట్టు

నాకు రాచరిక పాలన కీ
ప్రజాస్వామ్య పాలన కీ
తేడా తెలియటం లేదు.

వాళ్లు కనిపించే నియంతలు
వీళ్లు కనిపించని నియంతలు
అంతే తేడా.

-వి.సూర్యారావు
92469 11234

నానీలు

నాన్న
భరిస్తూ మురిపించాడు
కన్నీళ్లను
ఆనంద భాష్పాలుగా.

నాన్న
ఉరుముల ఉరిమినా
నీ జీవితంలో
వెలుగు నింపేందుకే.

నా కలము
కదులుతుందంటే
నాడు
నాన్న పెట్టిన అక్షర బిక్షే.

బాల్యంలో నాన్న
చిటికనవేలే నీకు అభయం
వృద్ధాప్యంలో
ఏది నీ ఊతం.

నాన్న అలుపు ఎరగని
కష్టజీవి
సూర్యచంద్రుల్లా
నిత్యం.

నాన్న హలం
పట్టనివ్వలేదు
తనలాగా
కష్టాల కొలిమిలో పడొద్దని.

నాన్న నన్ను
భుజాలపై మోసాడు
జీవితంలో
బాధ్యతలు భారం కావని

-చాపల మహేందర్
949864152

అవినాభావం ...

జీవరాశిలో మానవాళి ఉన్నతం
ఉత్తమ జన్మకు ఉభయులు మూలం
తప్పక మనము తలుచుట భావ్యం
మాతృదేవో భవ .. పితృదేవోభవ...

సన్మార్గమునకు జ్ఞానమార్గం
విజ్ఞానం వేవేకం వివేచనం ...
ఎందరెందరో మార్గనిర్దేశకులు
వారందరికీ వందనాలు ...గురుభ్యోన్నమః

నిత్యావసరాలకు నిజ దేవాలయం
సుందరమైన సభ్య సమాజమే...
కోట్ల జనాభాకు కొసిరి అందిస్తున్న
జైకిసానుకు జన్మంతా వందనాలు ...

సుబ్బరంగా తిని నిబ్బరంగా నిదురించ...
నిశ్చింతలే ... దేశ ప్రజలందరికి ....
కంచెలందే కన్నోళ్లను కట్టుకున్నోళ్లను
కనిపెంచిన పిల్లల్ని చూసుకుంటున్న
జైజవానుకు నిండా నూరేళ్లు ....

జీవన గమనపు రహదారంతా
ప్రత్యక్షమో ... పరోక్షమో ...
లెక్కలేనంత మంది వద్ద
ఫలితం పొందిన ప్రతి క్షణం
సుఖమయమయ్యే సుందరం ....

నీతి నిజాయితీలను హత్తుకుని
ధర్మం చూపే అడుగుజాడలలో
న్యాయం చెప్పే సూచనలతో
నలుగురు మెచ్చే నడకలతో
సమాజం కోసం మనం ...
మనకోసం సమాజమైనప్పుడే ....
అవినాభావం ..

-నగునూరి రాజన్న
8332963129

సముద్రం- నూనె బుడగ

(కథ)

సముద్రం అలలతో ఎగిసి పడుతోంది. తనలో అన్నిరకాల జీవులు జీవిస్తున్నాయి. ముత్యాలు, రత్నాలు, పగడాలు అన్ని తన కడుపులో నుంచే ఉద్భవిస్తాయి. దేన్నైనా తనలో కలిపివేసుకుంటుంది. ఎంత పెద్ద వస్తువైనా సముద్రంలో మునిగి పోవాల్సిందే. ఆకాశాన్నంటే శిఖరమైనా సముద్రంలో నిలబడితే ఆనవాలు లేకుండా పోతుంది. లావా వెదజల్లే అగ్ని పర్వతమైన సముద్రం దగ్గర కొస్తే నోరు మూసుకుని కుర్చోవాల్సిందే. ఎంత పొడుగున్న చెట్టైన సముద్ర లోతులో ఉక్కిరి బిక్కిరవ్వాల్సిందే.

ఇవన్ని చూసుకొని సముద్రానికి గర్వం పెరిగి పోయింది. ఈ విశాల విశ్వంలో నాలో మునిగి పోనిది ఏది లేదు అని అనుకుంటుంది. ఒకరోజు భూమితో మాట్లాడుతున్నపుడు తన గొప్పదనాన్ని చూపించింది. 'నువ్వో చిన్న మట్టి బెడ్డవి. నీకూ చుట్టూతా నేనే ఆవరించి ఉన్నాను. అనంత విశ్వంలో మూడు వంతులు నేనుంటే కేవలం ఒక్క వంతు మాత్రమే నువ్వున్నావు అంటూ చులకన చేసి మాట్లాడింది.

భూమాత కు సహనం ఎక్కువ కదా! నవ్వి ఊరుకుంది భూమి నువ్వు చూసి సముద్రానికి అహం దెబ్బ తిన్నది. ఏమిటి భూమి, నా గొప్పదనాన్ని చూసి భూమి భయపడకుండా నవ్వుతుంది.

" ఏంటి నవ్వుతున్నావు, నా గొప్పదనం చూస్తావా?" అంటూ కొద్దిగా ముందుకు వచ్చి చూపించింది చూశావా! నేను వచ్చేశానంటే నువ్వు మునిగి పోయినట్లే నేను అనుకున్నానంటే నిన్నూ ఒక్కక్షణంలో ముంచేస్తాను నేను దేన్నైనా మునిగేలా చేయగలను అంటూ కాలుదువ్వి మీది మీది కొచ్చింది.

అయినా భూమి ఏ మాత్రం తొణకలేదు బెణక లేదు. చిరునవ్వు చెదరనూలేదు. " సముద్రమా! దేన్నైనా మునిగేలా చేస్తాను అంటున్నావు గదా! నన్ను కూడా క్షణంలో ముంచేస్తానన్నాను గదా! నన్ను తర్వాత ముంచేద్దువు గానీ. నేనొకర్ని పంపిస్తా ముందు వాళ్ళని ముంచేసేయ్ చూద్దాం అన్నది భూమి.

సముద్రం పెద్దగ పగలబడి నవ్వింది. నాకే పరీక్ష పెడుతున్నావా? నాతోనే పరాచికాలా? ఎవర్ని పంపిస్తావో పంపించు నా ముందు ఎవరైనా తల వంచాల్సిందే. నేనేలా ముంచేసానో చూడు" అన్నది సముద్రం.

భూమి "పంపిస్తాను ఎలా ముంచేస్తావో చూస్తాను" అంటూ ఒక నూనె బిందువును సముద్రంలోకి పంపింది. ఆ నూనె బుడగ సముద్రం మీద తేలుతూ వెళుతోంది.

సముద్రం బుడగను చూసి విరగబడి నవ్వి ఏదో కొండనో కోనసో పంపిస్తావనుకుంటే ఇంత చిన్న నూనె బిందువును పంపుతావా ఇప్పుడే ముంచేస్తానంటూ సముద్రం అలల్ని పెంచింది కానీ నూనె బిందువు మునగలేదు.

ఇంకా పెద్ద అలల్ని తెచ్చింది. ఇంకా పెద్ద పెద్ద అలల్ని తెచ్చింది. కానీ నూనె బిందువు మునిగి పోలేదు. సముద్రానికి పంతం ఎక్కువై నీళ్ళను ఎత్తున లేపి బిందువు మీద పోసినా అది మునగట్లేదు. ఎంత సేపు ప్రయత్నించినా నూనె బిందువు తేలుతూనే ఉన్నది. సముద్రం నూనె బిందువును కిందికి తోస్తూనే ఉంది. చివరికి సముద్రం అలసిపోయింది. కానీ నూనె బుడగ మునగలేదు. నీళ్ళపై తేలుతూనే ఉంది.

నీతి: ఎంత బలవంతుడైనా అన్ని పనులూ చేయలేరు.

-డా॥కందేపి రాణీప్రసాద్
98661 60378

నమ్మకం-విశ్వాసం

ఒక మామూలు రైతు తనకున్న, ఇద్దరి కుమారులను ఎంతో కష్టపడి/ ఇష్టపడి ఉన్నత చదువులు చదివించి, బ్యాంక్ లోన్ తీసి, విదేశాలకు పంపాడు. వారు అమెరికాలో మంచి లాభదాయకమైన ఉద్యోగాలు చేస్తున్నారు. పెళ్ళిల్లు చేసుకొని స్థిరపడ్డారు కూడా. కొత్తలోరెండు మూడు సంవత్సరాల కొకసారి వారిని చూడవచ్చి వెళ్లే వారు ఆ తరువాత రావడవమే మానేశారు. ఆర్థికంగా బాగ స్థిరపడ్డారు కూడ, ఎన్నిసార్లు తమ పిల్లలు తమను అమెరికాకు రమ్మన్నా ఈ రైతు దంపతులు వెళ్ళలేదు.

అయితే ఉన్న ఊరులోనే అన్ని వసతులు కల్పించి తమ తల్లిదండ్రికి ఏ లోటు లేకుండా ఉంచారు తమ పిల్లలు. కాని ఆ వృద్ధ దంపతులైన శ్రీమతి నమ్మకంకు అలాగే శ్రీ విశ్వాసంలకు మాత్రము సంతృప్తిగా లేదు. అలా దాదాపు పాతికేళ్ళు గడిచిపోయాయి. ఆ వృద్ధ దంపతులు శారీరకంగా పూర్తిగా క్షీణించి తమ పనులు కూడా తాము చేసుకునే స్థితిలో లేని దీన స్థితికి వచ్చేశారు. అక్కడ విదేశాల నుండి తమ కొడుకులు వారి బాగోగుల కోసం ఇబ్బడి ముబ్బడిగా డబ్బులు పంపిస్తున్నారు. కానీ, ఒక్కసారైనా వచ్చిచూసిన పాపాన పోలేదు. ఇంటినిండా పనివాళ్ళు ఉన్నారు. కాని తమ కడుపున పుట్టిన వారి ఆత్మీయపు అనురాగపు స్పర్శకై రాత్రింబవళ్ళు తహతహలాడిపోతున్నారా వృద్ధులు. ఎప్పుడూ ఏదో ఒక రోగంతో బాధ పడేవారు. వారి చికిత్స కోసం ఎన్నిరకాల వైద్యం చేయించినా మరే మానసిక ఆనందపు కార్యక్రమాలు కూడా వారిని ఊరడించలేకపోయాయి వారికి.

ఆ ఇద్దరు వృద్ధ దంపతులు ఒకరికి ఒకరు నమ్మకం విశ్వాసం. భార్య నమ్మకంకు ఒంట్లో బాగుండడం లేదు. ఆ ముసలమ్మ ప్రతి రోజు ఒక తల్లిగా తన తనయుల కోసం పరితపించేది. ఒకనాటి అర్థరాత్రి తన కొడుకులు ఏదో రోడ్డు ప్రమాదంలో చనిపోయినట్టు కలగని ఒక్కసారిగా కేకవేసి మంచంపై నుండి నేలపై పడిపోయింది. ఆ అలికిడికి నిద్రలేచిన భర్త విశ్వాసం తన భార్యను లేపడానికి చేసిన ప్రయత్నంలో తాను ఆమె మీద పడిపోయాడు.

ఇది గమనించిన తన భాగస్వామిని అతికష్టం మీద తనను పక్కకు తీసి "ఏమయ్యా విశ్వాసం! ఇలాపడిపోయావేంటయ్యా" అని భిగ్గరగా కేకవేస్తూ అతని పక్కకు తోయ ప్రయత్నిస్తోంది.

ఈ కేకలు విన్న పనివాళ్ళు ఒక్కసారిగా అక్కడికొచ్చి చూసి ఆశ్చర్యపోయి వారిద్దరినీ లేపి మంచాల్లో పడుకో బెట్ట ప్రయత్నించారు. కానీ పెద్దాయన విశ్వాసంలో కదలిక లేదు ఉలుకూ పలుకు లేదు. ఇక పెద్దావిడ నమ్మకం నోటిమాటరాక తొత్తురుపోతోంది. తీరా చూస్తే తనకు పక్షవాతం సోకిందని అర్థమైంది. వెంటనే వారి ఫ్యామిలీ డాక్టర్‌ను పిలిపించారు. డాక్టర్ పరీక్షించిన "పెద్దాయన పోయారని, పెద్దావిడ కూడా మెరుగైన వైద్యం చేయి చేస్తే గాని మనకు దక్కరని" చెప్తూ ఈ విషయం కొడుకులకు ఫోన్ ద్వారా చెప్పి నమ్మకమమ్మను హాస్పిటల్‌కు తరలించారు. వైద్యం చేస్తుండగానే ఆ నమ్మకం కూడా విశ్వాసాన్ని చేరుకుంది.

నమ్మకం విశ్వాసంతో ఇద్దరి మృతదేహాలను తమపిల్లలు వచ్చేంత వరకు భద్రంగా ఉంచారు. అయితే వాళ్ళు విదేశాల నుండి వచ్చే మూడు రోజుల వరకు అంత్యక్రియలకు వచ్చిన బంధు మిత్రులందరూ తలో రకమైన మాటలు అంటున్నారు. ఒకరేమో అవసరానికి ఆదుకొన కొడుకులు ఉన్నా ఒకటే లేకపోయినా ఒకటీ అని.."

మరొకరు "కోట్ల ఆస్తిపాస్తులు ఉంటేనేమి అవన్ని తీసుకెళ్తామా ఏంటీ?" అని

"పాపం ఎంతో కష్టపడి పిల్లలకు విద్యా బుద్ధులు చెప్పిస్తే చివరికి మిగిలింది ఇదా! అయినా పిల్లల్ని చుక్కలనందుకొనేంత గొప్ప చదువులు చదివిస్తే ఇదిగో ఇలాగే ఉంటుంది" అని.

మరొక మామూలు ఆవిడ కల్పించికుంటూ "ఒకవేళ చదివించినా మనకు అనుకూలంగా ఉండీ, మనకు అందుబాటులో ఉండి, తమను కన్న వృద్ధ దంపతులకు తాము దగ్గరుండి సేవజేసి తమ మాతృభూమికి అంకితమై జన్మభూమిలో ఉండే చదువులు మాత్రమే చదివించాలి" అని తనేదో అంటోంది.

-దారం గంగాధర్
సెల్:9848384777

మడత మంచం..

జ్ఞాపకాల పొదరింట్లో అందంగా అమరిపోయి
అపురూపంగా దాచుకున్న తియ్యటి అనుభూతి మడత మంచం.

తనదైన ప్రత్యేకత చాటుతూ
తనకంటూ ఓ చోటును చూసుకొని ..
చూపరుల కనులకు హుందాను చాటుతూ
ఇంటి యజమానికి ఓ గుర్తింపు నిస్తూ.

పిల్లలకు ఆటవిడుపై చావడిలో చేరి సందడి చేస్తే
తాను కిర్రు కిర్రు మని ఆ సవ్వడికి వంతపాడుతూ
పడుచు జంటను మల్లె పందిరి కిందికి తీసుకెళ్లి..
వారి సిగ్గు దొంతరల మధ్య కిలుక్కున నవ్వుతూ

అతిధి దేవో భావా అంటూ
వచ్చిన చుట్టానికి పట్టమంచంలా తలపింప చేస్తూ
చిన్న అర్రులలో ఒద్దికగా అమిరిఉండే తలలో నాలిక..
మా మడత మంచం.

చివరి మజిలో తాత కు ఊయల మంచంలా మారి
తాత దగ్గులకు తందదానా తానే తందదానా అంటూ..
ముచ్చటకు ఊతం ఇస్తుంది..

-ఉదయశ్రీ ప్రభాకర్
9866687134

పల్లెని పచ్చగుంచుదాం

పల్లె పచ్చగుండేది
పదేండ్ల కింది దాక
పల్లె మసితో నిండి
మసక బారుతోంది
మత్తుతో ఊగుతోంది
ఊరంతా గుప్పుమంటున్న
ఉలికిపాటు ఎవ్వరికీ లేదు
ఎందుకంటే ఊరు ఊరంతా
మత్తులోనే జోగుతోంది

అవ్వ అయ్య అంటే
పానం ఇచ్చే పోరగాల్లు
గాళ్ళ మాటింటే ఒట్టు
ఎందుకంటే ఊరు ఊరంతా
మత్తులోనే జోగుతోంది
పెద్దోళ్ళంటే మర్యాదతో
విలువిచ్చే పోరగాల్లు
గాళ్లను దేకుతే ఒట్టు
ఎందుకంటే ఊరు ఊరంతా
మత్తులోనే జోగుతోంది

ఏడ నుండి ఏడికి జేరుతుందో
దేశపు ఎన్నెముక ను
నుసి నుసి జేసేస్తుంది
పడుచు పిలగాండ్లను
పాడు పాడు జేస్తుంది
ఆనికి తెల్వకుంట
ఆడు అలవాటయ్యి
ఆగమయిపోతండు
ఆని మెదడు ఆని ఆజ్ఞల
లేకుంట అయితండు
మెదడునే జొచ్చి మెలిపెట్టి
నరాలను జంపి నులిపెట్టి
నాశనం జేస్తుంది "మత్తు"

గ్రామాలను కాదు దేశాన్ని
దేశ శక్తి నీ.... యువ శక్తినీ..

(పల్లెలని చేరి యువతను చిత్తు చేస్తున్న మాదక ద్రవ్యాల వ్యాప్తికి ఆందోళనగా)

-సాకి
9951172002

శ్రీ మద్భాగవత్ పద్య కరదీపిక- కూర్పరి-రాధాకృష్ణ ఉప్పల

సత్యయుగానికి చివరి కాలం లో నిర్లక్షరాస్యులు కూడా భాగవత పద్యాలను, నీతి శతకాలను అలవోకగా సందర్భానుసారంగా వల్లించే వారని, మళ్ళీ ఆ రోజులు రావాలని గాఢంగా ఆకాంక్షించే, సాంకేతిక నిపుణులు, ఆధ్యాత్మిక జిజ్ఞాసి, భగవదనుగ్రహ అభిలాషి ఉప్పల రాధాకృష్ణ పోతనామాత్య ప్రణీతమైన 108 భాగవత పద్యాలను ఏరికూర్చి సంపుటీకరించడం ఎంతైనా ఉన్నత, ఉదాత్త సంప్రదాయ అనురక్తిని సూచిస్తోంది. 'శ్రీ మద్భాగవతామృత సారం', మహాకవి పోతన అద్భుత పద్యాలను అందమైన చిన్న పుస్తకంగా, నాయనగారి సచ్చింతన, సత్సాంగత్య, సదాచార, సంస్కార వారసత్వ స్మృతి చిహ్నంగా వెలువరించడం,

చదువరులు ఆసక్తి రులు కంఠస్థం చేయవీలైన కరదీపిక అందించడం సమాజం తన్ని, శ్రేయస్సును

పుస్తక సమీక్షలు

అభిలషించడమేగా భావించవలసి ఉంది. ఈ పద్య సంపుటి ప్రచురణకర్త కూర్పరి అయిన రాధాకృష్ణ సత్కార్య సమర్పణ కార్యాచరణ, కీ॥శే॥ ఉప్పల పుల్లయ్యగారి కుటుంబాన్ని ధన్యచరితులుగా గర్తించ చేస్తోంది.

ప్రతులకు: రాధాకృష్ణ ఉప్పల
శ్రీహరివాసము
119/1, మెహిదీనగర్,
హైదరాబాద్-500 018
సెల్: 9885422354

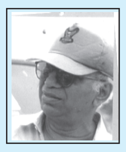

-జయసూర్య
సెల్:9014948336
9394775088

జీవనపథ నిర్దేశనం మంగ నీతి శతకం

సాహిత్యంలో నేడు వచన కవిత్వం కొనసాగుతున్న సందర్భంలో పద్యాలతో కూడిన రచనలు విరివిగా ప్రచురించబడటం ఆశించదగిన పరిణామం. ప్రాచీన సాహిత్యమంతా పద్య ప్రక్రియలోనే కొనసాగినది. శాస్త్ర విషయాలు, గణిత సంబంధ విషయాలు, కథలు తదితరాలన్నీ కూడా పద్య రూపంలో కవులు రాయడం జరిగిందన్న విషయం అందరికి తెలిసిందే.

వేమన ,బద్దెన ,భాస్కరుడు తదితర కవుల శతకాలు ఇప్పటికీ ఎప్పటికీ సమాజంలో భాసిల్లుతూనే ఉన్నవి. ఈ శతకంలో సామాజిక పరిస్థితులు మానవుని గుణగణములు, విలువలు, తదితర అంశాలు ప్రజలకు సులభంగా అర్థమయ్యేలా రచించబడినవి. చదువుకోవడానికి మరియు పాడుకోవడానికి అనుగుణంగా అనుకూలంగా ఉన్నాయి. అందుకే ఆ పద్యాలన్నీ ప్రజల నాలుకల మీద నర్తిస్తున్నాయి. ఆధునిక కాలంలో కూడా కవులు పద్య ప్రక్రియలో శతకాలను వెలువరించడం ముదావహం. ఈ క్రమంలో భాషోపాధ్యాయులుగా అయిన పురం మంగగారు పద్యప్రక్రియలో "మంగ నీతిశతకం"ను మన ముందు ఉంచడం అభినందించదగిన విషయం. 108 పద్యాలతో కూడిన ఈ శతకం పాఠకులను ఆకట్టుకుంటుందని ఆశిద్దాం. శతకంలోని పద్యాలలోకి వెళితే....

ఈ లోకంలో ఏది నేర్చుకున్నా గురువు దగ్గరే నేర్చుకుంటాము. గురువు చెప్పే మాటలు మనకు మంచి మార్గాన్ని చూపుతాయి .గురువు లేని విద్య గుడ్డివిద్య... **"బడిలో నేర్చుకున్న పాఠాలన్నెన్నియో/ బ్రతుకు నేర్పు మనకు బాటలెన్నో"** అంటూ గురువు చూపిన మార్గంలో నడవడమే ఉత్తమమని తెలిపారు. అంతేకాకుండా **"చదువే ధనము మనకు జదువే రక్షవిద్యతోడ గూడు వినయము, విజయము"** అంటూ విద్య ప్రాముఖ్యతని చక్కని పద్యంలో వివరించారు. మన **"ప్రవిమలంబైన గురువే మంచి బాటను చూపిస్తాడని, వెలుగునిచ్చి గాచు తెలివితో గురువేను"** అంటూ మరొక పద్యంలో గురువు ప్రాముఖ్యతని ప్రకటించారు.

మాతృదేవోభవ పితృదేవోభవ ఆచార్యదేవోభవ అన్నారు పెద్దలు. అందుకే ఎన్ని చదువుకున్న, ఎన్ని నేర్చినా, నాన్న చెప్పిన మాటలు మరవకూడదంటూనే ,ఎప్పుడు తరువు వోలె నెపుడు తల్లిదండ్రులిలను/ గాచుచుండ్రు మనల కాంక్ష దీర" అంటూ మనల్ని ఎల్లవేళలా కాపాడుతూ మన ఎదుగుదలకు బాటలు

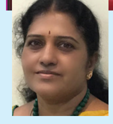

వేసిన తల్లిదండ్రులను మరవకూడదని ,వృద్ధాప్యంలో వారిని పదిలంగా చూసుకోవాలని ఉద్బోధించారు. మరొక పద్యంలో **"తల్లిదండ్రులనగ దైవ సమానులే/ గౌరవించుకున్న గాదు నుతులు/సేవ చేయ వారి శ్రేయము దగదారా"**టూ తల్లిదండ్రుల పట్ల మనం ప్రవర్తించవలసిన తీరును అందంగా మలిచారు.

మంచి చెడ్డలు ఎప్పుడు మహిలోన సహజమే. అలాంటి సమాజంలో మంచి నడత కలిగి మనలలో విలువలని పెంపొందిస్తూ దూరంగా ఉండాలని సూచించారు.

పరోపకారార్థం ఇదం శరీరం. మనం శరీరంగా జీవించి ఉన్నంతకాలం "తోటి వారికెప్పుడు తోచిన విధముగా జేయ సాయమెంతో చేయ కాదు /మంచి చేయుచుండే మహినీయుడే లోకాన" అని తెలుపుతూ మనిషి ఇతరులకు సాయపడుటలోనే జన్మ సార్థకమవుతుందని అంతర్లీనంగా మరో పద్యంలో "తనువు కన్న మిన్న త్యాగ గుణము" అని గొప్ప నిజాన్ని తెలియజేశారు.

సమాజంలో శ్రమించిన వాడికి ఫలితం లభిస్తుంది. కష్టపడితే ఏదైనా సాధించవచ్చు ధర్మ మార్గంలో మనం పయనించి నప్పుడు ఆ ధర్మం మనల్ని రక్షిస్తుంది ధర్మో రక్షతి రక్షితః అనే సూక్తిని 40 వ పద్యంలో చక్కగా విశదపరిచారు.

అందం శాశ్వతం కాదు. బాహ్యంగా కనిపించే అందం కన్నా ఆత్మ సౌందర్యమే మిన్న .మనిషి విలువ నిచ్చేది గుణము అందుకే "రూపుకన్నా గుణము రూపించు లోకాన" అని వాస్తవాన్ని నొక్కి చెప్పారు. నేటి కాలంలో సమయానికి ఉన్న విలువను గుర్తించక ఎంతోమంది విలువైన తమ కాలాన్ని వృధాగా దూరం చేసుకుంటున్నారు. గడిచిపోయి నట్టి కాలము రాదంటూ సమయాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోవడమే మేలని "సమయపాలనం సజ్జనపథమని మరొక పద్యంలో స్పష్టపరిచారు.

ఇంకా ఈ శతకంలో కొన్ని మంచి మాటలు, సూక్తులు, హిత బోధలు చోటు చేసుకున్నాయి. అవి...

నీర్ష్య యున్న నరునకబ్బుదులేకదా
దూరముండవలయు దుర్జనులకు
మంచి మాట మదిని మార్చును తెలుపు
తోటి వారినెపుడు తోబుట్టువుగా జూడు
ధర్మమున్నచోటనే ధరణిలో నిలుచును
పాత యెప్పుడైన బంగారమనియెంచు
మంచి చేయువాడె మాధవుండనుట వలు
అవనరాలే మనిషి అనలు రూపము జూపు
నతనంబు గూర్చు స్నజనమైత్రియే
సుతులు/ సేవ చేయ బేధము బేజారు పడకోయి
ఇతరులాని జాని యిర్ష్యపడవలదు
మంచి చెడులు రెండు మన కర్తృత్వమునే
వరల బాధ పెట్టె ఫలితమందగలేవు
దారులెన్నియైనా దైవమందొక్కటే
అతిగా మాటలాడ నల్లుడవకేపుడు
దారి మంచిదైన దైవము వెంటెంచు
పొసగ యమంచి చేయు పోరు దలపకోయి

మనిషి జీవన విధానంలో అవలంబించవలసిన మంచి గుణములను, మంచి మాటలను ,మంచి సూక్తులను ఈ శతకంలో పురం మంగ గారు అందించారు. అందుకు వారిని అభినందిస్తూ మంగ నీతి శతకం మున్ముందు ప్రతి వ్యక్తి తప్పకుండా చదవాలని కోరుకుంటూ, ఈ కవయిత్రి ద్వారా మరెన్నో మంచి రచనలు రావాలని ఆశిద్దాం.

ప్రతులకోసం :6-149/4/డిడి/48
డాలర్ డ్రీమ్స్ విల్లాస్, సాయినాథ ఆశ్రమం దగ్గర బోడుప్పల్, హైదరాబాద్
9666375277

-వైరాగ్యం ప్రభాకర్,
9014559059

ప్రకృతి వైద్యవేత్త

కాలధర్మగతుల కర్తవ్య కాంతిగా
మధుర రసముపంచె మాధవుండు!!
గౌడు యెప్పుడైన గౌరవా నీయుడే
వేదజ్ఞానమున్న విబుధవరుడు!

మానవాళిమదిన మలినాన్నితుంచేస్తు
ఈశునిహృది నమ్మి దీప్తి గాంచు!
శాంతిసౌఖ్యములను సంఘానికందిస్తు
చెట్ల సురను పంచు లొట్లరేడు!!

ఈత తాటికల్లు యిష్టంగ రేకలో
తాగితేనె దేహ కాంతి మురియు!
రాళ్ళుకరగదీసె రాజమంత్రమిదియే
సర్వరోగ హరిణి సాక మొక్కు!!

శస్త్ర చికితజేస్తు శ్రమల కల్లును దీసె
వైద్యవేత్త వృత్తి విధియురాత!
అంతరాత్మమథన మానంద లోలుండు
తన్మయత్వమున్న తాత్వికుండు!!

విశ్వరూపు జూపి విశ్వాన కృష్ణుడై
గీత సారమిచ్చి వెతలుబాపె!

తాటిచెట్లునెక్కి తావిష్ణు రూపుడై
సురను దారగొంచె సూత్ర ధారి!!

కాళ్ళబంధమేసి కరముసత్తువజూపి
ఉడుతవోలెనెక్కి ఉరుకులాడు!
మోటుసరసవరస మోకుముస్తాదులే
బంధుజనులగలుపు భాగ్యుడితడు!!

తాటిముంజలన్ని మేటిగా దినిపిస్తు
హాయినెంతొ పంచు హాస్యగాడు!
గేగులనుచునమ్మి దిగులంత తాతుంచి
సోయి పెంచెసోకు సోపతితడు!!

ఈతపండ్లతీపి ఇతనినోటనె రాలు
ఇంపు సొంపుగుండు ఇంగితాలు!
పేదధనిక యనక ప్రేమనే తాపంచు
సంబరాల దోస్తు సారమతుడు!!

అధర సుధలపల్కుఆశ్చర్యసొగసులు
వలపువన్నెలొల్కు వన్నెకాడు!
సర్వ శ్రేయమెంచు సబ్బండ వర్ణాల
నెయ్యమెంచె హితుడు నేస్తగాడు!

-డా.పాండాల మహేశ్వర్
9912180054

నీతి చంద్రిక!

రాజకీయం ఒక భోగం
రాజకీయం ఒక యోగం
రాజకీయం మాయదారి రోగం
సామాన్యుడి నెత్తిన ఓ నిత్యప్రయోగం
కొందరికి అవకాశం
ఎందరికో ఆశ్రయం
అందరికీ అవసరం
జీవతంలో ఒక భాగం రాజకీయం
రాజకీయం ఓ సిద్ధాంతం
రాజకీయం ఒక వేదాంతం
రాజకీయం ఒక రాద్ధాంతం
సరిపడకుంటే ఆద్యంతం

నవ్వుల, నటనలూ
సేవలూ. త్యాగాలు
స్వార్థం, అవినీతి
ఇరువైపులా పదునైన శక్తి రాజకీయం
చరిత్రలో మిగిలిన,
మరో చరిత్ర కొత్తగా రాసినా
కాలగమన పంచతంత్రిక
నిత్య నూతన
నీలి చంద్రిక రాజ'కీ'యం!

- జి.యస్.కె. సాయిబాబు
సెల్: 7416511995

దేశభక్తులకు జేజేలు

మన పుణ్యభూమిలో
మన వేదభూమిలో
మన కర్మభూమిలో
మన బంగరుభూమిలో
అడుగుపెట్టిన ఆంగ్లేయులను
మన స్వేచ్ఛను హరించిన ధూర్తులను
వాళ్ల అరచకాలను అన్యాయాలను
వాళ్ల అక్రమాలను అధర్మాలను
ఎదిరించిన ఎందరెందరో
దేశభక్తులు వీరపుత్రులు సాత్వికులు సాయుధులు..

గాంధీ,నెహ్రూ,పటేల్,గోఖలే,లజపతి,తిలక్, నౌరోజీలు..
నేతాజీ,అల్లూరి,ఝాన్సీరాణి,
అజాద్,భగత్ సింగ్, రాజగురువులు
ఎందరెందరో దేశభక్తులు..
మీ త్యాగాలు సదాస్మరామి
మీ వీరత్వానికి నమోనమామి..
స్వరాజ్యాన్ని సాధించిన సమరయోధులారా!
భరతమాత సంకెళ్లు తెంచిన వీరపుత్రులారా!
విప్లవకారాలు,సత్యగ్రహ దీప్తులు,అహింసా మూర్తులు
మీ కండబలం,బుద్ధిబలం,మీ సంకల్పబలం
సాధించినది స్వాతంత్ర్యం
ఈ స్వాతంత్ర్య వజ్రోత్సవం
ధన్యజీవులు మీకే మీకే అంకితం
చరిత మరవదు మీ వీరగాథలు
మీరే మీరే మా స్ఫూర్తి ప్రదాతలు
మీ ధైర్య సహసాలు సదాస్మరామి
మీ శౌర్యప్రతాపాలకు నమోనమామి.

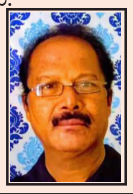

- బూర దేవానందం
8143589789

నేలతల్లి!

ఈ ప్రకృతి
ఈ పర్వతాలు ఈ నదీనదాలు ఈ కొండలు
ఈ అరణ్యాల సమూహాలు
ఈ విశాల మైదానాలు
ప్రపంచమంతా నీపైనే
ఆధారపడి ఉంది కదా నేలమ్మ.

నీవు ఒక ప్రపంచానికే భారం తీసుకున్న మహాతల్లివి
ఈ పచ్చ పచ్చని భూమి పైన
ఈ విశ్వం అంత ఈ భూమిపైనే కదా
ఎంత ఓర్పు కలిగినది
ఈ నేల తల్లి
ఈ మహా వృక్ష సముదాయం
ఈ నేల తల్లి గర్భం నుంచి వచ్చే
సమస్త సంపదలని దీనిపై
దీనిలో లేని ఖనిజం ఏది
పాదాభివందనం సదా వందనం

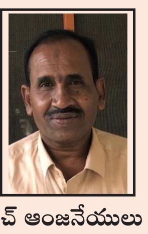

-డాక్టర్ సిహెచ్ ఆంజనేయులు
7702537453

తెలుగు సరస్వతి నోముల పంట 'గిడుగు'

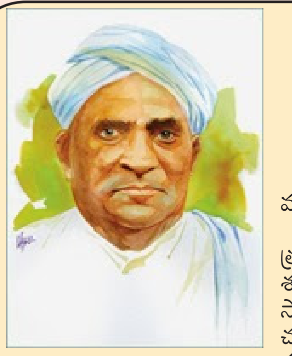

'తెలుగు సరస్వతి నోముల పంట గిడుగువారు' అంటూ కవి సమ్రాట్ విశ్వనాథ సత్యనారాయణ, నివాళి ఘటించిన, గిడుగు వేంకట రామమూర్తి జయంతి సందర్భాన్ని మాతృభాషా దినోత్సంగా స్మృత్యంజలి సమర్పించడం ఎంతైనా సముచితం. తెలుగు భాషావధూటిని గ్రాంధికవాద సంకెళ్లు సడలింపచేసి తేట తెలుగు మాధుర్యం తెలుగువారి నాల్కలపై తేలియాడే సజీవ మాతృభాషగా ప్రభవింపచేసిన వ్యవహారిక భాషోద్యమ సారధి, గిడుగువారి తలపు, తెలుగు జాతి తలవంచి నేటికీ దోయిలించుకోవలసిన సందర్భం. తెలుగు తల్లి పాదార్చన లో త్రిమూర్తి కీర్తిమంతులైన కందు కూరి, గురజాడ, గిడుగు కారణజన్ములుగా మనం ఆరాధించ వలసి వుంది.

స్వ సంస్కృతి, స్వభాష, స్వతంత్రత కోసం భారత జాతి తపిస్తున్న శతాబ్ది క్రితం రోజులలో, గిడుగు వారి సాహితీ భాషా తత్త్వజిజ్ఞాస, భాషా చరిత్ర విద్యాధ్యయన దీక్ష జనసామాన్య వ్యవహారిక ఉద్యమ పోరాటంవైపు ధ్వజమెత్తింది. గిడుగు వారి సాహితీ ప్రజ్ఞ. పాండితీ ప్రకర్ష అనన్య సామాన్యమైనది. సామాజిక చారిత్రక స్పృహ పరిణామాల నేపథ్యంలో, శాసనలిపి పాఠ్య పరిష్కరణ చేపట్టారు. కొండలలో కోనలలో జీవించే సవరుల విద్యా, సాంస్కృతిక జీవన వికాసానికి మానవతా వెన్నెల వెలుగులు ప్రసరింపచేసారు. సవర గిరిజన భాషకు స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి కల్పించిన భారతీయ మేధావిగా బ్రిటీష్ ప్రభుత్వం గుర్తించింది. 1913 నాటికి మహోపాధ్యాయులైన పండిత ప్రకాండుల భాషలో వ్యాకరణ దోషాలు నిరూపించే ప్రతిభ ప్రదర్శించారు. వాడుక భాషా పోరాట కాలంలో కూడా ప్రామాణిక వ్యవహార రూపాలుగా శాసన ప్రయోగాలను ఆధారంగా చూపించి రుజువు చేసారు. జీవితాంతం, ఒకే శాస్త్రాన్నో, సంప్రదాయాన్నో కావలించుకొనే మూఢత్వాన్ని సడలించుకొని, వైతాళికునిగా వాడుక భాషకు ప్రాణం పోసారు. సమకాలికులు విధ్వంసకుడని, గ్రామ్యా చార్యుడని అవమానించినా పట్టువదలలేదు. కీర్తిహారన్, టార్నెట్, గ్రియర్సన్, హెూఫ్మన్, స్టాన్టిస్టరోస్టా, థర్ స్టన్, జోన్స్, ఆటో ఎస్పర్సర్, జె.ఎ. ఏట్స్, ఎందరో యురోపియన్, బ్రిటిష్ స్వదేశ, విదేశ పండితులతో వైజ్ఞానిక మేధా పరిశోధనల భాషా సాన్నిహిత్యంతో, చరిత్ర సృష్టించారు. సవర భాషను శాసకునిగా, అతి ప్రాచీన శాసన శ్లోకాల పరిష్కర్తగా ఉద్యోగనుంచి 1911లో రిటైరు అయ్యేనాటికి, తొలి తెలుగు భాషా విజ్ఞానిగా 1914లో తెలుగు ధ్వనులలో లిపి సంకేతాల రీడర్‌ను కొడుకు సీతాపతితో సృష్టించి లండన్ పంపించారు. తెలుగులో విద్యాబోధన అంశంపై 1906 నుంచి వ్యవహారిక భాషావాదానికి పీఠిక తయారు చేసుకొని జీవితాంతం శ్రమించారు.

1862లో ముద్రితమైన 'హిత సూచని' పీఠికలో సామినేని ముద్దు నరసింహనాయుడు వచన రచనకు తెలుగు వ్యవహారికం ఎల్లా ఉపయుక్తమో చర్చించినా, తర్వాత కందుకూరి వీరేశలింగం, తమ నాటక ప్రహసనాలలో సరళ గ్రాంధికం వాడినా, 1897 నాటికి గురజాడ కన్యాశుల్కం వ్యావహారికంలో వెలువరించినా, దాన్ని గ్రామ్యభాషగా అవమానించే పండిత ఛాందస భావాలపై అవిశ్రాంత పోరాటం చేసి, ప్రత్యర్థుల నోళ్ళు మూయించిన గిడుగు, మూడు దశాబ్దాల ఉద్యమం ప్రస్తుత వ్యవహారిక భాషా ప్రస్థానానికి జీవం అందించింది.

1919లో వీరేశలింగం అధ్యక్ష తన 'వర్తమానాంధ్ర భాషా ప్రవర్తక సమాజం' కార్యదర్శిగా గిడుగు వ్యవహరించారు. వ్యావహారిక భాషకు సమగ్ర వ్యాకరణం రాసానన్న కందుకూరి 1919లో, డిసెంటు పత్రం రాసి గ్రాంథేయ వాదుల గుండెలలో రైళ్లు పరుగెత్తించినా గురజాడ 1915లోనే తనువులు చాలించారు. అయినా గిడుగు, జైత్రయాత్ర, భాషా సంగ్రామం ఆఖరి ఊపిరి వదిలే వరకు 1940 జనవరి 22 వరకు కొనసాగించారు. జనవరి 15న మద్రాస్ ప్రజామిత్ర పత్రికా కార్యాలయంలో తెలుగు పత్రికల సంపాదకులు, రచయితలకు కట్టకడపటి సందేశం తుది విన్నపం అయింది.

గిడుగువారి 'తెలుగు' పత్రిక 1919 సెప్టెంబరు నుంచి 1920 ఫిబ్రవరి వరకు వెలుగు చూసింది. ఆంధ్ర పండిత భిషక్కుల భాషా భేషజం, మిథ్యాపవాదం వంటి కొరడా ఝుళిపింపులు ఈ పత్రిక ద్వారానే వెలువరించారు. జన సామాన్యంలో విజ్ఞాన దీపం వెలిగించటానికి భాషా సంస్కారాన్ని మించిన సాధనంలేదని, ప్రజల విద్య, సాహిత్యం, తాత్త్వికత మాతృభాషా సజీవ వికాసంపై ఆధారపడి వుంటాయని చాటి చెప్పిన గిడుగు వేంకట రామమూర్తి ఆధునిక భారతీయ సాహిత్య నిర్మాతగా జాతి స్మృతిలో సదా చిరంజీవి.

1863 ఆగష్టు 29న జన్మించిన గిడుగు వెంకట రామమూర్తి, 1940 జనవరి 22న స్వర్గస్థులయ్యారు.

-జయసూర్య
సెల్:9014948336
9394775088

పశు సంపదను కాపాడుకుందాం!

పశు సంపద తరిగిపాయె-పల్లెలోన పాడుకాలమొచ్చే
పశు సందతోని కళకళలాడే- నా పల్లె సీమలు
పశు సంపద లేక నేడు- వెల వెల బోయినాదో..
మేత మేసే పశువులన్ని-
కబేళాలకు దొంగచాటున తరలించినారో

ఏ పల్లె జూసినా- ఏ వాడ జూసినా
అంబ అంబ అంబంటూ- పశువుల ప్రేమ పిలుపు
సక్కని పల్లెలో పశువుల సంతతో..
అందంగా కనిపించే పచ్చని పల్లేరా!
నేడు ఎక్కడ జూసిన పశువులు లేక!
సిన్న బోయినాదో-నా పల్లె తల్లిరా!!

పాడి పశువులుండగా-
రత్నాల రాసుల పంటలు తీయంగా
సహజ ఎరువులన్ని- మటుమాయమై పోయెనో..
వాన పాములు, ఎర్రలు మాయమై కృత్రిమ ఎరువులు వచ్చెనో..
పంటలన్నియు విషపు పంటలై-మమ్ముల్ని తరిమేసినాదో
నేల తల్లి విముక్తికై పోరుబాట పట్టామన్నదో..
నేల తల్లి అన్నదాత ఘోషను జూసి బోరుమన్నదో..

ఆవు పేడ తెచ్చి.. వాకిట్లో సానుపు సల్లితే
అందమైన ముగ్గులు వేసి-హరివిల్లు జేయంగా
వాకిట్లోనా- రంగు రంగుల హరివిల్లులయ్యెనో
ఆవుపేడ బదులుగా-మార్కెట్లోకి రంగులు వచ్చినాయో..
సక్కని ఉపాధి నిచ్చే- పాడిరంగంపై బహుళజాతి కన్నుపడి
మన పాడిని మనకు కాకుండా జేసి- తన్నుకపోయిరి..

విదేశీ పాన్ టెర్రా కంపెనీ భారత్‌లో తన్నుకు వచ్చే
స్వదేశీ అముల్ పాల కంపెనీని కాలదన్నిందో-
స్వచ్ఛమైన పాలను పాతరేసి- కృత్రిమ పాల వ్యాపారమై
ప్యాకెటు పాలే దిక్కంటూ- ప్రజల నోట్లో విషం కొట్టిందో
పాలపాడికి గొప్ప పేరున్న- నా అన్నపూర్ణ దేశంలోనా
అడుగడుగున పాల కొరత సృష్టించి-
విదేశీ పాడి ఊరేగుతుందో-

ప్రమాదంలో నెట్టివేసిన- పశు సంపదను కాపాడా
అన్నదాత కదిలి కదిలి రావా అని అడుగుతుంటె
కునారిల్లుతున్నా భారత పాడి వ్యవసాయం
కాపాడుటకై ఎద్దు నాగలై కదిలిరమ్మా
పాల పాడిరి పూర్ణవైభం తేవడానికై
పశు సంపద ముఖ్యమని
దప్పుల మోతలై మోగిద్దాం.

- దామరపల్లి నర్సింహ్మారెడ్డి
సెల్: 95813 58696

చెలిమి సుగంధాలు

అనుబంధాలు ఆనందాల సంబరాలహేల
ఆత్మీయ మిత్రుల కలయిక
చదువుకున్న చిన్ననాటి ముచ్చట్లు
కళాశాలలో ఆడిన ఆటలు
అమ్మాయిలతో చేసిన రొమాన్సు
అధ్యాపకులకు చెప్పిన అబద్ధాల మాటలు
అన్నీ అన్నీ గుర్తుచేసుకుంటూ తలచుకుంటూ
ఒకరినొకరు ఎగతాళి చేసుకుంటూ
వయస్సును మరిచిపోయిన పసివారై
మళ్లీ యవ్వనంలోకి అడుగుమోపినట్లుగా
ఆనాటి రోజులు తలుచుకుంటూ
పాటలుపాడి మాటలుచెప్పి ఆటలుఆడి
అనుభవాలతో పండిన వయస్సును
ఆలోచనలతో నిండిన మనసును
ఒకరికొకరు పంచుకుంటూ
నం ఒకరికోసం ఒకరి మనుకొంటూ
తోటలోని పూలు సువాసనలు వెదజల్లితే
మిత్రుల సమ్మేళనములో
విరిసిన చెలిమి పరిమళ గంధాలను
మనసు నిండా అలదుకుంటూ
మళ్లీ మనమంతా కలవాలని
కళ్ళతోనే వీడు కొలుపుతూ
మాటలే లేని మౌనభాషలతో
గుండెల నిండా నిండిన ఆనందాలతో
శరీరానికే కానీ వయస్సు మనసుకులేదన్న
కవి మాటలను రుజువు చేసిన
ఆట పాటలను తలచుకుంటూ
ఆనందంతో చిరునవ్వులు చిందిస్తూ
అడుగులు కదిపారు అందరూ.

-డా.మైలవరపు లలితకుమారి
9959510422

సుందరయ్య కేంద్రంలో 'గిడుగు' వర్ధంతి

సుందరయ్య విజ్ఞాన కేంద్రంలో గిడుగు రామమూర్తి వర్ధంతిని శనివారం నిర్వహించారు. గిడుగు రామమూర్తి పంతులు ఫౌండేషన్ అధ్యక్షురాలు గిడుగు క్రాంతికృష్ణ, శంకరం వేదిక అధ్యక్షులు ధనలక్ష్మి ఆధ్వర్యంలో ఈ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించారు.

పుస్తకావిష్కరణలో హైకోర్టు జస్టిస్ రాధారాణి, బీసీ కమీషన్ ఛైర్మన్ వకుళాభరణం కృష్ణమోహన్‌రావు, బిక్కికృష్ణ, క్రాంతికృష్ణ తదితరులు

హై కోర్టు జస్టిస్ రాధా రాణి, బీసీ కమీషన్ ఛైర్మన్ వకుళాభరణం కృష్ణమోహన్‌రావు, సుప్రసిద్ధ సినీ గేయ రచయిత డాక్టర్ బిక్కి కృష్ణ పాల్గొని నివాళులర్పించారు. ఈసందర్భంగా సాహిత్య కళా సినీ రంగాలకు చెందిన ప్రముఖులకు జాతీయ పురస్కారాలను ప్రదానం చేశారు. ఈ సందర్భంగా అతిథులు కళావేదిక పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరించారు.

పాత్రి

గృహస్థాశ్రమం నుండి
వానప్రస్థానికి పంపిస్తూ
నీ ఉదయంతో నా హృదయం
పరిపూర్ణం చేశావు.

నా తలపులు
పరిణతిని పొందాయి
పలుకులు పరిపక్వత చెందాయి
అడుగులు
అనుభవపూర్వకమైనాయి
సీనియర్ సిటిజన్ గా
హోదా గౌరవం పెరిగాయి
బాధ్యత ఇనుమడించింది
మనసు మరింత విశాలమైంది
నా ఒంటరితనంతొలగిపోయింది.
నీ జీవిత మొక్కకు
పాదునవుతూనా అనుభవాన్ని,
జ్ఞానాన్ని,
నీ పురోభివృద్ధికి ధారపోస్తూ
జీవితానికి దీపస్తంభమౌతూ
భవిష్యత్తుకు భరోసానిస్తూ
మనోవికాసానికి
మార్గదర్శినవుతాను
మహావృక్షపు నీ చల్లని నీడలో
సేదతీరుతూ ఉంటాను సంతృప్తిగా

-రాపోలు శ్రీనివాస్
సెల్: 9848050694

చీకటి దీపాలు

ఒకరికి మోదం
మరొకరికి భేదం
వెలుగుతున్న దీపాలు ఆర్పితేనే
ఒకరికి మనఃశాంతి
ఇంకా చీకటిలోనే బతకడం ఇష్టం వారికి
ప్రేమను ఆశించడం మూర్ఖత్వం అయిపోతొందిప్పుడు
పెంచుకునే కుక్కపాటి విలువ చేయకపోయే సాటిమనిషి
కాలకూట విషంకన్నా చేదని షీర్‌కుర్మాని
టోపీ గడ్డాలను చీదరించుకునే ద్వేషం ఒకరికి నరనరాల్లో
ఆత్మస్తుతి పరనిందా జీవన విధానమైంది మరొకరిలో
ఆడపిల్ల ఇష్టం మీద ముసుగు వేయడం
మతాధికార దురహంకారం ఎల్లెడలా..
బొట్లు గడ్డాలు ఆనవాలే పట్టలేని
శివాల గుట్టల్లో, సామూహిక దహనంలో
ఊపిరిల్లోకి దూరిన రాక్షసి దురాగతం
ఇంకా మరపుకి రానేలేదు
తలచుకున్నప్పుడల్లా ఉలికిపాటు ఇంకా తగ్గనేలేదు
అయినా మాకు ద్వేషమే ఇష్టం
పరనిందే పరమాన్నం మాకు
మేము మనుషులను చూడలేము
మతాలనే మా ఊపిరుల్లో నింపుకుని శ్వాసించేవాళ్ళం
ఇంకొకళ్ళ నీడపొడనికూడా మేము భరించలేము
చెట్టుని అలంకరిస్తాం, పుట్టకి పూజ చేస్తాం
నెలవంక కోసం మొరలెత్తుకుని చూస్తాం
మనిషి కనపడితే మాత్రం మనవాడా కాదా అని
గుచ్చిగుచ్చి చూస్తాం, శల్య పరీక్షలు చేస్తాం
కాదని తెలిసాక ద్వేషపు లావాని వెదజల్లుతాం
ఇలాంటప్పుడు
ఏ పండగ వస్తేనేం స్వార్థాన్ని వీడలేనప్పుడు
ప్రేమని పంచలేనప్పుడు
మానవత్వపు పల్లకి బోయీలమై
మంచిని మోస్తూ
మనిషి మనిషికి చేసే ప్రేమ పందేరమే
అసలైన పండుగ
అని ఎప్పటికీ తెలుసుకోలేము
చీకటి దీపాలంమేము.

- వంజారి రోహిణి
సెల్: 9000594630

జోలపాటతోనే మనిషికి సంగీతంతో అనుబంధం: మంత్రి సబితారెడ్డి

సభలో ప్రసంగిస్తున్న మంత్రి సబితా ఇంద్రారెడ్డి. చిత్రంలో రాజ్యలక్ష్మిచ డీ.ఎస్.వి.శాస్త్రి, సంగీతకళ, మామిడి హరికృష్ణ, దేశపతి శ్రీనివాస్, దీపికారెడ్డి, జూలూరు గౌరీశంకర్, జయవంత్‌నాయుడు.

భారతీయత అనేది శాస్త్రీయ సంగీతం, సంప్రదాయ నృత్యాల్లోనే ఉంది. అమ్మజోల పాటతోనే మనిషికి సంగీతంతో అనుబంధం ఏర్పడుతుందని రాష్ట్ర విద్యాశాఖ మంత్రి సబితా ఇంద్రారెడ్డి అన్నారు. మూడు రోజులుగా రవీంద్రభారతిలో తెలంగాణ సంగీత నాటక అకాడమీ, తెలంగాణ భాషా సాంస్కృతిక శాఖల ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించిన 'సుస్వర రాగోత్సవం-2023' ఆదివారం 'ఉదయరాగం'తో ముగిసింది. అకాడమీ అధ్యక్షురాలు దీపికారెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో మంత్రి మాట్లాడుతూ భవిష్యత్ తరాలను విద్యతో పాటు సంగీతం, నృత్యం ఇతర కళల్లో ప్రోత్సహించాలనే ఉద్దేశ్యంతో మోడల్, కస్తూర్బా పాఠశాలల్లో ప్రయత్నం మొదలు పెట్టామన్నారు. సాహిత్య అకాడమీ చైర్మన్ జూలూరు గౌరీశంకర్ మాట్లాడుతూ కళలను పాఠశాల స్థాయి నుంచే పరిచయం చేసే విధంగా చూడాల్సిన అవసరం ఉందన్నారు. ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయం ప్రత్యేకాధికారి, కవి దేశపతి శ్రీనివాస్ మాట్లాడుతూ మనిషిని మనీషిగా మార్చే శక్తి సంగీతానికి ఉందన్నారు. భాషా సాంస్కృతిక శాఖ సంచాలకులు మామిడి హరికృష్ణ మాట్లాడారు. ఈమని లలితా కృష్ణ వీణాగానంతో, డి.ఎస్.వి.శాస్త్రి కీర్తనలు ఆలపించి ప్రేక్షకులను ఆకట్టుకున్నారు. జయవంత్ నాయుడు హవాయన్, గిటార్‌తో కురిపించిన సుస్వరాల జలులు అలరించింది. సంగీత సిస్టర్స్‌గా పేరుగాంచిన రాజ్యలక్ష్మి, సంగీతకళల గాత్ర కచేరి అబ్బురపరిచింది. అనంతరం కళాకారులను మంత్రి సత్కరించారు.

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక, దర్పణం సాహిత్య వేదిక సంయుక్తంగా ప్రతిరోజూ ఒక అంశం ఇచ్చి కవిత్వ రచన చేయిస్తున్నాయి. కవిత్వాన్ని నిరంతరం సాధన చేయిస్తున్నాయి. కవులు రాసిన పద్యాలు, వచన కవితలు, గేయాలను విశ్లేషించి; మెరుగు పరచుకోవడానికి ప్రతిరోజూ సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఈ దైనందిన కార్యక్రమంలో భాగంగా 749వ రోజు 'గణతంత్ర దేశం' అనే అంశంపై పలువురుకవులు తమ కవితలను పంచుకున్నారు.'గణతంత్ర దేశం అనే అంశంపై వచ్చిన కొన్ని కవితలను 'నేటి నిజం' పాఠకుల కోసం ప్రత్యేకంగా...

-సంపాదకులు

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక & దర్పణం సాహిత్య వేదిక వాట్సాప్ సమూహం
ఏకాంశ కవిత్వం నిర్వహణ:
-డాక్టర్ రాయారావు సూర్యప్రకాశ్ రావు, 9441046839

మహనీయుల అడుగు జాడలు

త్యాగమూర్తుల స్ఫూర్తితో
జెండా రెపరెపలు
నేటితరం స్వరాజ్యం పటిష్టతకు
ధృఢ సానుకూల చర్యలు
సర్వ రంగాల్లో దేశం అగ్రగామి
ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానంలో
పురోగామి
నవ్య అంకురాలు ఆవిష్కరణలు
రోదసి వ్యవసాయ పరిశ్రమల
రవాణా సంక్షేమ
సాంకేతిక రంగాలలో
స్వీయ ఉన్నతులు.
మహిళల సాధికారతలో
వడి వడిగా అడుగులు
నవ్య స్వయంచాలన
యంత్రాల అన్వేషణలు
ప్రజలయ్యారు చైతన్యవంతులు
పరిశోధనలలో
ముందంజలో యువకులు
యాంత్రీకరణతో
విప్లవాత్మక మార్పులు
ఆధునిక రోబోలతో
శస్త్ర చికిత్సలు వైద్య రూపకల్పనలు
మహానుభావుల నిస్వార్థ సేవ
స్వాతంత్ర్యం వెలుగులో తోవ
సేవాతత్పరులు ఎందరికో
స్ఫూర్తి దాయకంగా ఉన్నారు
కరోనా కాలంలో
అన్నార్థులను ఆదుకున్నారు.
భారత మాతకు ఒక పార్శ్వం
ఆనందాల జల్లులు
మరోవైపు ఆగని కన్నీటి వెల్లువ
విషపు వైపరీత్యాలతో
తల్లడిల్లుతోంది
అసమానత్వం ఊడలు
దిగి గజ్జెలతో నాట్యం చేస్తోంది
ప్రమాదకర
మత కుల జాతి విచ్ఛిన్నకర శక్తుల
వైఖరులు నవ్య పంథాలో
సాగుతున్నాయి.
సమాజంలో అడుగడుగునా తూట్లు
కొత్త అవలక్షణాలతో అగచాట్లు
వ్యవస్థీకృత నేరాలు ఘోరాలు.
విజ్ఞులు ప్రజాస్వామిక వాదులు
సమాజ హితులు రచయిత్రులు
చేయి చేయి కలిపి ప్రతిఘటించాలి.
మహనీయుల అడుగు జాడలు
మనకు మార్గదర్శకాలు
ప్రేమ స్నేహం పరోపకారం
వెల్లివిరియాలి
అప్పుడే సమాజం
శాంతిగా ఉండేది.

- ఆర్.ప్రవీణ్

మహోదయమ్ము

మ. గణతంత్రమ్ముమహోదయమ్ము ధరకే గర్వమ్ము రాజ్యాంగమున్
మణిహారమ్ము విశేష పాలనము సమ్మానమ్ముస్వాతంత్ర్యమున్
రణముల్ దూరముజేసి శాంతిసుధలన్ రంజిల్లు దేశమ్ము ప్రే
రణగా భారత భూమి సస్యమయమై ప్రాధాన్యతన్ పొందగన్!!.
మ. ఘనుడంబేద్కరుడాధిపత్యమిడ సర్కారున్ వివేకమ్ముతో
ధనమున్ ధాన్యము హక్కులున్వరలసంధానించె సౌభాగ్యమున్
జనమున్మెచ్చగ సత్యమేవజయతే చట్టాల సంకేతమై
కనగానిర్వదినాల్గురేఖల సిరిన్ కాపాడునీరాజ్యమున్!!.
ఉ. బుద్ధుడశోకచక్రమునబోధనచేసినర్మసూక్ష్మముల్
శుద్ధమనస్సులై నిలిపె సూత్రముతో గణతంత్రదేశమున్
పద్ధతినేర్పు చట్టములు భవ్యమహోన్నత లక్ష్యబద్ధమై
సిద్ధముచేగానమలుజేసిరి దేశము వృద్ధి కోసమై!!.
మ. వసరుల్,రాష్ట్రములన్నియెంచగ ప్రజాస్వామ్యమ్ముసౌలభ్యమై
గణతంత్రమ్మును మేలుమేలనుచునంగాంగమ్ము స్వేచ్ఛన్ ధరన్
మనగా భారతదేశ సంపదల సన్మానమ్ము సౌజన్యమై
తనివిన్దీరగ తీర్చిదిద్దిరిల ధర్మప్రభాభాసమై!!.

-మాడుగుల నారాయణమూర్తి

భారతీయత

ఆగకోయి భారతీయుడా!
భరతమాత సాక్షిగ
ఆగకుండ
పాడవోయి భారతీయుడా!!
గణతంత్ర దినోత్సవ వేడుకలలో
పాల్గొని
జాతీయగీతం పాడవోయి
భారతీయుడా!!
మతం అభిమతం మార్చుకుంటు
మౌఢ్యంగ మానవవిలువలు
ఒదులుకోకు భారతీయుడా!
చిత్ర విచిత్ర
మాయాతంత్రములకు
లోనయి చికాకులకు
లోనుకాకు భారతీయుడా!
మేము ధైర్యంగ ఉంటామని
నీతి నిజాయితీగ బ్రతుకుతామని
ప్రభోదించు భారతీయుడా!
నిజ స్వరూపము మారకుండ
నిర్భయులమై
దేశసేవలకై
పాటుపడాలి భారతీయుడా!
మన
సంస్కృతీ సంప్రదాయాలను
గౌరవిస్తు కలిసి మెలిసి
జీవించాలిర భారతీయుడా!
గతం గత మనచు
బద్ధకస్తులమై యున్నచో
పెను ప్రమాదాలు తప్పవు!
నేత్రములు తెరిచి
పవిత్ర భావాలతో
పుణ్య కార్య ఆచరణ
చూపాలి భారతీయుడా!
మోములోన చిరునవ్వులు
చిందించుచు
దేశ ఖ్యాతికై
పాటుపడాలి భారతీయుడా!.

-కాసుల ధీరాజ శర్మ

గణతంత్ర ఘనత

ఏడు దశాబ్దాల ఘనచరిత
ఎందరో వీరుల త్యాగఫలం
అఖండ భారతం సాధించిన
స్వేచ్ఛా ఫలం!!
రాజ్యాంగం
అమలులోకి వచ్చిన సుదినం
గణతంత్ర దేశంగా
అవతరించిన రోజు!!.
ఎంతో మంది మేధావుల కష్టం
అనేక దేశాల రాజ్యాంగ జ్ఞానం
పటిష్టమైన రాజ్యాంగ రచన
ప్రపంచంలోనే అవతరించిన
అతి పెద్ద ప్రజా స్వామ్యం
సర్వ సత్తాక స్వేచ్ఛా భారతం
సమానత్వం సౌభ్రాతృత్వం
ఆయువుపట్టు!.
అంబేద్కర్ అధ్యక్షునిగా
నిబద్ధతకు మారు పేరుగా
దీక్షా దక్షత తోడు నీడగా
లిఖిత రాజ్యాంగంపై
సంతగించిన శుభతరుణం
చిరుజల్లుల ఆశీర్వాదం!!.
లౌకిక రాజ్యం ఆమోదం
ప్రజల కొరకు ప్రజల చేత
రాజేంద్రుని అధ్యక్షతలో
ఏర్పడిన రాజ్యాంగ భారతం
ప్రపంచానికే ఆదర్శం!!.
సైనికుల కవాతు
విద్యార్థుల సెల్యూట్
రాష్ట్రాల ప్రత్యేక ప్రదర్శన
రాష్ట్రపతి జెండా ఎగురవేత
మూడు రంగుల పతాకకు
దేశ వాసుల ప్రణామం!!.
ఘన చరిత గల దేశం
ఘన తంత్రంతో విలవిల
పారతంత్ర్యాన్ని పారద్రోలినా
స్వదేశ తంత్రంలో వెలవెల!.
ఎప్పుడు మారునో దుస్థితి
సామాన్యునికి దక్కే గౌరవస్థితి
సమానత్వం సౌభ్రాతృత్వం
నీటి మీది మాటలు
యేటి దాటు మేటులు
నేతి బీరకాయలో నేతులు
స్వార్థం వీడని నేతలు!!.

-డా.చీదెళ్ళ సీతాలక్ష్మి

ధనస్వామ్యం

రాజ్యాంగ ప్రవేశిక లోని
ఆదర్శాలు గుచ్చి గుచ్చి ప్రశ్నిస్తున్నాయి
మతవిద్వేషాలు
బిన్నత్వం లో ఏకత్వానికి
తూట్లు పొడు స్తున్నాయి
సామ్యవాదం ధనిక పేదల
మధ్య అంతరం పూడ్చిందా
ప్రపంచీకరణ ముసుగులో
ప్రైవేటు కు ఊతం
ప్రభుత్వ పథకాలకు
అవినీతి బూజు
స్వయం పాలన
సాధించాం
అధికారంలోకి ధనవంతు లు
చేతుల్లో నోట్ల కట్టలు
ప్రజాస్వామ్య విలువలకు
పాతర
చట్టాలు ఉన్నవాడికి చుట్టాలై
ప్రజాస్వామ్యం పరిహసిస్తూ
పాచికలు ఆడుతుంది
నేటికి కనీస అవసరాలు తీరని
జనాలు
అత్యాచారాలు
దోపిడిలు
ఎన్నో మరెన్నో
హక్కులు పొందుతూ
బాధ్యతలు భారంగా కాకుండా
పవిత్రంగా నిర్వహిద్దాం
గణతంత్రానికి
పరమార్థం చేకూరుద్దాం.

-ఉమాశేషారావు

ప్రజారాజ్యం

సంస్థానాధీశుల పాలననుండి
విదేశీ పాలనలోకి
వెళ్ళిన ప్రజలకు
పేనం మీది నుండి
పోయిలో పడ్డ
చందంలా అయింది
జనం పరిస్థితి
ముందుచూస్తే నుయ్యి
వెనుక చూస్తే గొయ్యి
ఎవరికి చెప్పుకోలేని స్థితి
రాక్షస పాలననుండి విముక్తికై
రణతంత్రం చేసిరి జనం
ఎందరో మహానుభావులు
అసువులు బాసిరి
స్వతంత్ర పాలనకై
ఉరి కొయ్యలు చెరసాలలు
ఉద్యమాన్ని ఆపలేకపాయే
దేశ స్వాతంత్ర్యం కోసం
పరాయి పీడన విముక్తి కోసం
ఊపిరున్నంతవరకు పోరుబాట
పట్టిన సమరయోధుల త్యాగం
దేశానికి స్వాతంత్ర్యం తెచ్చిపెట్టె
స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం జరిగిన
స్వయం పాలన జరగకపాయే
ప్రపంచ దేశాల రాజ్యాంగాలను
నిశితంగా పరిశీలించారు
బాబాసాహెబ్ అంబేద్కర్
రాజ్యాంగ కమిటీ సూచనలను
పరిగణనలోకి తీసుకొని
అద్వీతీయమైన రాజ్యాంగం
రచించారు అంబేద్కర్
రాజ్యాంగం అమలులోకి వచ్చే
స్వపరిపాలన ఆరంభమాయే
స్వతంత్ర భారత దేశం
గణతంత్ర దేశంగా మారే
బడుగులకు బాసటగా నిలబడే
అన్నార్థులకు అండగా ఉండే
వజ్రోత్సవాలు ఘనంగాజరిగే
ఇంటింటా జాతీయ
జెండా ఎగిరే

జెండా పండగ ఘనంగా
నిర్వహించారు పాలకులు
జెండా స్ఫూర్తిని మరిచారు
ఆనాడు ఎగిరేసిన జెండా
ఎలిసిపోయినా చిరిగి పోయిన
చూడక పోయిరి పాలకులు
ప్రచారంలో ఆర్భాటాలు చేసిరి
విలువలకు పాతరేసిరి
ఆర్థిక అసమానతలు
అంతకంతకూ పెరిగే
దేశసంపదలో ఐదింట
రెండొంతులు ఒకశాతం
వారి చేతులతో చేరిపాయే
మన వారే పాలకులయినా
పరిస్థితులు మారకపాయే
ఓటుకు నోటిచ్చి రాజ్యమేలబట్టిరి
ప్రజలు మేలుకోవాలి
మంచివారినే ఎన్నుకోవాలి
ప్రలోభాలకు లొంగిపోయిన
జీవితాలు దుర్భరమౌను
ఆస్తి సీలింగుతో పాటు
ఆర్థిక సీలింగు ఉండాలి
ఆర్థిక అంతరాలు తగ్గి
అందరూ హాయిగా బతకాలి
దేశ సంపద మీద
ప్రజలందరూ హక్కు పొందాలి
గణతంత్ర భారత దేశం
గగనతలంలో వెలిగి పోవాలి
ప్రపంచ దేశాలకు భారత్
ఆదర్శంగా నిలువాలి.

-గుండం మోహన్ రెడ్డి

భారతావనికి జేజేలు

గణతంత్రమంటే
రాజు లేదా రాణి లేని రాజ్యం ...
రిపబ్లిక్ రాజ్యం..
అవును ...
మనది గణతంత్ర దేశం
అంబేద్కర్ రూపొందించిన
ఘన రాజ్యాంగం
అమల్లో ఉన్న దేశం
రాష్ట్రపతి రాజ్యాధినేత అయిన రాజ్యం
సర్వోన్నత రాజ్యాంగమున్న దేశం
ప్రాథమికహక్కులు
విధులు కల్పించిన దేశం
సర్వసత్తాక
ప్రజాస్వామిక
లౌకిక రాజ్యాంగం
అవతరించిన రాజ్యం
అతి పెద్ద లిఖిత రాజ్యాంగం
మన ఘనత
మనది సామ్యవాద భావజాల దేశం
విశ్వం లోనే గొప్పదైన రాజ్యాగం
ప్రజా సంక్షేమ రాజ్యం
ఆదేశసూత్రాలు అమలయ్యే దేశం
ఏక భారత పౌరసత్వమున్న పెద్ద దేశం
యావద్భారత గణతంత్రం రాజ్యం
సర్వోన్నత న్యాయస్థానం
రాజ్యాంగాన్ని రక్షించే దేశం
ప్రపంచ దేశాలకు తలమానికం
మన గణ తంత్ర రాజ్యం
గణతంత్ర భారతావనికి జేజేలు.

- శనగపల్లి ఉమామహేశ్వరరావు

మనదేశం

సత్తా చాటిన ఈ దేశం
లౌకికత్వం మతమైన మనదేశం
భిన్నత్వంలో ఏకత్వమున్న మనదేశం.
సామ్యవాద తత్వ నిర్మితం
ధనక పేద భేద భావన లేనిది
ప్రపంచం ఒకే బాటలో నడవాలని
జనజీవన స్రవంతిలో
భాగంగా చేసింది
చట్టాలు అందరికీ చుట్టాలే
మన ప్రజలతో నిలిచిపోయి
ప్రజాస్వామ్య దేశమైంది
నేటికీ మన గణతంత్ర మెచ్చినా
దోపిడి రాజ్యమై నిలిచిపోతూ
రక్షక భటులు భక్షక భటులు అయితే
గణతంత్ర ప్రజాస్వామ్యంలో
జగతి
ఆదరణతో నిలవాలి.
ఆదర్శ దేశంగా నిలవాలి
సర్వోన్నత రాజ్యాంగంగా నిలవాలి.
భారతదేశమంతా
హక్కులు ఆదేశసూత్రాలతో
నిలిచి పోయి
ఆనందదేశానికి ఆప్యాయత నిలవాలి
కుల మత బేధాలు సమసిపోయి
అభివృద్ధి చెందాలి
ఈ అవనిని
అందంగా తీర్చిదిద్దాలి.

- వి. సంధ్యారాణి

సాహితీ కిరణం — ఆహ్వానము — ప్రపంచరికార్డులు నెలకొల్పిన శ్రీ త్యాగరాయ గానసభ
శ్రీ జన్నాభట్ల నరసింహప్రసాద్ సంకలనపరచిన
'పెళ్ళి పాటలు' (మంగళహారతులు)
(రచయిత కీ॥శే॥జన్నాభట్ల పెద నరసింహశాస్త్రి)
ఆవిష్కరణ
ముఖ్యఅతిథి : డా॥వోలేటి పార్వతీశం, ప్రముఖ సాహితీవేత్త
సభాధ్యక్షులు : డా॥అనంతలక్ష్మి, ప్రముఖ ఆధ్యాత్మికవేత్త
విశిష్ట అతిథి : శ్రీ కళా వి.ఎస్.జనార్దనమూర్తి, అధ్యక్షులు-శ్రీత్యాగరాయ గానసభ
శుభాశీస్సులు : ఆచార్య ముదిగొండ శివప్రసాద్, చారిత్రక నవలా చక్రవర్తి
గౌరవ అతిథి : శ్రీ గుదిబండి వెంకటరెడ్డి, గౌరవ సంపాదకులు-సాహితీకిరణం
సభాప్రారంభం : శ్రీ పొత్తూరి సుబ్బారావు, సంపాదకులు-సాహితీకిరణం
సభానిర్వహణ : శ్రీ పెద్దూరి వెంకటదాసు, సాహితీకిరణం సలహాదారులు
పుస్తక పరిచయం : శ్రీమతి జమ్మలమడక జయలక్ష్మి, విశ్రాంత ఉపాధ్యాయురాలు
సాంస్కృతిక కార్యక్రమం: కూచిపూడి నృత్యం - అభినయం, శ్రీమతి టి.వి.శిరీష శిష్యురాలు బేబి పసుమర్తి ప్రజ్ఞశ్రీ
తేది, 31.01.2023 మంగళవారం, సా॥6.00గం॥లకు
వేదిక: కళాలలిత కళావేదిక, (శ్రీత్యాగరాయ గానసభ) చిక్కడపల్లి, హైదరాబాద్.
సాహితీకిరణం పొత్తూరి జయలక్ష్మి మేనేజర్ వి.వి.రాఘవరెడ్డి సలహాదారులు
శ్రీత్యాగరాయ గానసభ శ్రీమతి కళాశారద ప్రధాన కార్యదర్శి

కళానిలయం సాంస్కృతిక సంఘం సేవా సంస్థ — శ్రీ త్యాగరాయ గానసభ (ప్రపంచ రికార్డులు పొందిన ఆడిటోరియం)
యువ విద్యార్థి నాయకుడు, తెలంగాణ అభిమాని
ఫణి భార్గవ్ యాదిలో...
నగదు పురస్కారం
డా॥ నాలేశ్వరం శంకరం గారు రాష్ట్ర అధ్యక్షులు తెలంగాణ రచయితల సంఘం
శ్రీ దామోదర్ గారు జర్నలిస్ట్
శ్రీ ఎ. అజేయ్ కుమార్ గారు జర్నలిస్ట్, గీతరచయిత
శ్రీ కె. అంజిగారు గారు ప్రజానాట్యమండలి కళాకారులు
శ్రీ ఆర్. యస్. వీణా పాణి శాస్త్రి గారు వారణాసి వేద విద్యార్థుల సహకార నిమిత్తం
ఆత్మీయ సత్కారం
శ్రీ అన్నె అచ్యుత రామయ్య (96 సం॥) గారు వయోధిక కమ్యునిస్టు (యం) నాయకులు
ముఖ్యఅతిథి
శ్రీ డా॥ కె.వి. రమణ గారు IAS (Retd) తెలంగాణ ప్రభుత్వ సలహాదారులు, అధ్యక్షులు బ్రాహ్మణ సంక్షేమ పరిషత్
సభాధ్యక్షులు : డా॥ యం.కె. రాము గారు పూర్వ సంచాలకులు, జవహర్ బాలభవన్, రచయిత
అతిథులు
లయన్. కళా వి.యస్. జనార్ధన్ మూర్తి గారు అధ్యక్షులు, శ్రీ త్యాగరాయగానసభ
శ్రీ బైస దేవదాసు గారు సంపాదకులు, నేటినిజం దినపత్రిక
డా॥ రెంటాల జయదేవ గారు సీనియర్ జర్నలిస్ట్, రచయిత, సినీ విశ్లేషకులు
శ్రీమతి మాధవి శర్మ నృత్య గురువు మరియు మంథా శ్రీనివాస్ సంగీత గురువు మంథాస్ రాగలయ శిష్య బృందంచే సంగీత, నృత్య కార్యక్రమాలు
శ్రీమతి ప్రవల్లిక నృత్య గురువు మరియు శ్రీమతి సుష్మా ఉదయ్‌మహంతి నృత్య గురువు, శిష్య బృందంచే నృత్య కార్యక్రమాలు
27-01-2023 సా॥ 5.00 గం॥లకు, వేదిక : కళాసుబ్బారావు కళావేదిక, చిక్కడపల్లి.
శ్రీమతి కళాశారద దీక్షితులు, ప్రధాన కార్యదర్శి త్యాగరాయ గానసభ
డి. దయాకర్ రాజు, కన్వీనర్ 8978500443
ఎ.సురేందర్, స్థాపక కార్యదర్శి 9550512032
శ్రీమతి ఎ. పుష్పలత అధ్యక్షులు

సార్థక జీవి హేతువాది రావిపూడి వెంకటాద్రి- బి ఎస్ రాములు జ్ఞాపకాలు

2023 జనవరి 21న శనివారం మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు సుప్రసిద్ధ హేతువాది భావజాల సంఘసంస్కర్త, యం యన్ రాయ్ బాటలో నడిచిన రాడికల్ హ్యూమనిస్టు రావిపూడి వెంకటాద్రి (101) గారు ప్రకాశం జిల్లా చీరాల స్వగృహంలో కన్ను మూశారు. రావిపూడి వెంకటాద్రి గారు 9 ఫిబ్రవరి1922 ప్రకాశం జిల్లా ఇంకొల్లు మండలం నాగండ్లలో జన్మించారు. 1956 నుండి 1995 దాక 40 ఏండ్లు ఆ వూరికి సర్పంచ్ గా చేశారు.

హేతువాదికి నమ్మకాలుండవు. సమ్మతాలు కన్విక్షన్స్ , మానవీయ విలువలు సంస్కృతి ఉంటాయి. మానవవాదంతో సమాజాన్ని ప్రేమమయం చేయాలని అంటారు. వారికి జోహార్లు అర్పిస్తూ నివాళిగా వారితో పెనవేసుకున్న కొన్ని జ్ఞాపకాలు.

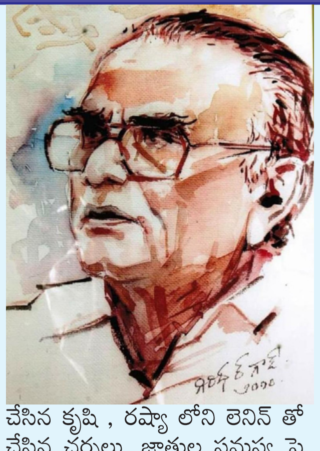

రావిపూడి వెంటాద్రి గారు 1991 నుండి నాకు పరిచయం లోకి వచ్చారు. ప్రముఖ సోషలిస్టు రావెల సోమయ్య గారు , ప్రముఖ బుద్దిస్టు అంబేద్కరైట్ గారు రావిపూడి గారిని పరిచయం చేశారు. రాడికల్ హ్యూమనిస్టు యం వి రామమూర్తి, మల్లాది సుబ్బమ్మ ఇంకా ఎందరో యువకులు హాజరైన సభలో హైదరాబాద్ బిర్లా ప్లానిటోరియం పక్కన ప్రాంచైజీ కొండగుహ హాలులో తొలి కలయిక.

ఆ రోజు ప్రొఫెసర్ శిబ్ నారాయణ్ రాడికల్ హ్యూమనిస్టు, హేతువాది యం ఎన్ రాయ్ సహచరుడు కలిసారు. చక్కని ప్రసంగం చేశారు. హేతువాదులు రాడికల్ హ్యూమనిస్ట్ లు చాలామంది కలిసారు . రావెల సోమయ్య, కె ఎన్ రామదాసు తదితర మిత్రులం కలిసి శిబి నారాయణ్ గారిని ఇంటర్వ్యూ చేశాను. (అది ప్రింటు కాలేదు) ఆ సమయంలో రావిపూడి గారితో సంభాషణ సాగింది. ఆ సందర్భంగా నాపై అపార ప్రేమతో తాను రాసిన అన్ని పుస్తకాలు ఒక్కొక్క కాపీ ఇచ్చారు. కొన్ని పుస్తకాలు పర్సనల్ కాపీ చివరి కాపీ తనకు లేకున్నా పరవా లేదని ఇచ్చారు. అంతగా అపార ప్రేమ చూపారు. అలా రావిపూడి వారి పుస్తకాలు సమగ్రంగా చదివే అవకాశం కలిగింది. అంతకు ముందు కొన్ని చదివి ఉన్నప్పటికీ సమగ్రంగా చదవడం వల్ల ఎన్నో విషయాలు వారి కోణాలు అర్థమయ్యాయి.

యం.యన్. రాయ్ గారి జీవితం కమ్యూనిస్టు పార్టీ వ్యవస్థాపకులుగా చేసిన కృషి , రష్యా లోని లెనిన్ తో చేసిన చర్చలు, జాతుల సమస్య పై రాయ్ చేసిన సూచనలు స్వీకరించి లెనిన్, కమ్యూనిజం సిద్ధాంతం నుండి వైదొలగి నవ్య మానవతా వాదం(రాడికల్ హ్యూమనిజం) తాత్వికతను రూపొందించి "బియాండ్ ది కమ్యూనిజం" అని చేసిన ప్రతిపాదనలు రావెల సోమయ్య, రావిపూడి వెంకటాద్రి గారి ద్వారానే తెలుసుకోగలిగాను.

రావిపూడిగారు ప్రతి పుస్తకంపై వివరమైన నా అభిప్రాయాలు కోరారు. అలా పుస్తకం చదవగానే చేతి రాతతో నా అభిప్రాయాలు పేజీల కొద్దీ రాసే వాడిని. అలా ఉత్తరాలు రాశాను.

రావిపూడి సాహిత్యం కళల గురించి వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలు విశ్లేషణలు ప్రత్యేకమైనవి. సాహిత్యం కళలు గురించి 1956 రాసినా సంకోచించడం 1980లో అచ్చువేసిన పుస్తకం బాగా ఆలోచింప జేసింది. సాహిత్యం కళలు గతంలోకి నడిపిస్తాయి. లాంటిది వెనక చూపు. వెనక్కి నడిపిస్తాయి అన్న మాట నన్ను బాగా కదిలించింది. బాగా ఆలోచింప జేసింది. ఆ విషయమై చర్చించాను. రావిపూడి గారు చెప్పిన తర్వాత కన్విన్స్ అయ్యాను.

సాహిత్యం కళలు నిరంతరం గతాన్ని ఆరాధిస్తారు ఆదర్శీకరిస్తాయి అనే మాటను ఆనాటి నుండి బలంగా ప్రచారం చేస్తూ వస్తున్నాను. వేదాలు మొదలుకొని రామాయణ మహా భారతాలు అన్ని గతాన్ని ఆదర్శీకరించి గతంలోకి నడిపేవే. కూచిపూడి , భరత నాట్యం , జాన పద కళలు సాహిత్యం గతాన్ని ఆరాధిస్తూ ఆదర్శీకరిస్తూ గతంలోకి నడిపేవే. రావిపూడి గురించిన ఈ అవగాహన సిద్ధం సమాధి యోగ యోగ, మెడిటేషన్, ఈ క్షణంలో జీవించు అనేవి ప్రాక్టీస్ చేస్తున్నపుడు జిడ్డు కృష్ణ మూర్తి , ఓషో రజనీష్ రచనలు చదువుతున్నపుడు మరింత స్పష్టమయింది.

చరిత్ర రచన అధ్యయనం కూడా గతాన్ని ముందుకు తెచ్చి వర్తమానాన్ని గతానికనువుగా వెనక్కి నడిపే స్వభావాన్ని కలిగి వుంటుంది. అందువల్ల వర్తమానంలో తమ కర్తవ్యాలకు, సంస్కృతికి, ప్రేరణ స్ఫూర్తినిచ్చే అంశాలను కోణాలను, చారిత్రక వ్యక్తులను , సంఘటనలను తీసుకొని ఎప్పటికప్పుడు చరిత్రను తిరగ రాయవలసి వుంటుంది , రాస్తుంటారు అని ఒక భావం కలిగిందప్పుడు.

గతితర్కం మార్క్సిజం అశాస్త్రీయమని చర్చిస్తూ పుస్తకం రాశారు. నాస్తికులున్నారు జాగ్రత్త అని విరుచుకు పడి పుస్తకం రాశారు. శంకరాచార్య బౌద్ధంలోకి మారుతున్నాడని గ్రహించి హత్య చేశారని "శంకరాచార్య హత్య" అనే పుస్తకం వేశారు. వందకు పైగా రాసిన పుస్తకాలు వేలాది ప్రసంగాలు వ్యాసాలలో ఆయన తడమని అంశంలేదు. హేతువాదానికి మతం ఉండదు. ప్రశ్నించే వారంతా హేతువాదాన్ని కోరుకున్నట్టే అంటారు. పెరియార్ రామస్వామి,

త్రిపురనేని రామస్వామి ప్రభావం రావిపూడి పై వారసత్వంగా కొనసాగింది. ఎందుకోగాని తెలుగు విశ్వ విద్యాలయం నాకు త్రిపురనేని రామస్వామి హేతువాద(ధర్మనిధి)పురస్కారం 1994 లో ఇచ్చినపుడు వ్యతిరేకిస్తూ పత్రికలకు ఎక్కారు. మా "గతితర్క తత్వ దర్శన భూమిక," "బహుజనవాదం" లో ఏహేతువాదం లేదనుకున్నారేమో!

రావిపూడి హేతువాదంలో భౌతిక ఆచరణ కన్నా కార్య కారణ చర్చకే ప్రాధాన్యత. ఆ లోటును రాడికల్ హ్యూమనిజం కొంత పూరించేది.

ఒకసారి రావిపూడి వెంకటాద్రి బృందం పుట్టా సురేంద్ర బాబు గారితో చర్చకు కూర్చున్నారు. "భాగాలు సైకిలు కారణమా? సైకిలుకు భాగాలు కారణమా ?" అనే అంశం పై గంటల తరబడి చర్చ సాగింది. ఆ చర్చను పుట్టా సురేంద్ర బాబు గారు మేలుకొలుపు/వివేక పథం అనే తాను తీసే మాస పత్రికలో అచ్చు వేశారు. దానిపై సుదీర్ఘంగా చర్చిస్తూ రాసి ఇద్దరికి ప్రచురణ కోసం పంపాను. ఎవరూ వేయలేదు.

నా వ్యాసం నుండి రావిపూడి తనకు నచ్చిన భాగాలను హేతువాది పత్రికలో ప్రచురించారు. నా అభిప్రాయాలను 1996 లో పుస్తకంగా వెలువరించారు. ఆ పుస్తకం పేరే " జ్ఞానం పుట్టుక" . దీంతోపాటు " భౌతికవాద ప్రాపంచిక దృక్పథం" అనే పుస్తకాన్ని ప్రచురించాను. అది ఒక ఉపాధ్యాయ సంఘంలో చేసిన ప్రసంగం. మొదట ప్రసంగాన్ని గబ్బిలం పత్రికలో వేసాను. ఈ రెండు పుస్తకాలు ప్రజలను బాగా ఆకర్షించాయి. ఆ తరువాత వీటిని "బహుజన తత్వం" గ్రంథం లో రీ ప్రింటు చేశాను.

ఇలా భావజాల తాత్విక ఉద్యమాల్లో రావిపూడి వెంకటాద్రి గారు ఎందరినో కదిలించారు. ఎందరినో ప్రభావితం చేశారు. జీవితమంత దానికే అంకితం చేశారు. కులవ్యవస్థ హేతువాద , మానవతా వాద విరుద్ధమైనది. కుల వివక్ష, కుల నిర్మూలన హేతువాదంతో ఖండించి పీడితులైన దళితుల పక్షాన నిలబడాలి అనే చర్చ వచ్చినప్పుడు రావిపూడి ఏకీభవించ లేదు. రాడికల్ హ్యూమనిస్ట్ లు ఆ కోణంలో గుర్తించ నిరాకరించిన నేపథ్యంలో కత్తి పద్మారావు గారు విభేదించారు. కత్తి పద్మారావుగారు హేతువాదాన్ని అంబేద్కర్ బుద్దిస్టు కోణంలో దళితవాదంగా మలిచారు. నేను దళిత బహుజన తత్వంలో హేతువాద రాడికల్ హ్యూమనిస్ట్ తాత్వికతను సంశ్లేషించాను.

ఇలా రావిపూడి వెంకటాద్రి గారితో పూర్తిగా ఏకీభవించక పోయినా వారు దళిత బహుజన వాదాన్ని స్వీకరించక పోయినా పరస్పర ప్రభావాలు ఒక ప్రవాహంలా కొనసాగాయి. వారి కృషి సమాజంలో ఒక ప్రత్యేక అధ్యాయం. గోరా , సివి, రావిపూడి, యం. ఎన్. రాయ్, యం వి రామ్మూర్తి , మల్లాది సుబ్బమ్మ , రంగనాయకమ్మ, క్రాంతి కుమార్ , నాస్తిక చార్వాక బి రామకృష్ణ , డాక్టర్ మలయశ్రీ , పుట్టా సురేంద్రబాబు , వల్లంపట్ల , దేవరాజు మహరాజు, కె బి గోపాలం, టి రవిచంద్, బైరి నరేష్, దేవీప్రాద్ ఛటోపాధ్యాయ, రాహుల్ సాంకృత్యాయన్, వేమన, నార్ల వెంకటేశ్వరరావు, నారిసెట్టి ఇన్నయ్య, డాక్టర్ కత్తి పద్మారావు, విశాఖ జయగోపాల్, మార్క్సిస్టులు త్రిపురనేని గోపీచంద్,బొజ్జా తారకం , జాషువా కూతురు హేమలత లవణం , గుమ్మా వీరన్న, కదిరే కృష్ణ, జిలుకర శ్రీనివాస్, భాను ప్రసాద్ మొదలైన వారి కృషి మరువ లేనిది. ఈ కాస్తయినా నాస్తిక శాస్త్రీయ హేతువాద రాడికల్ హ్యూమనిజం కొనసాగుతున్నదంటే, ప్రభావ శీలంగా ఉన్నదంటే రావిపూడి కృషి సార్థకమే నట్టే. ఒక చారిత్రక కాలంలో స్వాతంత్రానంతర సామాజిక తాత్విక రంగాలలో తనదైన విశిష్ట పాత్ర నిర్వహించారు రావిపూడి వెంకటాద్రి గారు. భావజాల సామాజిక తాత్విక రంగాలలో పలు రూపాల్లో రావిపూడి, యం.యన్. రాయ్ గారల హేతువాద, రాడికల్ హ్యూమనిజం మనకు చరిత్ర అందించిన వారసత్వంగా కొనసాగుతూనే వుంటుంది.

వారికి నివాళి జోహార్లు.

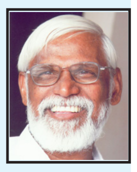

- బి.ఎస్.రాములు
సామాజిక తత్వవేత్త
తొలి చైర్మన్, బీసీ కమిషన్, తెలంగాణ రాష్ట్రం
సెల్: 8331966987

అక్షరాలతో దోస్తీ

ఒకటో తరగతిలో టీచరమ్మ ఒడిలో కూర్చుని
పలకలో దిద్దిన అక్షరం.
నా వెంటే ఉండి నన్ను నడిపిస్తోంది
పోటీ ప్రపంచంలో నన్ను గెలిపిస్తోంది.
కష్టాల కడలిని దాటిస్తోంది
జీవనోపాధిని కల్పిస్తోంది
సమాజంలో గౌరవం అందిస్తోంది.
పిల్లల పెంపకంలో సహకరిస్తోంది
బాధ్యతలు నెరవేర్చడంలో చేయూతనిస్తోంది.
అక్షరాలతో దోస్తీ జీవితాన్నిస్తోంది
ఆటుపోటులను, కష్ట సుఖాలను
సమంగా చూడగలిగే గట్టి మనసునిస్తోంది.
నేడు అక్షరాలతో కుస్తీపట్టి
కవితలు రాయమని నన్ను ప్రోత్సహిస్తోంది.
అక్షరమే ఆయుధంగా
సమస్యలపై ఎదురుతిరిగి పోరాటం చేయిస్తోంది.
నాకు తోడుండి నన్ను నడిపిస్తోన్న ఈ అక్షరాన్ని
భావితరాలకు అందివ్వమంటోంది.
వారి జీవితాల్లో వెలుగుపూలు పూయించమంటోంది
అక్షరమా నీకు వందనం
నీతో దోస్తీ నాకు నందనవనం

-దేవలపల్లి సునంద
9291599562

నీ మాట

ఉనికిని ఉన్నతంగా తీర్చిదిద్దే-ఊట-నీ మాట
ఉపయోగపడే పన్లనే చేయించే-బాసట-నీ మాట
ఉద్వేగాన్ని అదుగిడనివ్వని-కోట-నీ మాట
ఉపకారిగానే వుండే మానసానికి-జోలపాట-నీ మాట.
ఉత్తుత్తి మాటలు చెప్పనివ్వని-పాట-నీ మాట
ఉపాధిని కల్పించే-పూదోట-నీ మాట
ఉబలాటపడ నివ్వని-కాట-నీ మాట
ఉత్సుకతకు-ఉరవడి కలిగించే-రమ్యపు వేట-నీ మాట
ఉ-ఉ అంటూనే ఉప్పెనను సృష్టించ నివ్వని
శాంతి బాట-నీ మాట
ఉత్సాహాన్ని ఉరకలు వేయించేలా చేసే
మీఠా-మీఠా-నీ మాట
ఉదారంగా చరిస్తూనే-ఉలికిపడే పన్లు చేయ నివ్వని-
ధర్మకాట-నీ మాట
ఎక్కడవున్నా సరే - నీకు నేనున్నానుగా -
అనే మనసు-తోట-నీ మాట.
ఉత్తగా ఇచ్చినా సరే - ఆశించని మానసానికి -
మధురభావాల - బాట - నీ మాట
అపకారికి కూడా - ఉపకారం చేసే తలపుకు -
తేనెల వూట - నీ మాట
ఉపకారిగా వుంటూ - ఉక్కుపాదం మోప నివ్వని-
పసిడి పంట - నీ మాట
ఊహకు - ఊపిరి నింపి
పగలే వెన్నెల కాయించే -
పూర్ణిమ స్నేహ రేఖలను అందించే
సుమగంధపు పంట - నీ మాట

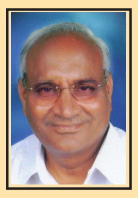

-లంకా వెంకట సుబ్రహ్మణ్యం
సెల్: 94404 48650

పొగమంచు

ఓ సోదరా!
జీవితమే ఒక కదనరంగం
కదనరంగములో కాలిడి
కదనము చేయనంటే
నీ శత్రువు నీ కుత్తుకలు కోస్తాడు.

పొగమంచు అడ్డు వచ్చాదని
పొద్దు పొడవక మానుతుందా?
పొగమంచును ప్రక్కకు తోస్తూ
తూర్పు నుండి పడమరకు
పోతూనే ఉంటాది.

గుట్టలు, చెట్లు అడ్డు వస్తాయని
గాలీ వీయక మానుతుందా?
గుట్టలను, చెట్లను పడదోస్తూ
అధిక పీడనం నుండి
అల్ప పీడనానికి పోతూనే ఉంటాది.

పరికి కంప అడ్డు వస్తాదని
పారే నదులు ఆగుతాయా?
పరికి కంపను ప్రక్కకుదోస్తూ
ఎత్తు నుండి పల్లానికి
ప్రవహిస్తూనే ఉంటాయి.

నిరాశ వద్దు
నిస్పృహ వద్దు
నీవే వీరుడుగా ముందుకు
సాగిపో, సాగిపో..

-సిరిగాద శంకర్
సెల్:94933 01985

కణిక

సాహిత్యం, సామాజిక సేవ, విద్యారంగ వేదిక నిర్వహిస్తున్న
(నేటినిజం ప్రతినిధి)
'బుధవారం బాద్షా'
పోటీ ఫలితాలు
అడ్మిన్: రమాదేవి కులకర్ణి
నిర్వహణ: శ్రీమతి సత్య నీలిమ వలిపే
ఈ సమూహంలో చేరదలచినవారు 8985613123కి మెసేజ్ చేయవచ్చు.

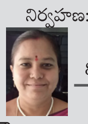

(ప్రథమ)

స్వతంత్ర భావపు బావుటా

మన దేశ జాతి గుండెల నిండా
అలముకున్నది ముచ్చైన్నెల జెండా
మూడు రంగుల ముచ్చటైన జెండా
అర్థమెంతో మూటగట్టిన అజెండా.
తెలుపు వర్ణం శాంతికి సంకేతం
సత్యానికి చిహ్నం శ్వేత వర్ణం
కాషాయ వర్ణం హైందవ సంప్రదాయం
అది సమంతకు మమతకు సంకేతం
హరిత వర్ణం జాతుల ఐక్యతకు చిహ్నం
అది ప్రగతికి, ప్రకృతికి ప్రాతినిధ్యం
ధర్మచిహ్నం నడుమనున్న అశోక చక్రం.
రంగురూపులు దిద్దింది తెలుగు కిరణం
తుది మెరుగులు అద్దింది తెలుగు తేజం
ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకున్నది దేశ ప్రజానీకం
రివ్వున నింగిన ఎగిసింది జాతీయ పతాకం.
శతవసంతాల మన జాతీయ జెండా
ఊపిరి పోసుకుంది
పింగళి ఊహల గుండా
నాడు నడిగూడెంలో
పురుడోసుకున్న పతాకం
తెలుగు కీర్తిని దిగంతాలకు
మోస్తున్న కేతనం.
త్రివర్ణ పతాకం
కాదది దేశ కీర్తి విహంగం
నింగిన రెపరెపలాడే
హరివింటి సుమం
కుల మత వర్ణ వర్గ రహిత
మోహన రాగం
సంఘటిత, సమైక్యతలకు
తలమానికం.
నింగిన ఎగిరే
త్రివర్ణ పతాకానికి వందనం
స్వతంత్ర భావపు బావుటాకు
అభివందనం.

-జె.వి.కుమార్ చేపూరి,
96407 12062

ముచ్చైన్నెల జెండా

దేశ సమైక్యతను చాటుతుంది,
దేశ ప్రతిష్ఠను పెంచుతుంది,
దేశ గౌరవానికి వన్నె తెస్తుంది,
ముచ్చైన్నెలతో అలరారుతుంది,
జెండాను గౌరవించడం మన ధర్మము.
పింగళి వెంకయ్య ప్రతిభకు రూపకల్పనై,
మన జాతీయ పతాకముగ ఖ్యాతినొందినదై,
జాతి,వర్ణ,వర్గ తారతమ్యాలకు అతీతమై,
ఎల్లరూ వందనాలర్పించి గౌరవింపబడినదై,
ముచ్చటైన మన ముచ్చైన్నెల జెండా.
స్వచ్ఛతకు, త్యాగనిరతికీ కాషాయ వర్ణము,
శాంతికాముకతను తెలిపే శ్వేత వర్ణము,
సస్యశ్యామల దేశమని తెలిపే
హరిత వర్ణము,
త్రివర్ణముల శోభను
ఇనుమడింపజేస్తూ నీలి వర్ణము,
సమతుల్యతతో భాసించే మన జెండా.
ముచ్చైన్నెల నడుమ నిలచిన
నీలి చక్రం,
ఇరువది నాలుగాకుల
సమయ చక్రం,
చలనానికీ చైతన్యానికి
ప్రతీక ధర్మచక్రం,
జెండాకు శోభకూర్చిన
అశోక చక్రం
భారతీయుల
గర్వించదగిన జెండా.
మన హక్కు
జెండాని ఎగురవేయుట,
మన బాధ్యత
జెండాని గౌరవించుట,
జెండాకు గౌరవ వందనము
అర్పించుట,
భారతీయుల బాధ్యత!

- దినవహి సత్యవతి

Printed, Published and own ed by VEENADAS, at Freedom Publications, SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500 020, Telang ana. Published at SRT-74, Jaw ahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500020. Telangana. 'Editor: B. Devadas. **RNI No.52865/93.**
E-mail :netinijam93@gmail.com.